AGRICULTURĂ

SĂ TOT FIE VREO ZECE MII DE ANI DE CÎND OMUL A ÎNCEPUT SĂ ARE PĂMÎNTUL ȘI SĂ CULTIVE PLANTELE. DE ATUNCI FAȚA AGRICULTURII S-A MODIFICAT ÎN MULTE PRIVINȚE. DAR PRINCIPIILE EI DE BAZĂ AU RĂMAS NECLINTITE PÎNĂ ÎN VEACUL NOSTRU ATOATESCHIMBĂTOR. ÎN ULTIMII ANI SE MANIFESTĂ MEREU MAI ACCENTUAT TENDINȚA DE A SE RENUNȚA LA TRADIȚIE CHIAR ȘI ÎN CEA MAI TRADIȚIONALĂ OCUPAȚIE UMANĂ. CARE ESTE VIITORUL AGRICULTURII? RÎNDURILE DE FAȚĂ ÎNCEARCĂ SĂ-L ÎNTREVADĂ ÎN ÎNFĂPTUIRILE PREZENTULUI.

ARATUL TRECE LA MUZEU

Momentul e solemn. Unealta care a fost poate cea mai credincioasă omului, constituind milenii în șir principala sa armă în lupta pentru existență, plugul e pe cale de a fi părăsit. O agricultură fără plug ar fi fost o aberație acum cîteva decenii. Astăzi devine o realitate. Mai mult, în momentul de față are loc ceea ce am putea numi «procesul plugului». Oricît de mari servicii a adus această unealtă străveche de-a lungul istoriei umanității, savanții subliniază acum că aratul a cauzat mari pierderi pămîntului. Specialiștii au constatat că, prin răsturnarea brazdelor, straturile fertile sînt îngropate, în timp ce se aduc la suprafață altele, sterile. Astfel, solul devine o țintă ușoară pentru vînt și ploaie. După unele calcule, eroziunea cauzată pe aceste căi este impresionantă. La 1 ha se pot pierde anual 7,05 tone de humus. Dacă înmulțim această cifră cu 1 457 000 000 ha, cîte au fost cultivate în anul 1965 și dacă facem un calcul aproximativ pentru cei 10 000 de ani de cînd se ară pămîntul ajungem la un total astronomic. Să nu mai vorbim despre risipa de umezeală ce se face prin arătură. Dar cîtă forță se consumă pentru răsturnarea a sute de mii de tone de pămînt! Ce cheltuieli de combustibil! Toate acestea afectează serios bugetul viitoarei recolte.

În fața atîtor argumente, domnia aratului pare să se apropie de sfîrșit...

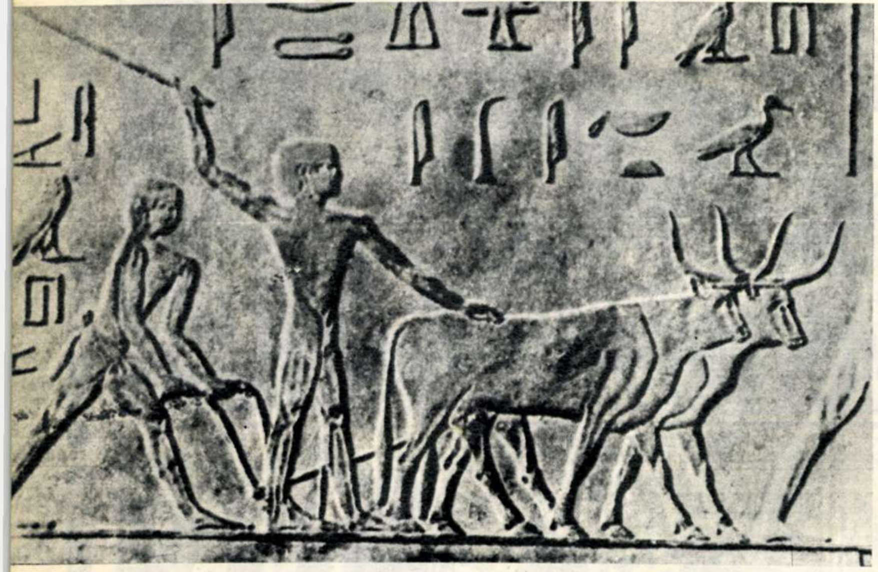

▲ *Istoria folosirii plugului începe cu mult înaintea reprezentării lui în arta egipteană antică.*

▲ *Nimic senzațional în aceste narcise, afară de faptul că au crescut pe un sol artificial...*

Căci e posibil să semănăm plante și cereale fără a mai ara pămîntul!

Cum?

Semănînd direct în miriște, în urma culturii precedente, după ce buruienile au fost distruse cu ierbicide. Aceasta se realizează cu ajutorul unei semănători care, după ce sapă mici șanțuri în sol, depune sămînța în ele. Acest procedeu, numit «sod-seeding» (în engleză: semănatul în miriște) se aplică în S.U.A., Italia, iar producțiile ce se realizează nu diferă de cele obținute prin arat.

◀ *O ocupație pe care viitorul apropiat o va face să devină banală: prepararea solului artificial.*

MAMUTUL FACE AGRICULTURĂ

În egală măsură interesul cercetătorilor se concentrează asupra unei probleme cel puțin tot atît de arzătoare: distrugerea buruienilor. Oricine știe ce pericol prezintă acestea pentru culturile agricole, mai ales dacă ne gîndim că din cauza lor și a altor dăunători recoltele de grîu pe glob scad cu pînă la 35 la sută. Lupta cu buruienile beneficiază și ea de mijloace moderne. Prășitul chimic — distrugerea buruienilor cu ajutorul substanțelor chimice — are unele inconveniente (să amintim doar faptul că acumularea acestor substanțe toxice, ani în șir, nu priește solului).

▲ *Prin acești pepeni suspendați, hidroponia întrece cu mult legendarele grădini ale Semiramidei.*

Din aceste considerente a fost preferat plivitul cu ajutorul... focului. E vorba de o mașină tractată, avînd un rezervor cu combustibil gazos (butan, propan) și care aplică o flacără printre rînduri, deasupra solului, distrugînd buruienile.

Ce se întîmplă?

Aplicarea unei temperaturi ridicate — 1 200°C — asupra tulpinii buruienii face ca sucurile vegetale să se supraîncălzească, să fiarbă, deci să se dilate și să spargă membranele celulare. Or, odată întreruptă circulația substanțelor nutritive, buruiana moare. O aseme-

FĂRĂ PLUG

de N. MARIŞ

nea maşină «prăşeşte» pe mai multe rînduri odată şi are 20 de astfel de «sape cu foc». Lăţimea totală a frontului de lucru ajunge pînă la 7 m. Datorită acestor dimensiuni ea a fost denumită sugestiv «mamutul». Acest mamut modern e folosit cu succes şi la «păscutul» miriştilor după recoltare. Limbilor sale de foc nu-i scapă nimic. Pînă şi seminţele buruienilor, dacă se află la o adîncime nu prea mare, sînt distruse.

PLANTELE RENUNŢĂ LA SOL

Dacă în ultimii ani agricultura modernă a început să se dispenseze tot mai mult de mijloacele şi metodele tradiţionale, nu e de mirare că mai nou se pune problema renunţării pînă şi la... pămînt.

Hidroponia. Nu cunoaşteţi? Este numele agriculturii fără sol.

Plantele pot creşte în absenţa pămîntului. O instalaţie hidroponică presupune un sol artificial, creat de om. El poate fi: nisipul, rocile poroase de origine vulcanică, pietrişul, cărămida pisată, pînă şi spărturile de... marmură. Cel mai nou «pămînt» descoperit este *vermiculitul*, reziduul unor procese de producţie. Este o sare complexă de aluminiu, magneziu şi fier a acidului silicic. Nu a fost însă uitat nici pămîntul de... plastic (granule de polisterol), care deţine o poziţie ideală în noua hartă a «solurilor» hidroponice. Aceste substraturi se depun în bazine de ciment cu o lungime de pînă la 100 m şi o lăţime de 1 m. Adîncimea poate fi de 20 cm. După ce plantele se răsădesc pe acest «pămînt», ele sînt alimentate cu apă în care au fost dizolvate toate sărurile şi substanţele necesare creşterii plantelor. Alimentarea pe această cale se face după nişte «reţete» foarte exacte. Amestecul era controlat tot timpul prin probe de laborator.

PRO ŞI CONTRA

Cîteva argumente în favoarea hidroponiei:

Administrarea substanţelor chimice (îngrăşăminte, ierbicide etc.) are un efect aproape instantaneu, deoarece gradul de permeabilitate a apei este cu mult superior pămîntului.

Recoltele sînt pînă şi de... 20 de ori mai mari faţă de producţiile obişnuite.

Atît seceta cît şi excesul de umiditate sînt eliminate.

Dispar buruienile, unul dintre marile «of-uri» ale agriculturii, şi deci plivitul, iar bolile plantelor pot fi combătute cu cea mai mare promptitudine prin dizolvarea «medicamentelor» în amestecul nutritiv.

Rotaţia culturilor este eliminată complet, instalaţia hidroponică putînd funcţiona practic fără întrerupere şi, în anumite condiţii, indiferent de anotimp.

Posibilitatea de a se obţine concentraţia dorită de substanţe nutritive permite realizarea unor densităţi uriaşe: pe 1 m² au fost «îngheşuite» 840 de ridichi, iar la garoafe s-au obţinut 320 de flori pe m².

«Clientela» culturii hidroponice e foarte numeroasă: toată gama de legume, flori, plante oleaginoase, furajere, pomi fructiferi etc.

Cu toate acestea hidroponia pătrunde încă destul de anevoios în imperiul agriculturii. Aceasta în primul rînd deoarece cultura fără sol este deocamdată destul de costisitoare. Amenajarea unor mari unităţi comportă în mod obligatoriu laboratoare, staţii de pompare a amestecurilor nutritive, instalaţii care amintesc de industrie. În plus, exploatarea culturilor hidroponice pretinde cunoştinţe dezvoltate, aşadar un mare număr de specialişti. Din cauza lipsei «solului», plantele pot absorbi în mod preferenţial anumite substanţe, în dauna celorlalte. Aceasta le poate duce la suprasaturare şi chiar la «indigestie». De aceea este necesară continua supraveghere a «apetitului» plantelor, astfel ca, în urma analizelor efectuate în laborator, să se poată interveni la momentul oportun.

În ciuda acestor amendări, hidroponia se dovedeşte pe zi ce trece tot mai competitivă. Încă de pe acum în numeroase ţări (S.U.A., Franţa, R.F. a Germaniei etc.) ea cîştigă tot mai mult simpatia agricultorilor. La proporţii industriale ea rămîne formula ideală a agriculturii de mîine.

HOWARD
ROTAVATOR
ROTAVATOR

Maşina universală care înlocuieşte plugul — un crîmpei din ziua de mîine a agriculturii.

VACANȚELE UNUI TÎNĂR liniștit

POVESTIRE DE ION CORNELIU DESENE: V. BACIU

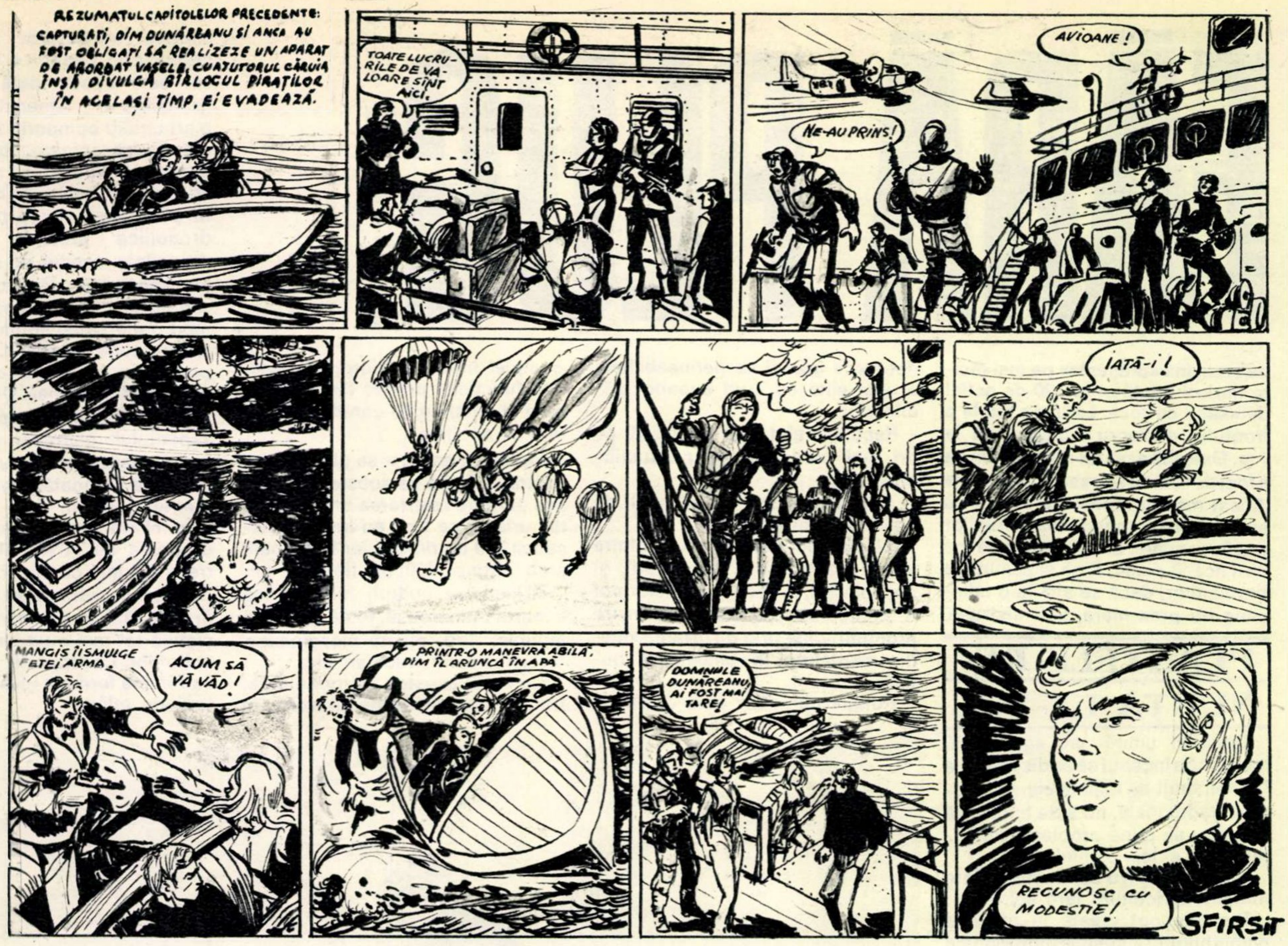
REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: CAPTURAȚI, DIM DUNĂREANU ȘI ANCA AU FOST OBLIGAȚI SĂ REALIZEZE UN APARAT DE ABORDAT VASELE, CU AJUTORUL CĂRUIA ÎNSĂ DIVULGĂ BÎRLOGUL PIRAȚILOR ÎN ACELAȘI TIMP, EI EVADEAZĂ.
TOATE LUCRURILE DE VALOARE SÎNT AICI.
AVIOANE!
NE-AU PRINS!
IATĂ-I!
MANGIS ÎI SMULGE FETEI ARMA.
ACUM SĂ VĂ VĂD!
PRINTR-O MANEVRĂ ABILĂ, DIM ÎL ARUNCĂ ÎN APĂ.
DOMNULE DUNĂREANU, AI FOST MAI TARE!
RECUNOSC CU MODESTIE!
SFÎRȘIT

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

După un sfert de ceas, Prințul își făcu apariția și se adresă celor doi băieți, vîrîndu-și revolverul în tocul de piele ce-l purta la șold:

— Păsările au zburat printr-o fereastră din spatele casei... Probabil că au sărit peste zid. Ceilalți îi urmăresc, adăugă el, făcîndu-i semn Scatiului și lui Babușcă să-l urmeze. Să mergem băieți. Tovarășul colonel Alexandru o să fie bucuros să vă vadă.

— Tovarășul colonel Alexandru? întrebă mirat Scatiul. Cine e tovarășul colonel Alexandru?

— O surpriză, zîmbi Prințul, făcîndu-și loc prin mulțimea adunată în fața casei și îndreptîndu-se spre mașină.

În curînd, cei doi băieți, instalați pe pernele confortabile ale mașinii, zburau literalmente pe străzile întortocheate ale portului, printre căsuțele înecate în verdeață.

— Ce face Spic, nene Prințule? întrebă Scatiul, luîndu-și privirea de pe un imens pachebot alb, ce aluneca tăcut și masiv printre case. S-a înzdrăvenit?

O umbră trecu prin ochii Prințului.

— Nu, spuse el, cu un glas ce le păru băieților că tremură ușor.

• OSTROVUL LUPILOR • **190**

Astăzi va fi operat a doua oară. Unul din gloanțe i s-a oprit lîngă inimă. Da, viața lui Spic atîrnă de un fir de păr.

Cu un scrîșnet asurzitor de frîne, mașina coti în plină viteză și se angajă pe un bulevard asfaltat, străjuit de blocuri svelte, multicolore.

— Putem să-l vedem și noi? întrebă Scatiul cu o voce stinsă, abia auzită.

— Desigur, răspunse Prințul. Cred că tovarășul colonel Alexandru nu o să aibă nimic împotrivă.

Peste cîteva clipe, mașina opri brusc, în fața unei clădiri înalte, dreptunghiulare. La ușa de intrare, un ostaș cu șapcă cu banderolă roșie și mănuși albe, făcea de gardă. Cînd Prințul urmat de cei doi băieți coborî din mașină, ostașul luă poziția de drepți. Prințul îi răspunse la salut și peste puțin timp, Scatiul și Babușcă se aflau într-un lift uriaș, ce străbătea etaj după etaj, cu o viteză ce li se păru celor doi băieți fantastică.

După ce coborîră din lift, băieții străbătură un culoar lung, acoperit cu un covor de pluș roșu. Ici, colo, telefoanele zbîrnîiau, și se auzea țăcănitul sacadat al mașinilor de scris. În sfîrșit, Prințul deschise o ușă capitonată și cei doi băieți se pomeniră într-o anticameră elegantă, cu draperii albastre, de pluș, la ferestre. La intrarea lor un ofițer, care stătea la un birou încărcat de telefoane, se ridică nedumerit în picioare:

— Cosma, îi spuse Prințul. Trebuie să-i raportez ceva urgent, tovarășului colonel... Anunță-l c-au sosit Scatiul și Babușcă.

Cosma holbă ochii la cei doi băieți cu hainele murdare și cu fețele pline de funingine, și îngăimă, cu o limbă ce i se împleticea în gură:

— Sca... Scatiul și Ba... Babușcă? La... la tovarășul... colonel Alexandru? Ei drace, adăugă el înghițind în sec și încheindu-și gulerul vestonului. Am trăit s-o văd și pe asta. Dar de unde i-ai scos pe ăștia, Velicule? Dintr-un coș de vapor?

Și întorcîndu-se brusc, Cosma dispăru pe o ușă alăturată, închizînd-o cu grijă după el. Scatiul și Babușcă așteptau emoționați,

• UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR •

UMOR • UMOR • UMOR • UMOR

UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR

Vizitatorul: — Nu aveți în comuna dumneavoastră nici o statuie. Cum, aici nu s-a născut nici un om mare?

Băiatul: — Nu, aici s-au născut totdeauna numai copii mici.

Desen de ADRIAN ANDRONIC

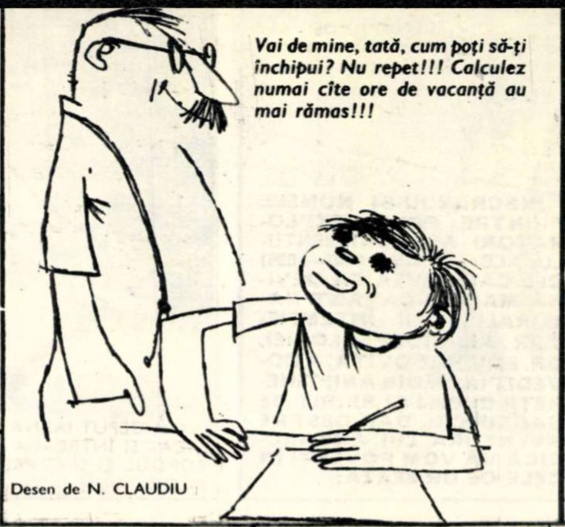

Vai de mine, tată, cum poți să-ți inchipui? Nu repet!!! Calculez numai cîte ore de vacanță au mai rămas!!!

Desen de N. CLAUDIU

Fără cuvinte

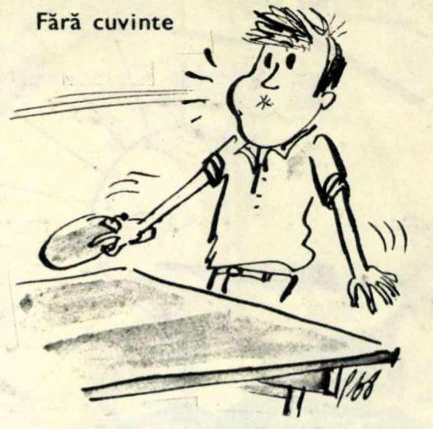

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

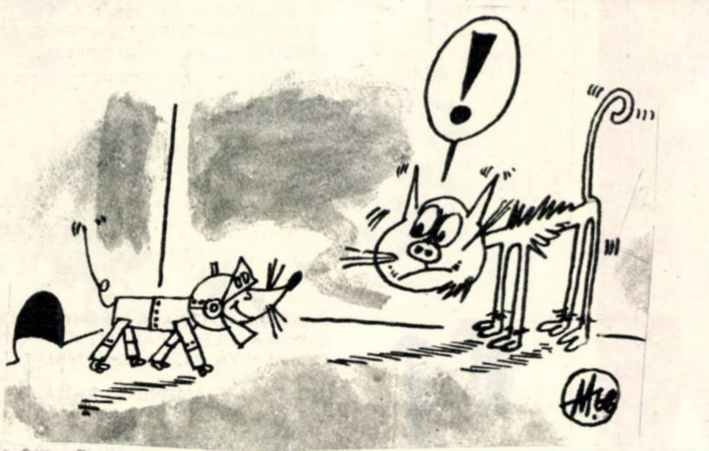

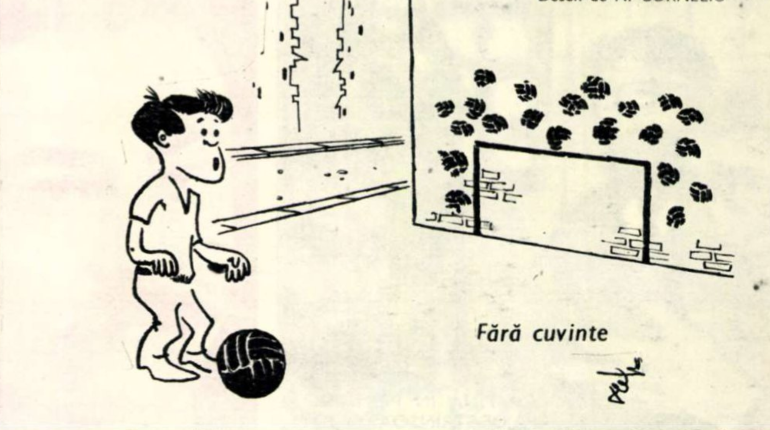

Desen de N. CORNELIU

Fără cuvinte

• UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR •

• OSTROVUL LUPILOR • 191

mușcîndu-și buzele în tăcere. Apoi ușa se deschise brusc și colonelul Alexandru apăru:

— Nenea Vlad! strigară bucuroși, într-un cor, cei doi băieți, întorcînd privirile spre Prinț. Păi bine, dumnealui este nenea Vlad!

— Căpitanul Vlad nu există! le spuse rîzînd Vlad, în timp ce le stringea mîinile, e pur și simplu un nume pe care l-am ales ca să pot conduce personal afacerea asta blestemată. Ei, ce se-aude, Velicule, adăugă el, întorcîndu-se spre Prinț. Ați lămurit povestea cu împușcăturile?

— Cred că Scatiul și Babușcă vă pot lămuri mai bine, răspunse Velicu. Au fost doar acolo. Le-au alunecat din nou printre degete, Vînătorului și Bărbosului.

— Formidabili băieți, murmură Vlad, bătîndu-i cu admirație pe umeri. Veniți, veniți să-mi povestiți tot, adăugă el, invitîndu-i în

• OSTROVUL LUPILOR • 192

cabinetul său, în timp ce rîdea cu poftă. Ha, ha, ha, vasăzică i-ați tras din nou pe sfoară?

Peste cîteva clipe, instalați în fotoliile din cabinetul colonelului, Scatiul și Babușcă îi povesteau cu respirația tăiată noile peripeții prin care trecuseră. Îi amintiră printre altele și de descoperirea lor în legătură cu Panait.

— Da, aveți dreptate, băieți, le spuse gînditor Vlad, cînd băieții își încheiară povestirea. Ați ghicit: Panait este «Rîma de Mare». Adevăratul Panait a fost asasinat în trenul care îl aducea la noua sa slujbă, de la București aici. Acum trei luni...

Scatiul și Babușcă înghețaseră.

— Dar nu pe el îl căutam noi în primul rînd, continuă pe același ton Vlad. V-amintiți de ceasurile de aur de la Ostrovul lupilor?

— Desigur, răspunse cu însuflețire Scatiul. Ceasurile din valiza galbenă. Ceasurile acestea trebuiau să ajungă la cineva, cineva care să înjghebe cu ajutorul lor o rețea de spionaj. Pe noi ne interesează în primul rînd acel... «cineva».

— Și-o să-l prinzi, nene Vlad? întrebă Babușcă, deschizînd deodată niște ochi mari și verzi.

— Desigur, chiar mîine dimineață o să-l prindem pe șlepul care a eșuat la Cotul Pisicii. Pentru asta am pregătit o piesă grozavă, cu mai multe roluri, adăugă Vlad, zîmbind. V-am distribuit și pe voi în două roluri principale.

Scatiul și Babușcă se priviră mîndri, în tăcere.

— Ce-avem de făcut, nene Vlad? întrebă Scatiul ridicîndu-se cu un aer grav în picioare.

Vlad îi fixă lung pe cei doi băieți și-apoi le spuse încet, pe un ton misterios:

— Veți părăsi la noapte portul, plecînd spre casă... De barca voastră, veți găsi remorcată o altă barcă. E barca brigadierului Onufrie de la voi din sat. De altfel el o să fie în port și-o să vă roage s-o duceți acasă... și vîsliți fără grijă. De data aceasta Vînătorul și Bărbosul vor căpăta ce li se cuvine.

(VA URMA)

TEMERARII DE PE BELGICA

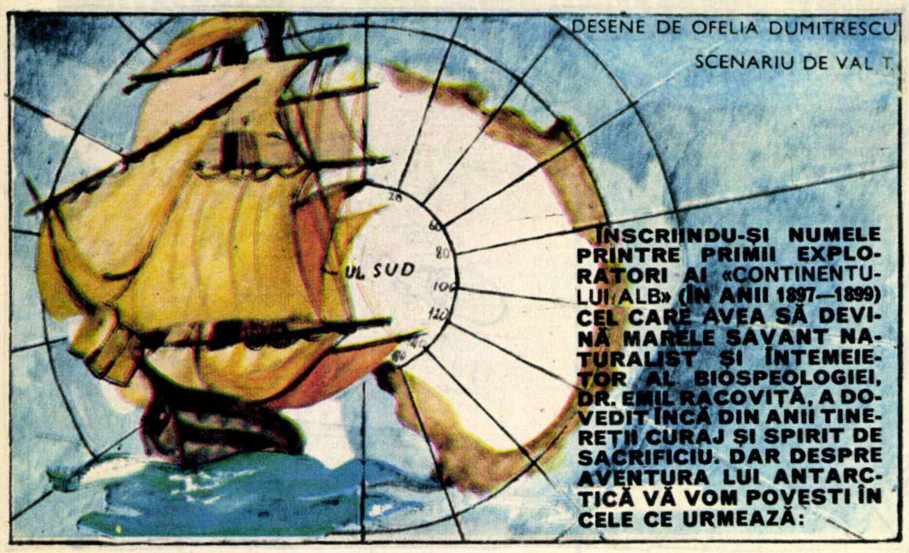
DESENE DE OFELIA DUMITRESCU
SCENARIU DE VAL T.
UL SUD
ÎNSCRIINDU-ȘI NUMELE PRINTRE PRIMII EXPLORATORI AI «CONTINENTULUI ALB» (ÎN ANII 1897—1899) CEL CARE AVEA SĂ DEVINĂ MARELE SAVANT NATURALIST ȘI ÎNTEMEIETOR AL BIOSPEOLOGIEI, DR. EMIL RACOVIȚĂ, A DOVEDIT ÎNCĂ DIN ANII TINEREȚII CURAJ ȘI SPIRIT DE SACRIFICIU. DAR DESPRE AVENTURA LUI ANTARCTICĂ VĂ VOM POVESTI ÎN CELE CE URMEAZĂ:

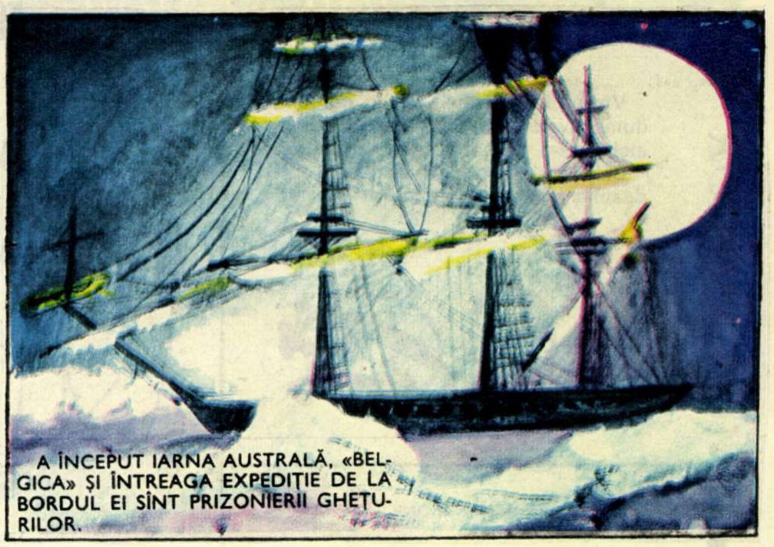
A ÎNCEPUT IARNA AUSTRALĂ, «BELGICA» ȘI ÎNTREAGA EXPEDIȚIE DE LA BORDUL EI SÎNT PRIZONIERII GHEȚURILOR.

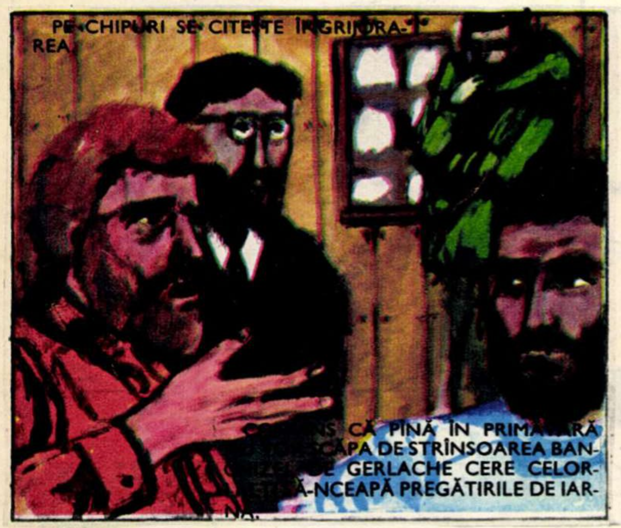
PE CHIPURI SE CITEȘTE ÎNGRIJORAREA.
[illegible]NS CĂ PÎNĂ ÎN PRIMĂVARĂ [illegible]CAPA DE STRÎNSOAREA BAN-[illegible]E GERLACHE CERE CELOR-[illegible]Ă-NCEAPĂ PREGĂTIRILE DE IARNĂ.

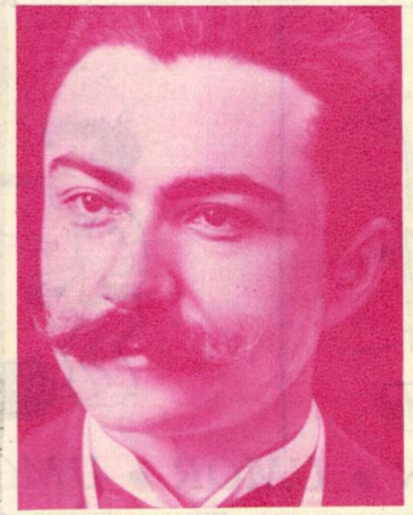

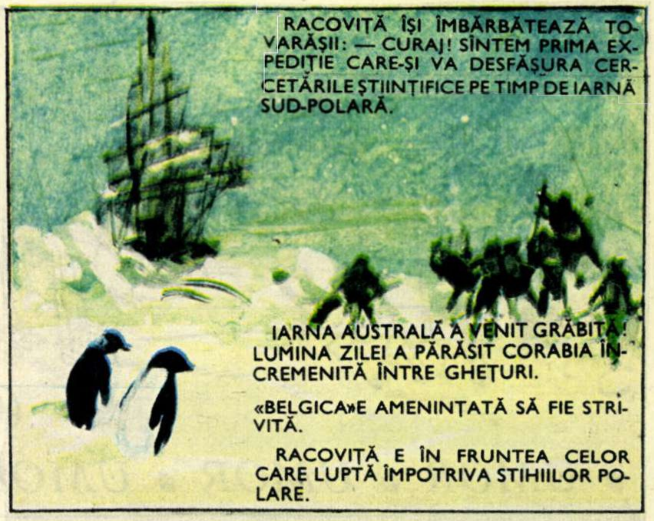
RACOVIȚĂ ÎȘI ÎMBĂRBĂTEAZĂ TOVARĂȘII: — CURAJ! SÎNTEM PRIMA EXPEDIȚIE CARE-ȘI VA DESFĂȘURA CERCETĂRILE ȘTIINȚIFICE PE TIMP DE IARNĂ SUD-POLARĂ.
IARNA AUSTRALĂ A VENIT GRĂBITĂ! LUMINA ZILEI A PĂRĂSIT CORABIA ÎNCREMENITĂ ÎNTRE GHEȚURI.
«BELGICA» E AMENINȚATĂ SĂ FIE STRIVITĂ.
RACOVIȚĂ E ÎN FRUNTEA CELOR CARE LUPTĂ ÎMPOTRIVA STIHIILOR POLARE.

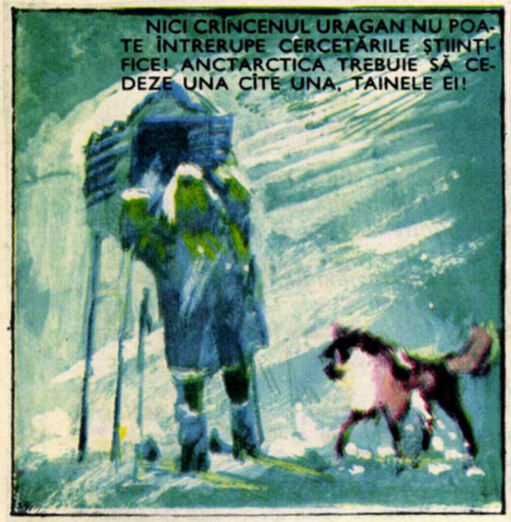
NICI CRÎNCENUL URAGAN NU POATE ÎNTRERUPE CERCETĂRILE ȘTIINȚIFICE! ANCTARCTICA TREBUIE SĂ CEDEZE UNA CÎTE UNA, TAINELE EI!

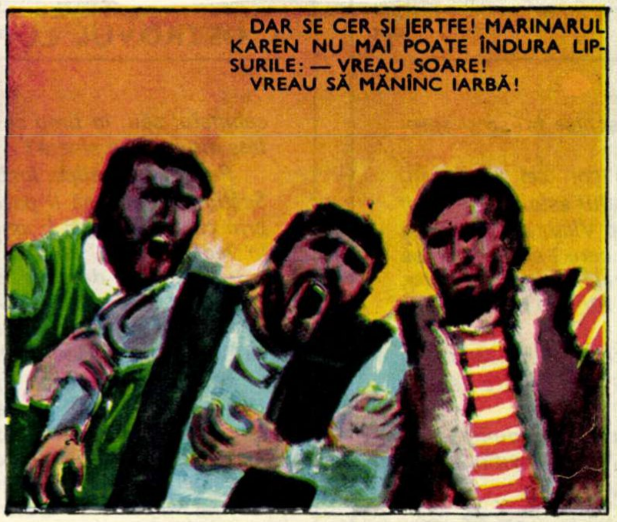
DAR SE CER ȘI JERTFE! MARINARUL KAREN NU MAI POATE ÎNDURA LIPSURILE: — VREAU SOARE!
VREAU SĂ MĂNÎNC IARBĂ!

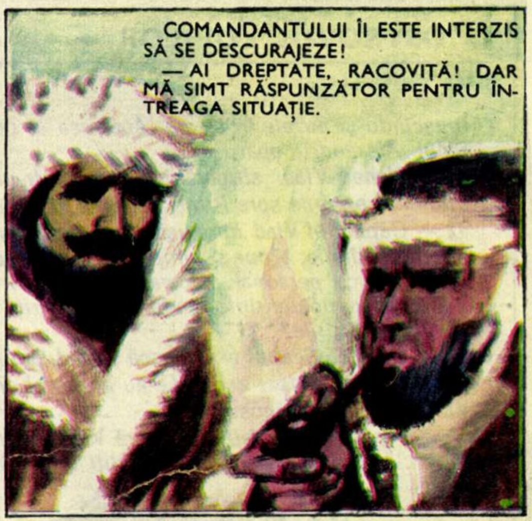
COMANDANTULUI ÎI ESTE INTERZIS SĂ SE DESCURAJEZE!
— AI DREPTATE, RACOVIȚĂ! DAR MĂ SIMT RĂSPUNZĂTOR PENTRU ÎNTREAGA SITUAȚIE.

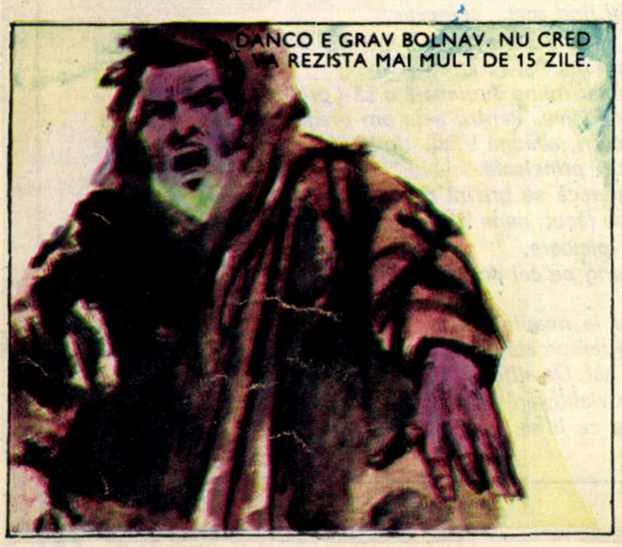
DANCO E GRAV BOLNAV. NU CRED VA REZISTA MAI MULT DE 15 ZILE.

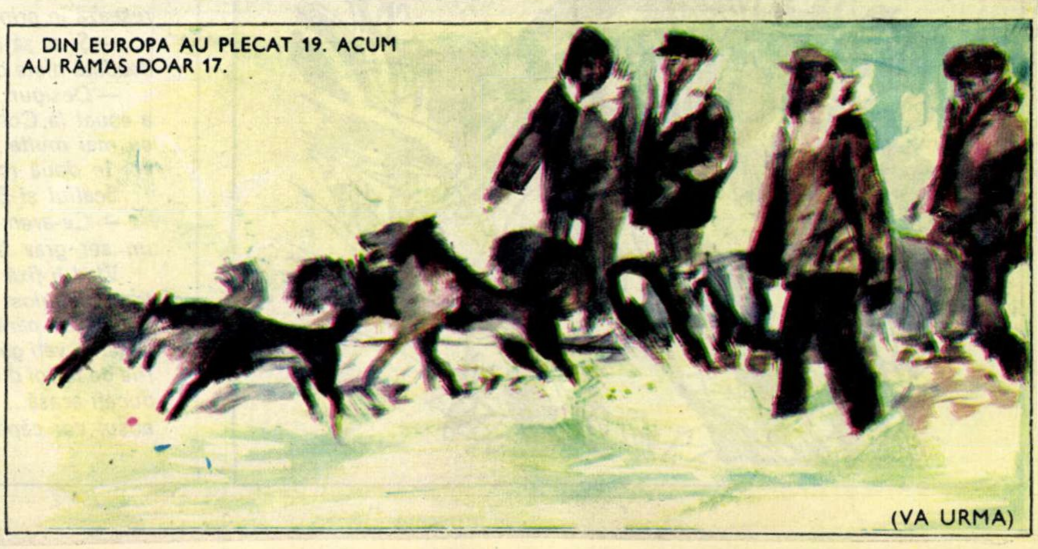
DIN EUROPA AU PLECAT 19. ACUM AU RĂMAS DOAR 17.
(VA URMA)

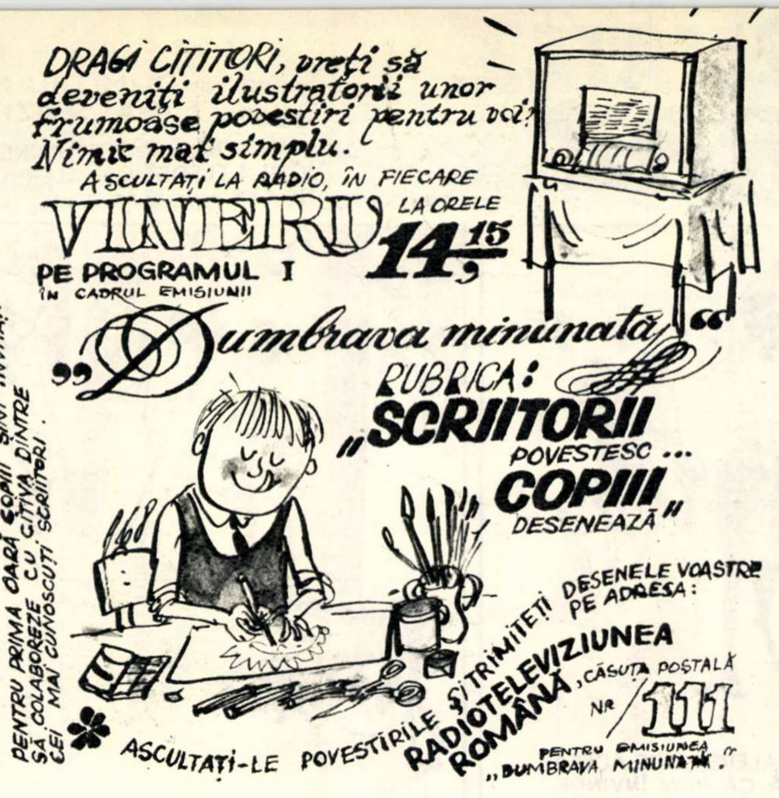

DRAGI CITITORI, vreți să deveniți ilustratorii unor frumoase povestiri pentru voi? Nimic mai simplu.

ASCULTAȚI LA RADIO, ÎN FIECARE VINERI LA ORELE 14,15 PE PROGRAMUL I ÎN CADRUL EMISIUNII „Dumbrava minunată" RUBRICA: „SCRIITORII POVESTESC... COPIII DESENEAZĂ"

PENTRU PRIMA OARĂ COPIII SÎNT INVITAȚI SĂ COLABOREZE CU CÎTIVA DINTRE CEI MAI CUNOSCUȚI SCRIITORI.

ASCULTAȚI-LE POVESTIRILE ȘI TRIMITEȚI DESENELE VOASTRE PE ADRESA: RADIOTELEVIZIUNEA ROMÂNĂ, CĂSUȚA POȘTALĂ NR/111 PENTRU EMISIUNEA „DUMBRAVA MINUNATĂ".

PE VALEA TROTUȘULUI — FOTO: Gh. VINTILĂ

ÎN DELTA DUNĂRII

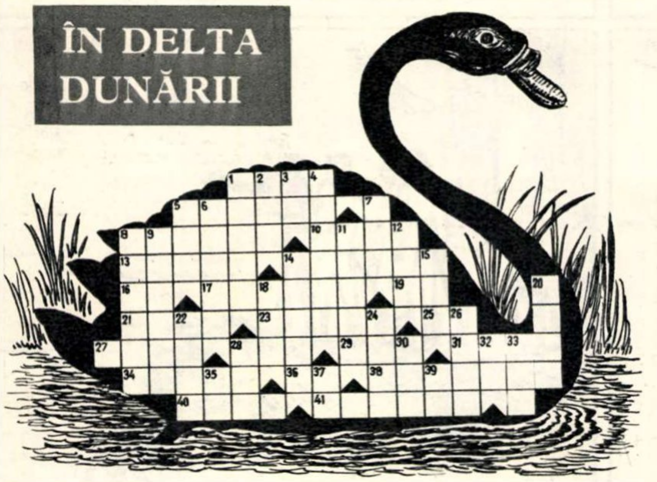

ORIZONTAL: 1) Bogăția de seamă a Deltei. 5) Biolog român, mare cercetător al Deltei, care ne-a lăsat opere importante privind exploatarea bogățiilor ei. 8) Sînt reprezentate în Deltă în special prin zăvoaiele de sălcii și plopi și renumitele rezervații naturale cu lemn de esență tare de la Letea și Caraorman. 10) Pește cu frecvență mare în bălțile și ghiolurile Deltei. 13) Localitate balneară cu... gust nu prea plăcut! 14) Monument al naturii, tipic reprezentant al faunei din Deltă. 16) Pe el, Grivei! 17) Turme. 19) Elena Petrescu. 21) De exemplu «Cîntecul Deltei» de Elly Roman (pl.) 23) A se alătura. 25) Coadă de caras! 27) Cel mai valoros pește din Deltă. 28) Grădini cu struguri întîlnite și acestea în Deltă (sing.) 29) Fir. 31) Cîine sălbatic, apărut recent la noi, îmbogățind fauna Deltei. 34) Cîrlig pentru undiță. 38) Sat de pescari în Deltă, în apropierea brațului Sf. Gheorghe. 40) ...orman, pădure de la care își trage numele satul pescăresc așezat pe cel mai înalt grind al Deltei. 41) Cabană situată lîngă ceatalul Sf. Gheorghe într-una dintre cele mai pitorești regiuni ale Deltei.

VERTICAL: 1) Îmbrăcăminte (pop.) 2) Dumitale. 3) Udrea Paul. 4) Mal înalt și abrupt al mării. 5) ...Kaleh, insula de pe Dunăre care va fi... mutată! 6) Sora jderului, mai răspîndită în Deltă și bălțile Dunării (pl.) 7) Nume feminin. 8) Flamingi, lopătari, pelicani, cormorani, lebede, egrete, sînt cîteva din sutele de specii întîlnite în Deltă. 9) Reprezentare în artele plastice a zeului Cupidon. 11) Păsări din țările calde care vizitează Delta. 12) ...ale lui Marte, la Romani. 14) Insulă complexă a Deltei, cu o renumită pădure cu aspect tropical, declarată rezervație naturală. 15) Acoperă 80% din suprafața Deltei. 18) Paradis al păsărilor, cum e considerată Delta (fig.) 20) Principalul vînat cu pene din Deltă. 22) Institutul de proiectări telecomunicații. 24) Oraș în U.R.S.S. 26) Lipsite de apă. 28) Exclamație. 30) Nu altfel. 32) Ornament în arhitectură. 35) Radiu. 37) Dimpotrivă. 39) 365 zile.

Dicționar la îndemînă: ATIG, VUR, OVA.

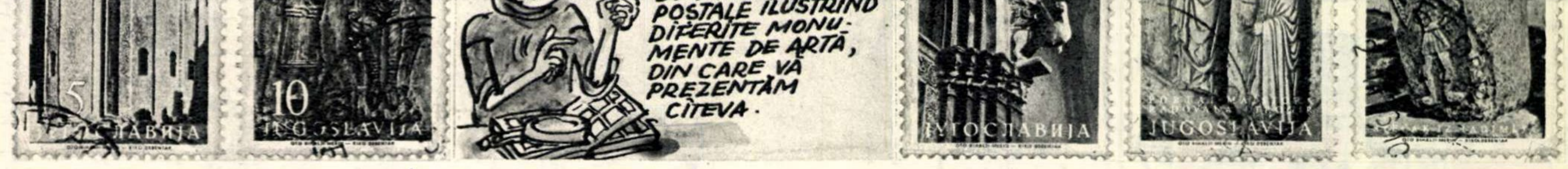
SV DONAT ZADAR
5
10
JUGOSLAVIJA
DE CURÎND POȘTA JUGOSLAVĂ A PUS ÎN CIRCULAȚIE O EMISIUNE DE MĂRCI POȘTALE ILUSTRÎND DIFERITE MONUMENTE DE ARTĂ, DIN CARE VĂ PREZENTĂM CÎTEVA.
15
20
JUGOSLAVIJA
30

SÎNTEȚI BUN ASTRONOM?

Azi la ora 12 noaptea la București plouă și este vînt puternic. Buletinul meteorologic indică însă deplasarea în direcția țării noastre a unui val de aer cald din direcția Mediteranei. În aceste condiții, ce credeți, peste 72 de ore este posibil să fie timp frumos, cu soare?

AUTOMOBILE DIN MATERIAL PLASTIC

Expoziția «Materialele plastice în domeniul circulației», care a avut loc la Nürnberg, a exercitat un efect fascinant asupra vizitatorilor. S-au putut vedea automobile elegante din material plastic. Bornele reflectorizante de la marginea șoselelor nu vor mai fi periculoase în cazul unei ciocniri, căci fiind de asemenea din material plastic vor ceda la orice atingere iar ulterior își vor relua poziția inițială. În cele din urmă există și huse pentru protejarea capitonajului mașinii, care pot «respira» și care asigură călătorilor o răcoare plăcută chiar și în zilele toride de vară.

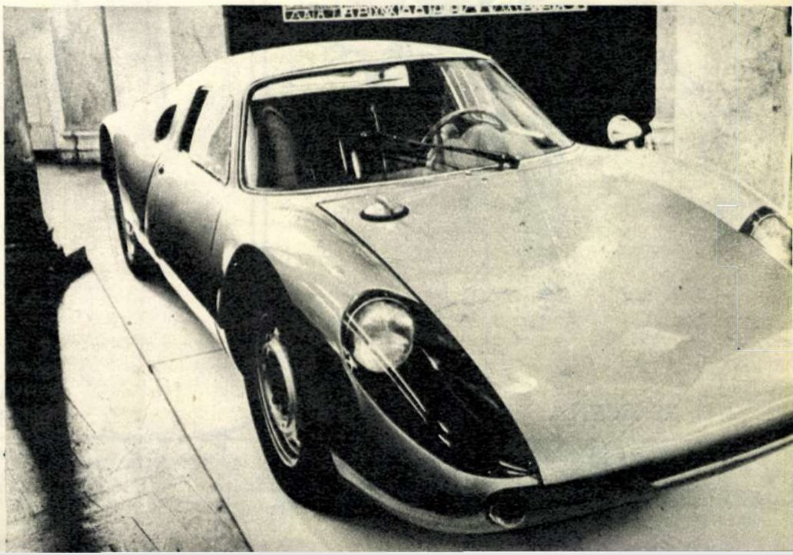

108

GIUVAIERURILE LUI BASARAB

Scenariu: DUMITRU M. ION
Desene: MIHAI SÎNZIANU

UN STRĂIN FUSESE PRINS. SE DOVEDI A FI FOST CAVALERUL FLEURS DE LYS.

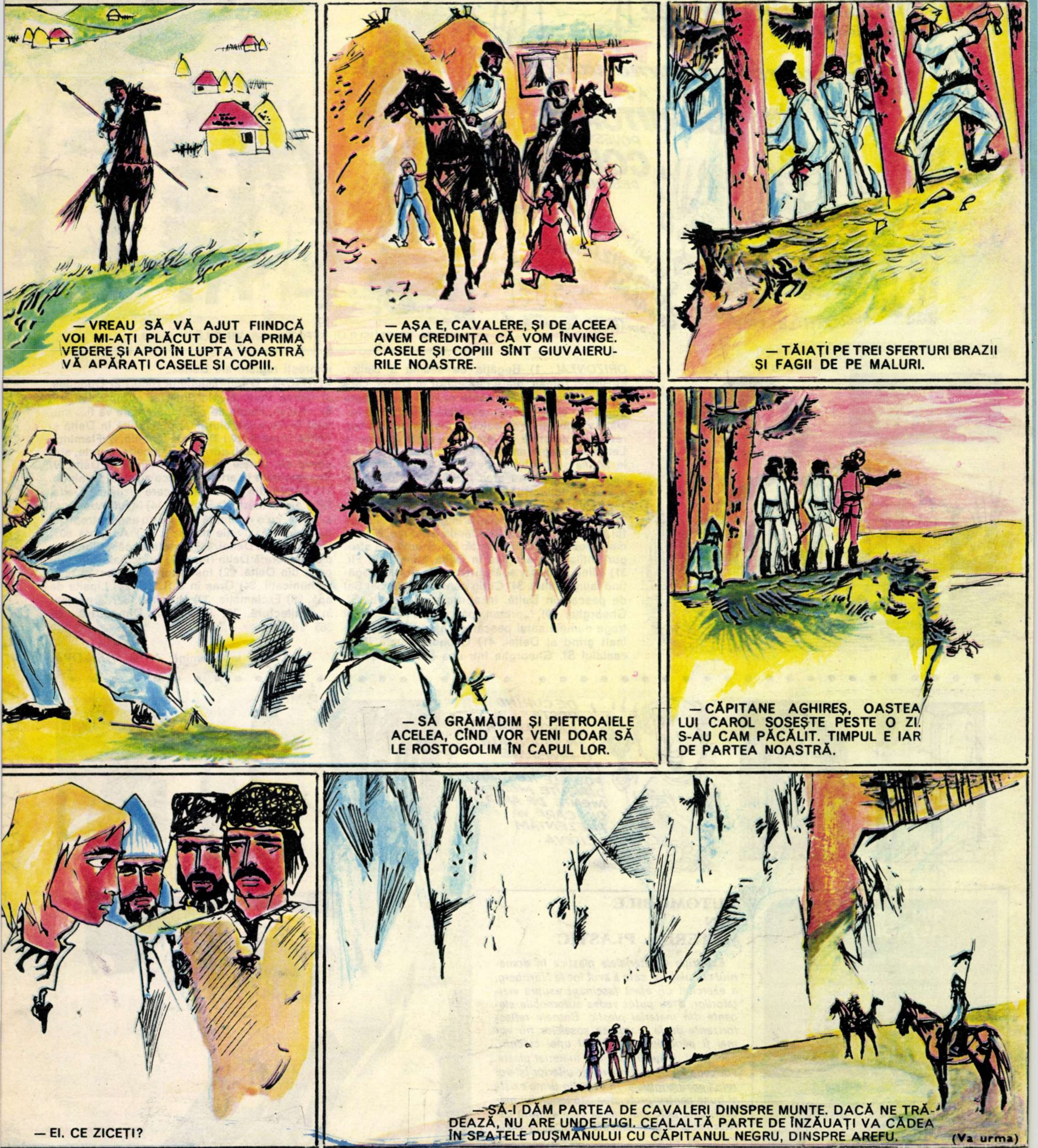
— VREAU SĂ VĂ AJUT FIINDCĂ VOI MI-AŢI PLĂCUT DE LA PRIMA VEDERE ŞI APOI ÎN LUPTA VOASTRĂ VĂ APĂRAŢI CASELE ŞI COPIII.
— AŞA E, CAVALERE, ŞI DE ACEEA AVEM CREDINŢA CĂ VOM ÎNVINGE. CASELE ŞI COPIII SÎNT GIUVAIERURILE NOASTRE.
— TĂIAŢI PE TREI SFERTURI BRAZII ŞI FAGII DE PE MALURI.
— SĂ GRĂMĂDIM ŞI PIETROAIELE ACELEA, CÎND VOR VENI DOAR SĂ LE ROSTOGOLIM ÎN CAPUL LOR.
— CĂPITANE AGHIREŞ, OASTEA LUI CAROL SOSEŞTE PESTE O ZI. S-AU CAM PĂCĂLIT. TIMPUL E IAR DE PARTEA NOASTRĂ.
— EI. CE ZICEŢI?
— SĂ-I DĂM PARTEA DE CAVALERI DINSPRE MUNTE. DACĂ NE TRĂDEAZĂ, NU ARE UNDE FUGI. CEALALTĂ PARTE DE ÎNZĂUAŢI VA CĂDEA ÎN SPATELE DUŞMANULUI CU CĂPITANUL NEGRU, DINSPRE AREFU.

(Va urma)

Cutezătorii 35 Revistă săptămînală. Redacţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor şef: MIHAI NEGULESCU. Redactor şef-adjunct: PETRE GHELMEZ. Secretar general de redacţie: OVIDIU ZOTTA. Administraţia: Editura SCÎNTEIA, Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, telefon 17 60 20. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: POMPILIU DUMITRESCU. Tehnoredactor: LUCIA SICOMAS

PREŢUL 1 leu

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

36

JOI, 5 SEPTEMBRIE
1968, ANUL II

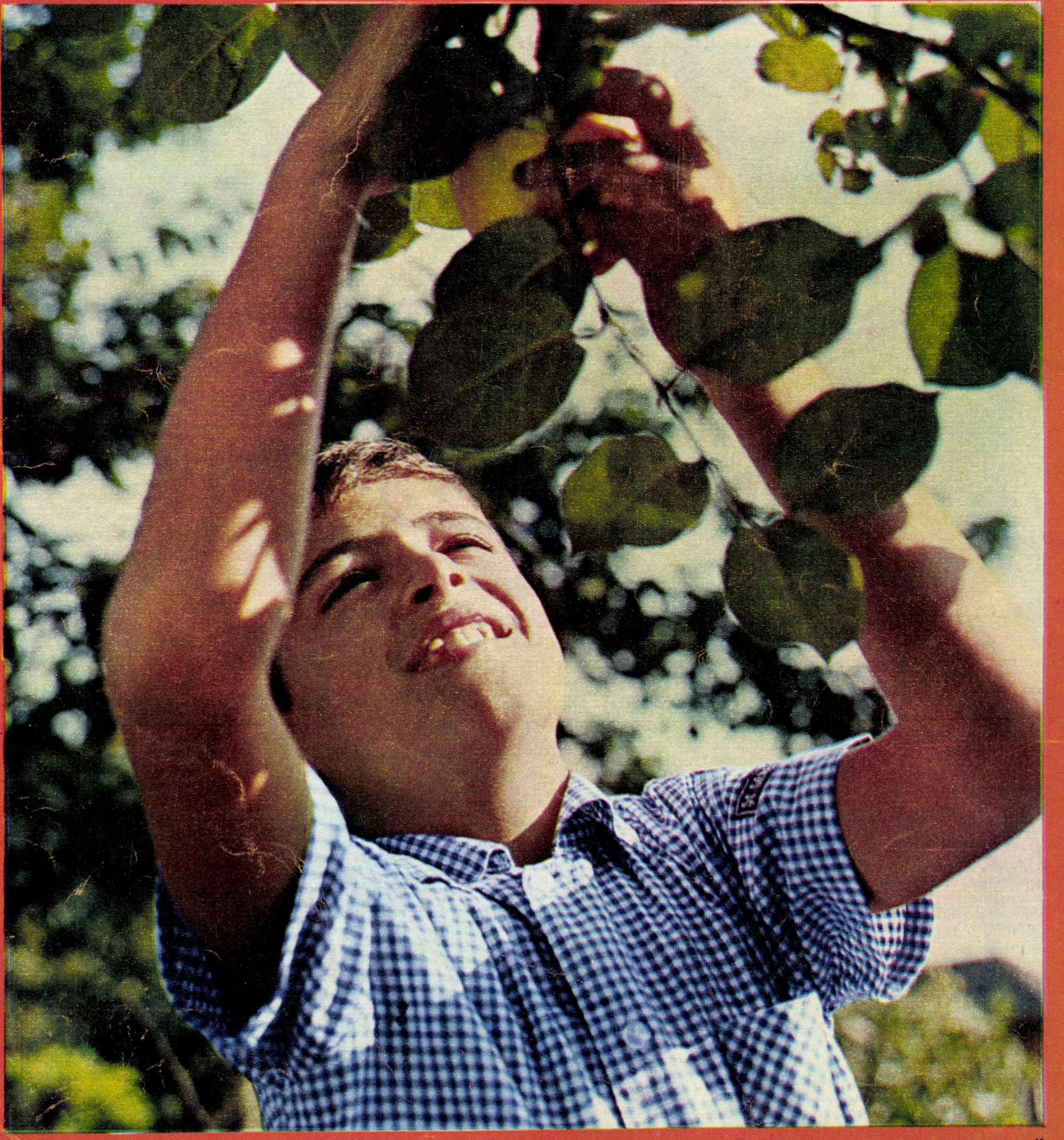

LUMINILE TOAMNEI

Foto: Grigore PREPELIȚĂ

Bine ati venit
iubiti conducatori!

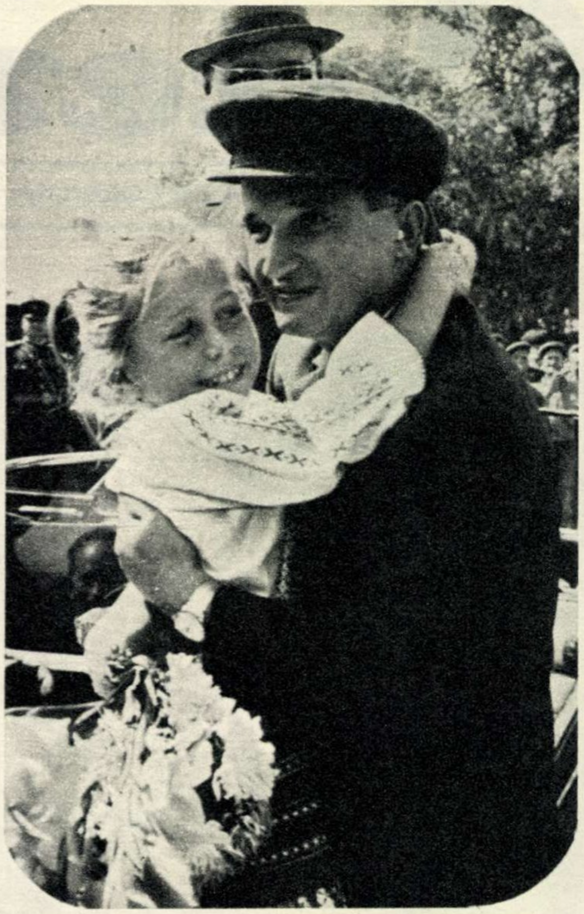

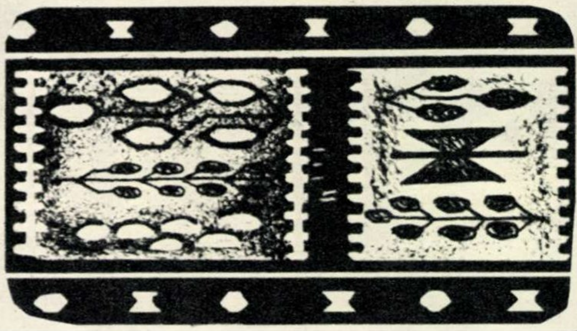

VOINȚA ȘI ÎNCREDEREA UNANIMĂ A POPORULUI NOSTRU

În săptămîna care a trecut, conducătorii partidului și statului nostru au făcut vizite de lucru în județele țării, consfătuindu-se cu muncitorii, țăranii și intelectualii asupra activității consacrate îndeplinirii sarcinilor celui de al IX-lea Congres și ale Conferinței Naționale a P.C.R., asupra unor importante probleme ale politicii interne și externe a României socialiste.

Aceste vizite de lucru, privite de întregul nostru popor ca o expresie a unității sale de nezdruncinat cu partidul comuniștilor, cu conducătorii săi, au constituit, mai mult ca oricînd, o demonstrație plenară, unanimă a înaltei aprecieri pe care o dau oamenii muncii competenței, demnității și fermității cu care sînt conduse destinele patriei noastre, hotărîrii și consecvenței cu care sînt apărate principiile marxist-leniniste. Ca un singur om, întregul nostru popor, români, maghiari, germani, alte naționalități, oameni de toate vîrstele și profesiile și-au exprimat adeziunea deplină la politica internă și externă a partidului și statului nostru, atașamentul neclintit față de cauza socialismului, a internaționalismului și păcii.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întîlnit cu oamenii muncii din județul Cluj. Frumoasele meleaguri clujene, locuri cărora socialismul le-a dăruit mîndria de a fi devenit puternice cetăți ale industriei, culturii și științei românești, au trăit clipe de neasemuită bucurie. Pretutindeni, secretarul general al C.C. al P.C.R. a fost întîmpinat cu puternice și entuziaste manifestații de dragoste, pretutindeni florile și uralele au simbolizat respectul și încrederea deplină cu care poporul nostru înconjoară partidul, pe conducătorii săi încercați. Două mari adunări populare, la Turda și la Cluj, o întîlnire cu intelectualii din Cluj, vizite la importante obiective industriale și culturale din județ, au dat prilejul oamenilor muncii din această parte a țării să asculte cuvîntul tovarășului Nicolae Ceaușescu, care le-a vorbit pe larg de probleme de cea mai mare însemnătate pentru dezvoltarea patriei noastre, pentru întărirea socialismului în lume, pentru pacea și securitatea colectivă.

În județele Mureș și Sibiu s-a întîlnit cu numeroși oameni ai muncii tovarășul Ion Gheorghe Maurer. Mii de locuitori ai acestor meleaguri, români, maghiari, germani au făcut o caldă primire înaltului oaspete, manifestîndu-și adeziunea totală față de politica înțeleaptă a partidului, iubirea și stima pentru conducătorii săi. Președintele Consiliului de Miniștri a rostit cu acest prilej ample cuvîntări, care au fost subliniate adesea de aplauze și urale.

De același entuziasm și de aceeași aprobare unanimă față de politica partidului, care corespunde în întregime intereselor poporului nostru, s-au bucurat întîlnirile pe care le-au avut cu oamenii muncii, în județele țării, ceilalți tovarăși din conducerea de partid și de stat.

Au luat pretutindeni cuvîntul reprezentanți ai muncitorilor, țăranilor și intelectualilor din înfloritoarele județe ale României, dînd glas hotărîrii de a participa cu toată puterea de muncă, cu toată dăruirea la înfăptuirea politicii interne și externe a Partidului Comunist Român.

Cronicar

DELTA DUNĂRII

de **GEO BOGZA**

Intrată pe pămînturile țării noastre, ca printr-un monumental arc de triumf, prin defileul Cazanelor, Dunărea o părăsește prin uriașul, somptuosul, mirificul evantai al deltei. E ultimul mare spectacol pe care îl oferă lumii, înainte de a se pierde în apele mării.

Pe cînd călătorește spre miazănoapte, revărsîndu-și apele peste vaste întinderi de pămînt, în oglinda lor începe să se reflecte silueta semeață a unor munți verzui. E vestitul horst dobrogean, ce-și datorează măreața înfățișare mai mult faptului că se ridică de-a dreptul din apă, altitudinea lui absolută putînd părea mediocră. De fapt, este în adevăr un munte, dar foarte bătrîn, tocit de vreme pînă aproape de rădăcină. E ultima rămășiță a unei venerabile generații de munți — Munții Hercinici — dispăruți mai pretutindeni de pe fața Europei, pe lîngă care Pirineii, Alpii, Carpații și Caucazul păreau niște copii. Pe vremea cînd pămînturile dimprejur nu erau încă născute, horstul dobrogean se ridica din valurile mării, asemeni unui gigant stîlp de piatră. Să salutăm plini de respect acest tocit obelisc al geologiei, acest martor bătrîn și singuratic al unor lumi dispărute.

Din horstul dobrogean își face Dunărea pivotul în jurul căruia se întoarce ultima oară, pornind spre răsărit, pentru a construi în scurtă vreme, lîngă acest dinte bătrîn al Europei, pămînturile atît de noi ale Deltei.

DACĂ ZEIȚELE DIN FABULELE GRECEȘTI AR FI AFLAT DE ACESTE ȚINUTURI AR FI VENIT DESIGUR, AICI, DIN OLIMPUL LOR.

MIRON COSTIN

Asemeni acelor savanți care urmărind dezlegarea unei probleme își sprijină cercetările din laborator pe munca atîtor colaboratori, Dunărea, în marea experiență pe care o încearcă la gurile sale, e ajutată de hărnicia și devotamentul unui mare număr de ucenici. Acoperind cu rețeaua lor o bună parte a Europei, ei rod munții cei mai falnici și mai temuți, aducînd în albia Dunării infinitesimalele cărămizi pe care, cu o repeziciune uimitoare față de ritmul construcțiilor geologice, le pune la temeliile noii lumi pe care o zidește.

Pe acest uriaș șantier al naturii, într-o nemaipomenită învălmășeală de materiale, unele lucrări au fost terminate, altele au fost duse doar pînă la jumătate și nimeni nu poate spune ce se va mai întîmpla cu ele. Oricum, ce lume tînără răsare din moartea bătrînului fluviu!

Acest fenomen privirile noastre îl surprind ca pe un uriaș amestec de ape și pămînturi abia născute. Profitînd de imensa confuzie, regnuri și specii proprii celor două elemente dau năvală, trăind cu frenezie într-o lume mirifică. De la o zare la alta se întind nemărginitele păduri de stuf, prin care canale neînchipuit de subțiri îngăduie bărcilor să ajungă, frecîndu-se de luxurianți pereți vegetali în surprinzătoare ochiuri de apă, cu suprafața acoperită de nuferi. În limpezi adîncimi, sub razele soarelui care pătrund pînă acolo, peștii par de aur. Rețeaua acestor misterioase ochiuri de apă și a canalelor care le leagă unul de altul, constituie un formidabil paradis terestru-acvatic, un prodigios labirint a cărui întindere acoperă patru sute de mii de hectare.

Dar nici peștii, nici stuful nu par să fie adevărații stăpîni ai deltei, ci păsările de apă, în număr de milioane. Popoare întregi de pelicani, cormorani, rațe și gîște sălbatice trăiesc în aceste locuri din care necontenitul amestec de ape și pămînturi abia născute fac o împărăție necontestată a palmipedelor. Focuri de armă se aud uneori, dar mult mai puternic se ridică atunci, ca protestul unei uriașe mulțimi, vacarmul păsărilor a căror liniște a fost tulburată.

27 iulie 1968

Și eu am fost [illegible]
că mai sînt un [illegible]

Geo Bogza

Adevărata vînătoare se desfășoară mai ales în zorii zilei — într-o lumină ce pare de fiecare dată dimineață a lumii, în adîncimea apelor primordiale. De-a curmezișul fluviului oamenii pun carmace, acele cîrlige lungi și ascuțite, necruțătoare cu spinarea peștilor cartilaginoși. Nisetrii și morunii, uneori de mărimi uluitoare, sînt aduși la cherhanale și spintecați cu topoarele, lăsînd să li se reverse din burtă găleți de icre negre. La cherhanalele pierdute în nemărginirea pădurilor de stuf poate fi văzută, adusă de pescarii lipoveni — înalți, spătoși, bărboși și cu privirea albastră — întreaga, fabuloasa bogăție a Deltei. La capetele celor trei brațe principale ale ei — Chilia, Sulina și Sf. Gheorghe — faruri marine semnalează peste întinderea apelor în ce loc anume se află gurile generoase ale Dunării.

Scrisoare deschisă că

Stimați oameni mari,

Știți să țineți un secret? Atunci aflați că a avut loc ultimul foc de tabără al acestei vacanțe. Ultimul foc de tabără... Vă rog: citiți aceste cuvinte numai în gînd. Rostiți aceste cuvinte numai în șoaptă. Să nu le audă brazii. Nici veverițele. Să nu le afle marea. Nici pescărușii. Atît cît se va mai putea... o zi... o săptămînă... ultimul foc de tabără trebuie să rămînă o taină.

Treceți prin poiană, ca de obicei, fluierînd. Culegeți, ca de obicei, flori și ciuperci. Dacă vi se pare că un cintezoi vă privește mai insistent, întoarceți capul, ridicați din umeri, mă rog, faceți ceva, orice, dar nu trădați taina...

Ieșiți pe plajă, ca și pînă acum, rîzînd. Înălțați, ca și pînă acum, castele din nisip. Dacă vi se pare că o meduză bănuiește ceva, prefăceți-vă că n-ați văzut-o, ocoliți-o, mă rog, descurcați-vă într-un fel, dar nu trădați taina...

Vă roagă copiii!

Ei sînt tari, sînt bărbați. Au primit vestea ultimului foc de tabără cu fruntea sus, demni. Gîndiți-vă însă la veverițe, gîndiți-vă la pescăruși... Vă vor întreba cu neliniște, cu spaimă:

— Cum? Gata? S-a sfîrșit?...

Nu veți avea inima să le răspundeți:

— Da! Gata! S-a sfîrșit...

Peste o zi, peste o săptămînă, nemaivăzînd copii în preajmă, se vor obișnui cu gîndul că taberele de vară s-au închis, că cel din urmă foc a fost... ultimul (cu adevărat!), că vor rămîne singure, așteptînd, visînd la vacanța viitoare. Acesteia — iremediabil — i s-a pus punct.

Ei, și parcă a fost ieri — ca în romanță — ziua cînd pe tablele claselor au apărut însoțite de trei semne de exclamare, ca trei formidabile salve hărăzite voioșiei, cuvintele: «A sosit vacanța!!!» Trei salve pentru minunea de umbră și răcoare — tabăra de la munte!!! Trei salve pentru minunea de aur și spumă — tabăra de la mare!!! Trei salve pentru tot ce poate dărui, într-o singură zi din cele aproape o sută, vacanța!!! Vacanța fericită, romantică, Arcadia verii pe care dragostea și grija o dăruiesc în fiecare an copiilor noștri.

Da, parcă a fost ieri. Locul ghiozdanului a fost luat de sacul de excursii. Linia albastră, șerpuitoare, care imaginează Dunărea, a rămas în cartea de geografie. În fața copiilor se contura adevărata, nesfîrși-

EXPEDIȚIA Cutezătorii MUNȚILOR

96 de pionieri și elevi (din 7 județe), 6 zile de vacanță, un ghid, cîțiva profesori însoțitori, rucsacuri pline cu provizii, aparate de fotografiat, binocluri și o idee: vizitarea Bucegilor «la ei acasă.» Înainte de orice a fost o excursie, dar dacă luăm în considerare faptul că mai toți participanții sînt pasionați botaniști, geologi, arheologi și istorici amatori, o putem numi expediție. Expediția unor cutezători (fete și băieți) care n-au ezitat nici o clipă să escaladeze piepțiș înălțimile semețe, să străbată cărări de pe margini de prăpastie, să înfrunte ploi repezi (dar scurte), ceața... Dar s-o luăm pe-ndelete.

Au pornit într-o dimineață, din Ploiești. Cu trenul, e-adevărat (deși cu toții sînt convinși de ceea ce spunea Hogaș, că mergînd pe picioarele tale vezi mai bine frumusețile din jur). Se grăbeau s-ajungă mai repede la destinație, de unde începea adevărata aventură. Și-au ajuns. În Sinaia. Iar de-aici — «La revedere, tren, rămîi cu bine, autobuzule, odihniți-vă și voi pînă ne-om întoarce! Sau plimbați-i pe alții. Noi preferăm să mergem pe jos».

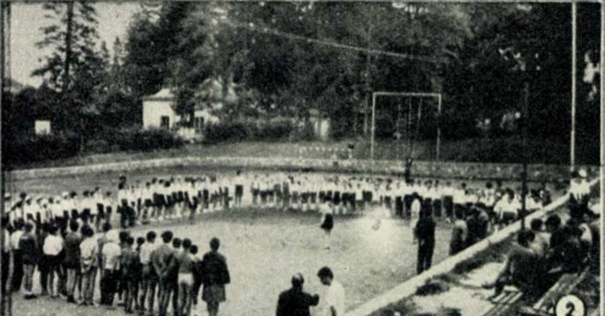
②

Și-au mers. Pe o cărăruie care suie la cabană, mărginită de o parte și de alta de brazi falnici. Mai întîi la Cota 1400, cu al ei frumos Hotel alpin. Apoi la vecina ei, Cota 1500 cu cabana Vîrful cu Dor. Și, în sfîrșit, după alte urcușuri și coborîșuri, au ajuns la peștera Ialomicioarei, lîngă care, într-o poiană de basm, îi așteptau 33 de mici palate, e-adevărat, fiecare cu cîte o singură încăpere și lucrate cu totul și cu totul din pînză impermeabilă, dar grozav de ospitaliere.

Aici și-au instalat baza fixă a expediției, împrejurul căreia acești cutezători au parcurs, timp de cîteva zile, zeci de kilometri de-a lungul și de-a latul Bucegilor, făcînd cunoștință cu frumusețile și bogățiile lor, cu

①

tre oamenii mari

ta cale fără istov a Dunării, invitîndu-i să-şi răcorească în apa ei fruntea îmbrobonată cu cîteva zile în urmă cînd, învăţînd pentru examene, le era teamă ca nu cumva să-i uite vreun afluent... Amintirile lui Creangă au rămas în raftul bibliotecii. În faţa copiilor se deschidea drumul de poezie a Humuleştenilor, auzeau clipocitul şugubăţ al Ozanei, se înfiorau la gîndul că paşii lor calcă aceleaşi pietre care au julit genunchii lui Nică cel intrat în veşnicia poveştii... Pe coridorul pustiu al şcolii, fotografiile înrămate înfăţişînd localităţi noi apărute pe harta patriei priveau cu nostalgie colţul în care a încremenit clopoţelul. Voi eraţi departe, copii. Cîntecul vostru răsuna pe străzile-grădini ale Săvineştilor, bărcile vă legănau pe marea Bicazului, părul vă era mîngîiat de palma de vrăjitor a oţelarului hunedorean, sondele Olteniei vă suiau privirea spre înălţimi ameţitoare...

1 000 000!. Da, aţi citit bine un milion de şcolari au fost plecaţi în vara aceasta în drumeţii. Un milion de însetaţi de frumuseţe pe care cărările patriei i-au întovărăşit spre izvoare fermecate. Şi, alături de ei, 90 000 de copii au fost oaspeţi ai taberelor de la munte şi de la mare, 90 000 de prieteni ai brazilor şi ai veveriţelor, ai soarelui şi ai pescăruşilor.

Şi deodată: ultimul foc de tabără...

Citiţi aceste cuvinte numai în gînd. Rostiţi aceste cuvinte numai în şoaptă. Să nu le audă munţii. Să nu le audă marea. Vă roagă copiii! Ei sînt tari, sînt bărbaţi Dar ce puteţi pretinde de la nişte bieţi munţi, de la o biată mare?

Nu le spuneţi că vacanţa s-a sfîrşit. Încercaţi să le mai amînaţi vestea şi dacă nu izbutiţi, măcar găsiţi o formulare mai ocolită. De pildă: începe şcoala! Îşi vor relua cuminţi locurile în cărţile de geografie, de istorie, de literatură, şi vor fi tot alături de copii. Iar copiii vor şti cum să le vorbească. Au fost doar atîta timp împreună...

Dumneavoastră treceţi prin poiană, ca de obicei, fluierînd. Ieşiţi pe plajă, ca şi pînă acum, rîzînd. Ultimul foc de tabără, atît cît se va putea, trebuie să rămînă o taină...

Vă roagă

Octav Pancu-Iaşi

puncte turistice de mare atracţie: peştera Ialomicioarei, cabana Padina, Cheile Tătarului, cabana Caraiman, vîrful Coştila (pe care se-nalţă staţia de retransmisie a televiziunii), cabana Omul, au făcut vizite de curtoazie Babelor şi Sfinxului, au trecut şi pe la Piatra Arsă şi pe la Poiana Stînii... Şi-n tot timpul acesta, locul proviziilor care se... volatilizau din rucsacuri (pesemne că de vină era şi atmosfera rarefiată) era luat de roci minerale, plante (mai ales flori alpine) şi chiar... gîze (care, după cum povestesc botaniştii, s-au lăsat cam greu convinse să părăsească culmile Bucegilor). Ba cîţiva dintre arheologi susţin că au făcut o mare descoperire, că la intrarea frumoasei văi a Jepilor Mici au desluşit într-o stîncă un... dac uriaş cu o traistă în spate... O fi aşa sau nu, «specialiştii» mai trebuie să se consulte. Adevărul însă e că din punct de vedere ştiinţific, expediţia şi-a făcut datoria.

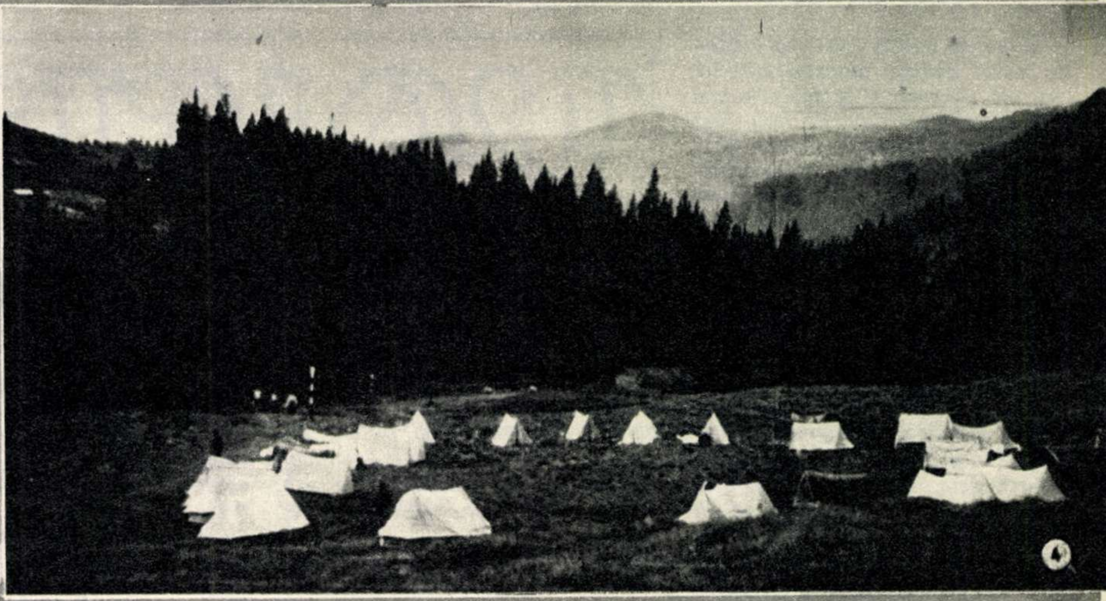

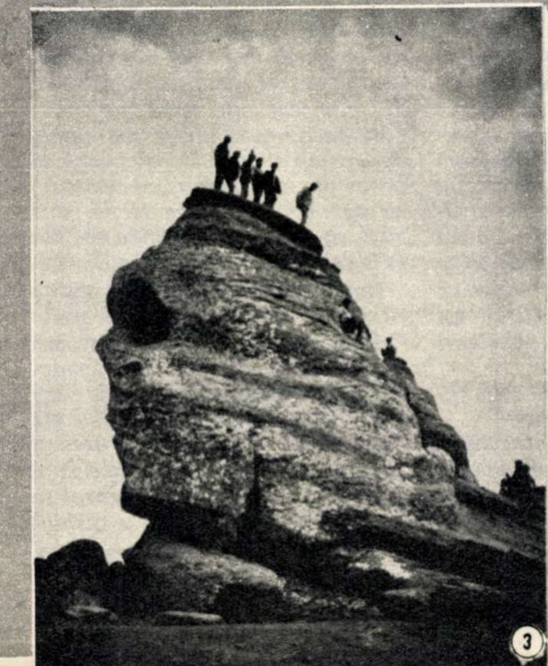

Dar n-a fost numai atît. Au mai fost şi zile cu cerul ca sticla, cînd în poiene, în scurtele popasuri, s-au încins tot felul de jocuri distractive, cînd au privit de pe-nălţimi frumoasele plaiuri româneşti (unii susţin că au zărit chiar Dunărea şi Marea Neagră?!), nopţi cu bolta înstelată cînd, adunaţi la gurile corturilor, lîngă focurile de vreascuri deasupra cărora fierbeau supe şi sfîrîia slănina, s-au spus poveşti «cu pajuri şi cu smei», plimbări cu telefericul etc, etc.

După şase zile petrecute la înălţime (şi la propriu şi la figurat) pe culmile Bucegilor, «cutezătorii munţilor» şi-au luat la revedere de la ei. La revedere, căci peste un an de zile vor fi din nou oaspeţii lor, în ediţia a II-a a acestei interesante şi folositoare acţiuni.

C.D.

1. Cărările care suie sus pe munte! «Atacate» de aceşti cutezători, înălţimile Bucegilor n-au avut altceva de făcut decît să se lase cucerite.

2. Şi sub streaşina brazilor ceremonialul pionieresc îşi are rostul şi farmecul lui.

3. Vă recomandăm să urmaţi exemplul acestor cutezători, dar mai puţin în acest aspect. Să escaladezi Sfinxul, acest unic monument (al naturii sau artei preistorice?) nu e, totuşi, o cutezanţă lăudabilă. Dacă toţi vizitatorii ar proceda aşa, în cîţiva ani n-ar mai rămîne din el decît o piatră obişnuită. Şi-ar fi păcat...

4. Şi iată şi poiana cu cele 33 de «palate», cu totul şi cu totul din pînză impermeabilă. În ele şi împrejurul lor cei aproape 100 de membri ai expediţiei au petrecut seri şi nopţi de neuitat.

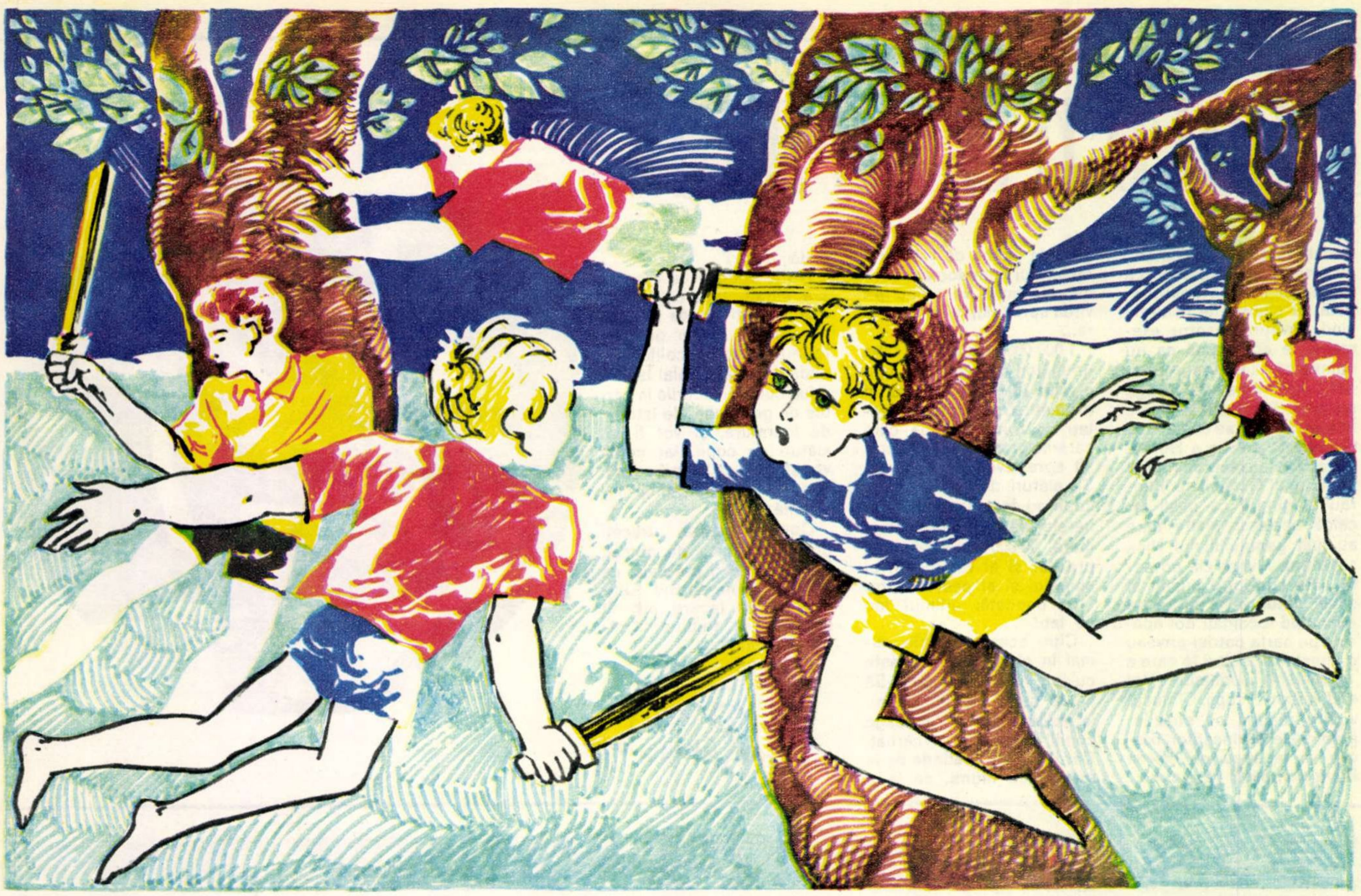

VOIEVODUL

Îndeosebi unul dintre ei, un puştan cu părul galben, aproape alb, era cel mai zurbagiu şi scotea cele mai grozave strigăte din cîte mi-a fost dat să aud vreodată. Tăcea doar atunci cînd coiful, prea mare pesemne pentru capul lui, îi aluneca peste ochi, sau cînd scăpa sabia din mînă, ceea ce se întîmpla foarte rar, sau pur şi simplu cînd nu mai putea să urle sufocat de furie. Şi era furios pentru că ceilalţi erau de aproape două ori mai mulţi decît oamenii lui şi de nu ştiu cîte ori mai înalţi. La un moment dat ostaşii lui au reuşit să smulgă steagul duşmanilor, dar aceştia, după încercări zadarnice de a-l recupera, au făcut să apară la vedere un altul, la fel, strigînd cît îi ţineau gura că, de fapt, ăsta era steagul adevărat. Vădit îndureraţi, cei mai mici au amuţit de-a dreptul. Singurul care nu-şi pierdu cumpătul nici o clipă a fost căpetenia lor care le strigă:

— Nu-i nimic, vă jur, zdrenţe se vor alege şi din steagul ăla! După mine...!

Ei, la o asemenea declaraţie am zis că pot să fac o pauză, tocmai învăţam, şi m-am sprijinit, curios, cu coatele de balustrada balconului.

Băiatul cu păr bălai, mic şi furios, îşi luă oamenii şi-i duse după colţul blocului de vis-a-vis unde începu să-i îmbărbăteze. Cred că despre aşa ceva era vorba fiindcă dădea din mîini, în toate părţile, ca unul care s-ar apăra de un roi de ţînţari. Erau prea departe de mine ca să aud ceva din ceea ce le spunea, însă sînt sigur că era un orator formidabil căci, din timp în timp, cei care îl ascultau izbucneau în strigăte ridicînd braţele şi azvîrlindu-şi săbiile în sus. Trebuie să mărturisesc că simpatizam cu ei şi, urmărindu-i cu atenţie în ceea ce făceau, mi-au scăpat cu totul pregătirile celorlalţi. Cînd mi-am dat seama de asta era tîrziu, duşmanii dispăruseră cu desăvîrşire pe sub pomii şi prin iarba înaltă a părculeţului.

Îmbărbătaţi îndeajuns pentru a se avînta într-un nou atac, cei din tabăra băiatului, urmîndu-şi căpetenia pas cu pas, au dispărut în fugă după bloc sprijinindu-şi cu o mînă coifurile pe cap. Am bănuit că voiau să-i ia prin surprindere pe ceilalţi, să le pice în spate. După cîte am putut eu să înţeleg era vorba despre o bătălie decisivă.

Se aşternuse o linişte adîncă, ameninţătoare, şi doar huruitul vreunei maşini se auzea din cînd în cînd trecînd pe stradă. Presupunerea mi s-a adeverit în clipa în care se stîrni o hărmălaie cumplită şi de după celălalt colţ al blocului cei din tabăra bălanului năvăliră ca o furtună spre mijlocul parcului. Abia atunci am observat, necăjit şi înspăimîntat, frămîntîndu-se frunzele cîtorva copaci printre care unii dintre duşmani stăteau ascunşi. Îşi aşezaseră pe umeri şi cap crengi întregi, aşa încît treceau cu totul nevăzuţi pentru cei care se apropiau într-o fugă nebună. Şi ghinioanele s-au ţinut lanţ.

Mai întîi tabăra bălanului a fost atacată cu ţipete de groază de aceia care, lăsîndu-se să alunece printre crengi, le-au căzut în spate. În învălmăşeala care s-a iscat, cu vaiete şi strigăte de surpriză, era greu să înţelegi ce se întîmplă cu adevărat. După cum m-am aşteptat, totuşi furioşii nu erau atît de uşor de înfrînt, căci s-au ridicat pe cît au putut de repede. Săbiile se încrucişau, cei fără săbii se prinseseră în braţe pentru trîntă, era acolo un amestec nemaipomenit de braţe, picioare şi pumni. După un timp era clar că duşmanii îşi blestemau zilele şi ideea cu săritul din pom pentru că se văzură înconjuraţi, adunaţi tot mai strîns unul în altul şi căpetenia cu părul bălai strigă;

— Prizonieri îi facem pe toţi! Fiţi atenţi, unul să nu vă scape!

Cum stătea cu spatele spre mine, nu putea să vadă un alt pîlc inamic care tocmai sărea gardul şi se apropia în linişte, dar destul de rapid. Am încremenit, drept să spun la aşa ceva nu mă aşteptam nici eu. Nu e greu să vă închipuiţi ce-a urmat. Încercuiţi, cei din tabăra bălanului erau acum atacaţi şi dinăuntru şi dinafară. Şi am asistat cu neputinţă şi amărăciune cum erau izolaţi, unul cîte unul, imobilizaţi, dezarmaţi, făcuţi prizonieri. Puţini reuşiră să scape din încleştarea aceea năprasnică şi o luară la fugă spre fundul parcului. Dar culmea, după cîţiva paşi, se prăbuşeau pe rînd, iar celor care îi urmăreau le-a fost cum nu se poate mai uşor să-i prindă. Am înţeles că inamicul, în viclenia lui, întinsese prin iarbă fire nevăzute de sîrme. În cele din urmă, cu prizonierii la mijloc, duşmanii se urniră din loc cu larmă, şi dispărură pe sub copaci. Larma lor se mai auzi un timp îndepărtîndu-se, din ce în ce mai încet, apoi se făcu linişte.

Numai atunci am băgat de seamă că cineva încă mai era pe acolo. Prăfuit, ciufulit, cu cămaşa scoasă din pantaloni, fără coif şi, bineînţeles, fără sabie, căpetenia cu păr bălai se ridică de la pămînt. Cred că era înebunit de durere. L-am urmărit cum privea în toate părţile ca şi cum mai spera ca în ultimul moment să se întîmple ceva. Dar nu se mai întîmplă nimic şi l-am privit o ultimă oară. S-a aşezat pe un pietroi. Am

POVESTIRE
DE
NICOLAE DAMIAN

început să învăţ din nou.

După cel mult cinci-şase minute mi se păru că aud un plînset. M-am repezit şi am privit în jos. Căpetenia, continuînd să stea în acelaşi loc, îşi cuprinsese capul cu palmele, ca şi cum l-ar fi durut îngrozitor, şi plîngea cu hohote. Am strigat la el de mai multe ori, dar degeaba. Pînă la urmă m-am hotărît să cobor, mă temeam să nu fi fost lovit cu adevărat şi încă serios:

— Ascultă, i-am spus după ce am ajuns în dreptul lui, ce e tot circul ăsta? Şi de ce plîngi? M-auzi?

— Ia lasă-mă-n pace! se răţoi el la mine.

Atunci l-am luat cu binişorul:

— Ce s-a întîmplat?

— Tocmai că aşa ceva nu s-a mai întîmplat niciodată.

— Ce vrei să spui? l-am întrebat mirat.

— Ştefan cel Mare n-a fost înfrînt niciodată şi, nu ştiu dacă ştii, dar eu sînt Ştefan cel Mare.

— Da bineînţeles că ştiu, am spus eu cu cea mai mare convingere.

— Ei, şi nenorociţii ăia, vreau să spun turcii, mi-au făcut praf oastea. Şi Ştefan cel Mare n-a fost înfrînt niciodată.

Ajuns aici, izbucni iar în plîns. Înţelegeam acum ce a fost cu toată tevatura aia. L-am luat pe după umeri:

— Stai că nu-i chiar aşa. I s-a mai întîmplat şi lui să piardă cîte o bătălie.

— N-avea voie! izbucni băiatul săgetîndu-mă cu o privire crîncenă

— Stai, stai să ne înţelegem. I se întîmpla uneori cînd era luat prin surprindere. Odată a fugit singur prin munţi după ce i-a fost risipită oastea.

— Cînd? se opri căpetenia din plîns şi trecîndu-mi în faţă, mă privi ţintă în ochi să vadă dacă nu cumva îi turnam cele mai mari gogoşi.

— Atunci cînd cu Daniil Sihastrul.

— Nu ştiu, dar nu cred.

— Păi stai, că după aia a fost de ajuns să sune din bucium că oamenii i s-au adunat din nou şi după aia...

— N-a avut ce alege din turci, mă completă el izbucnind bucuros în hohote de rîs.

— Te cred şi eu.

Tocmai voiam să-i mai spun cîte ceva cînd, pe neaşteptate, o zbughi de lîngă mine. Şi dus a fost. Ei, fir-ar să fie, sucit mai e şi puştiul ăsta! mi-am zis eu, după care m-am întors la lecţii. Se însera şi trebuia să-i dau zor.

Deodată un sunet ascuţit şi prelung îmi străpunse urechile. M-am repezit din nou în balcon şi de acolo l-am văzut pe bălai urcat pe pietroiul pe care şezuse mai înainte. Scotea nişte sunete în stare să scoale şi morţii din groapă. Unde naiba găsise trompeta aia n-aş putea să spun. A fost nevoie să-l strig de mai multe ori pînă să mă audă şi atunci i-am făcut semn să se apropie.

— Ce crezi, n-aş putea avea şi eu puţină linişte să-mi termin lecţiile? l-am întrebat.

— Îmi adun oamenii, îmi răspunse el cu o mutră aşa de serioasă, că mi-a venit foarte greu să nu pufnesc în rîs.

— Uite ce e, şi Ştefan cel Mare şi-a lăsat oştenii să se odihnească o noapte. Orice om are nevoie de odihnă, să-şi refacă puterile, nu?

Cîteva clipe a rămas nehotărît Apoi şi-a ridicat capul şi mi-a zîmbit cu subînţeles, fără să mai spună ceva. Se întoarse şi se îndepărtă cu paşi rari şi hotărîţi, aşa cum, bineînţeles, merg numai voievozii...

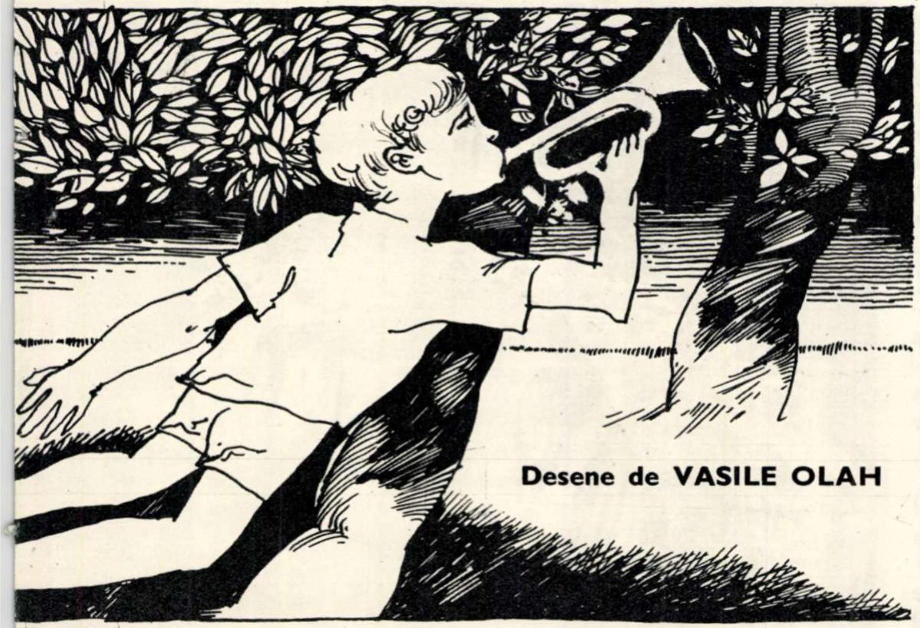

Desene de VASILE OLAH

Drum de piatră

de IOANA DIACONESCU

Există undeva un drum de piatră
Şi duce-acolo sus, printre izvoare.
Un tînăr zeu aş vrea să-mi dăruiască
Hlamidă de păduri, împărătească
Să amuţească păsările de lumină,
Să cînte, jos, pămîntul sub picioare
Şi pe deasupra norii să cuprindă
Alene, fruntea ţării arzătoare.
Pe palme să port frunze de aramă
Cînd toamna îmi îngînă rod bogat.
Dă-mi, zeule tînăr, putere să mai cînt
Cînd stelele pe frunte mi se zbat.
Există undeva un drum de piatră
Înconjurat de brazi şi de izvoare.
Dă-mi, zeule, putere să mai cînt
Cînd stelele-s pe cerul ţării, sfînt.

Cutezătorii

de GHEORGHE ISTRATE

Noi, cei mai tineri, purtători ai veştii
Pe care-acestui veac o vom rosti
Noi vom desface pragurile poveştii,
Minunile aievea le-om zidi.

Că Prometeu a scris pe pumnii noştri
Porunci de cutezanţă şi de foc
Şi visul e o pasăre curată
Ce ne-nsoţeşte paşii-n orice loc.

Cînd vom fi mari, în braţele voinice
Vom ridica-n văzduhuri ample chei
Şi tainele de veacuri ale lumii
Le-om lumina cu flăcări şi idei.

Dar pîn-atunci călătorim pe pagini,
În literele altora săpăm
Şi la izvoare ne-adăpăm statura
Ca mîine, fără risc, să cutezăm.

CASCADELE LUMII

1

Printre priveliştile de o rară frumuseţe pe care natura le oferă cu prisosinţă oamenilor, se află şi dantelăria spumoasă şi imaculată a picăturilor de apă pe care rîurile le prezintă în adevărate spectacole atunci cînd trebuie să-şi arunce apele de la înălţimi în necunoscut, formînd în cădere aşa-zisele cascade.

Ca rezultat al eroziunii rocilor mai puţin dure, apele, în existenţa lor milenară, au format în albia rîurilor adevărate trepte a căror înălţime poate creşte de la an la an. Dar măreţia unei cascade nu constă numai în înălţimea de la care cade sau în energia pe care o produce, ci mai ales în spectacolul impresionant pe care-l înfăţişează ochiului enorma cantitate de apă ce se prăvale cu un zgomot asurzitor, formînd o continuă perdea de spumă.

Dintre marile căderi de apă, cascada Niagara, situată în America de Nord este cea mai cunoscută. Apa rîului cu acelaşi nume, care leagă lacurile Erie şi Ontario, cade de la înălţimea de 50 m pe o lăţime de 1200 m. Într-un singur minut, debitul Niagarei este de 275.000 m³. În fiecare an această cascadă care este numită Horseshoe, adică «potcoava» (din cauza formei sale asemănătoare unei potcoave), roade 1,6 m din patul rîului, care se retrage treptat spre lacul Erie. Iarna, din cauza gerului, vaporii de apă care invadează vegetaţia rămasă pe maluri îngheaţă, formînd o adevărată împărăţie de cristal.

În urmă cu cîţiva ani a fost construit în împrejurimile cascadei un turn de beton şi cristal înalt de 86 m. Mulţimea de vizitatori poate avea din vîrful «observatorului» o vedere cît mai cuprinzătoare a Niagarei, această minune a naturii.

Iguazu, cascada situată pe unul din afluenţii fluviului Parana din America de Sud, este mult mai mare decît Niagara. Pe o lăţime de peste 2 km apa cade de la aproape 200 metri. Din această cauză zgomotul făcut în cădere se aude pînă la o depărtare de 10 km. Indienii din partea locului o numesc «Tunetul care cade din cer». Debitul cascadei Iguazu este de 1,2 milioane m³ pe minut, de peste 4 ori mai mare decît cel al Niagarei, ea fiind considerată — din punct de vedere al debitului — cea mai mare de pe Pămînt.

Dar locul întîi în ce priveşte înălţimea îl ocupă una dintre cascadele din Venezuela. Ea îşi aruncă apele de la 980m. Cascada este situată în munţii pe care indienii îi numesc, din cauza reliefului lor prăpăstios, Auyan Tepuy, adică Munţii Dracului. În anul 1937 aviatorul J. Angel, care căuta nisipuri aurifere în prundul rîurilor încă necunoscute din regiunea Guyanei, a fost nevoit să aterizeze cu avionul său pe unul din platourile Muntelui Dracului. Scăpat ca prin minune, în timp ce cobora muntele, a auzit un zgomot asurzitor.

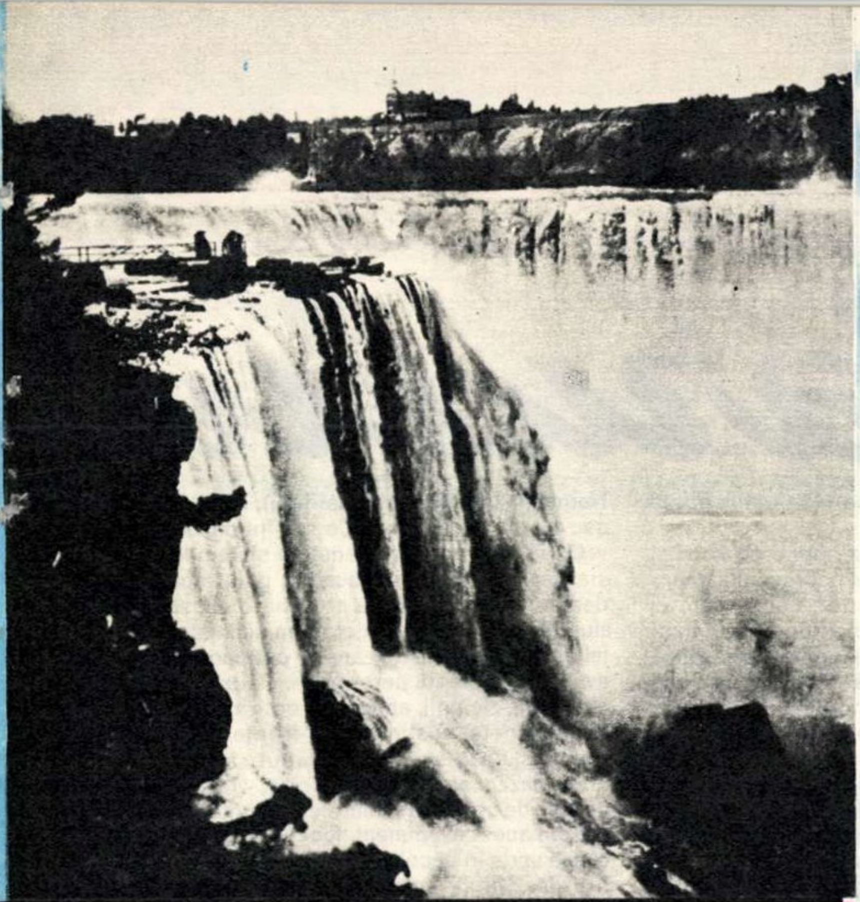
2

3

Ajuns în valea rîului Caroni nu mică i-a fost mirarea cînd în faţă i-a apărut fastuosul spectacol al apei. De atunci cascadei i s-a dat numele de Angel Falls în cinstea celui care a descoperit-o. În anul 1965 fiul descoperitorului, Roland Angel, a escaladat Muntele Dracului pînă la platoul unde cu 28 de ani în urmă aterizase forţat tatăl său. Tînărul Angel a găsit avionul înfipt cu botul într-o mlaştină. În amintirea tatălui său el a fixat acolo, pe fuselajul avionului, o placă de bronz.

O privelişte unică în lume prin frumuseţea ei de neasemuit o oferă însă cascada care se află în Yellowstone parc (Parcul pietrei galbene) din Statele Unite ale Americii. În această regiune, numită de localnici «pămîntul minunilor» se găsesc, datorită oxizilor de fier, dealuri de culoare galbenă. În drumul său apa care cade de la înălţimea de 360 m dizolvă oxizii de fier căpătînd astfel şi ea culoarea galbenă. Tot în Statele Unite ale Americii, în California, se află cascada Yosemite, căreia localnicii i-au dat numele de «căderea de foc». Ea a fost descoperită în anul 1870 de colonistul Yosemit,care a constatat că patul cascadei este format dintr-un zăcămînt de cărbuni. Localnicii aprind în timpul verii pereţii laterali ai cascadei şi cărbunii ard înăbuşit. Apa care cade de la înălţimea de 270 m pare atunci un şuvoi de stele şi flăcări care oferă o privelişte plină de pitoresc atît ziua, cît şi noaptea.

Uriaşa cădere de apă din Republica Africană Zambia, unde apele fluviului Zambezi se prăvălesc de la 120 m înălţime, a fost numită de descoperitorul ei — exploratorul Livingstone — cascada Victoria. Triburile de boşimani care locuiesc în deşertul Kalahari îi spun însă Mosi-oua-Tunia, adică «locul unde aburul face zgomot».

Şi la noi în ţară cascadele oferă privelişti pitoreşti, deşi sînt mici în comparaţie cu cele descrise mai sus. Ele se întîlnesc în regiunea muntoasă, pe cursurile superioare ale rîurilor. Cea mai importantă este cascada Duruitoarea din Moldova, situată pe un afluent al Bistriţei.

Aurel LECCA

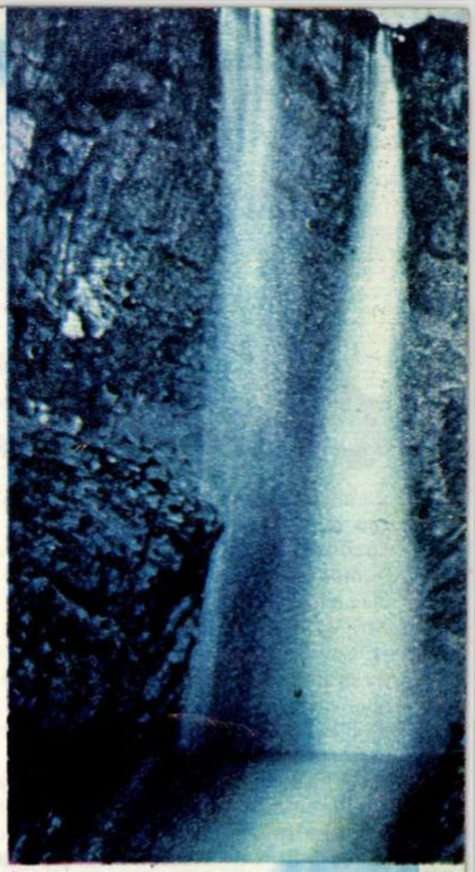
4

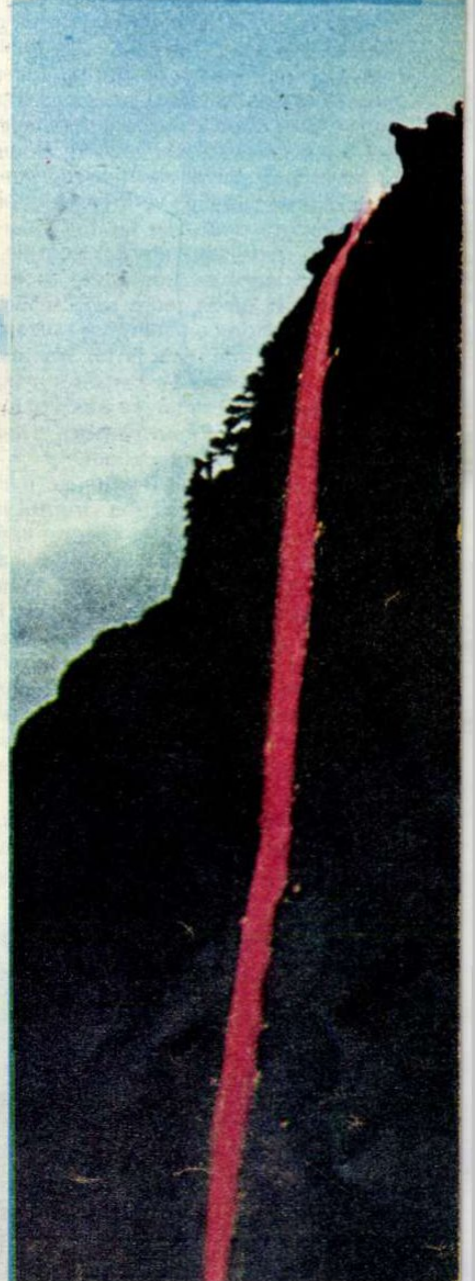
5

1. LOWER DIN PARCUL YOLLOWSTONE (S.U.A.), CEA MAI FRUMOASĂ CASCADĂ.

2. CASCADA NIAGARA, NUMITĂ DIN CAUZA FORMEI SALE «POTCOAVA»

3. IGUAZU SAU «TUNETUL CARE CADE DIN CER» ÎŞI TRIMITE ECOUL LA PESTE 10 KM DEPĂRTARE.

4. CEA MAI MARE CĂDERE DE APĂ — ANGEL FALLS (VENEZUELA).

5. YOSEMITE — CASCADA DE FOC — MĂREŢ MONUMENT AL NATURII DIN CALIFORNIA. ASPECTUL SĂU FEERIC ATRAGE MII DE ADMIRATORI.

TAÎNA luceafărului

Luceafărul, făt-frumos al cerului la români, zeu temut la maiașii de altădată, care îi mai spuneau și «șarpele cu pene», personificare a frumoasei Venus la romani și atotputernică stea a frumuseții și visurilor la asiro-babilonieni, care îi ridicau temple cu multe etaje cinstind-o sub numele de Iștar, «cea divină», nu a fost și nu a rămas un astru lipsit de legende. S-ar putea spune chiar că pe cerul închipuirii omenești a strălucit tot atît de viu pe cît mai strălucește și astăzi pe cerul cel adevărat.

Așa stînd lucrurile, Venus, planeta și zeița, confundate în mitologie una cu alta și reprezentîndu-se reciproc, au ținut afișul actualității în lumea miturilor încă din vremea vechilor egipteni. Printre operele care au ilustrat la maximum amestecul zeiței-planete în viața Pămîntului și a oamenilor, «Iliada» ocupă un loc de frunte. Contemplînd splendidul astru al înserărilor și zorilor luminoși, nimeni nu s-ar fi gîndit vreodată că luceafărul, pe care astronomii îl știu așezat la locul lui pe cer de cînd au început să-l privească, a fost altădată un astru într-adevăr de temut, prin zburdălniciile lui primejdioase, pentru toate celelalte planete ale Soarelui.

Nu de mult, savantul american Immanuel Velikovski, preocupat de verificarea unor evenimente petrecute cîndva în familia Soarelui, a avut ideea să răsfoiască atent mitologia. Ca oricare dintre cei care ar face acest lucru, Velikovski a constatat că în toate părțile lumii vechi au existat legende cosmologice prezentînd, fiecare în felul ei și mai toate la fel, nașterea planetei-zeițe. Ceea ce însă l-a surprins pe savant a fost faptul ieșit din comun, că absolut în toate cazurile Venus este *ultimul* membru al familiei divine; ea se naște *după* toți ceilalți.

Nașterea «blîndei» Venus se petrece de fiecare dată în condiții de-a dreptul înspăimîntătoare. Imnul homeric, consacrat «zeiței glorioase, fecioare și tritonide», este edificator. La apariția ei, creștetul bolții cerești — marele Olimp — s-a cutremurat cu violență, «de jur împrejur Pămîntul a început să strige de spaimă», iar «marea a fost învolburată și apoi zgîlțîită de valuri întunecate, în timp ce spuma țîșnea din ea cu putere» și Soarele la rîndul său «a încremenit în nemișcare»... Textul vorbește limpede de talazurile purpurii ale mării care s-a ridicat «ca un zid», ca și despre Soarele oprit în cursa lui diurnă.

Așa își închipuiau precolumbienii «dansul» luceafărului în jurul Pămîntului.

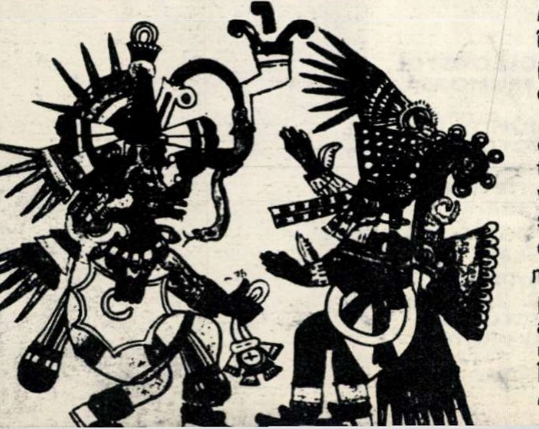

Scriitorul antic Aristocles spune că Zeus a ascuns-o pe Atena, zeitate corespunzătoare Iștar-ei babiloniene, într-un nor, nor pe care el însuși cu fulgerele lui l-a sfîșiat cu prilejul nașterii zeiței. Apariția «tritonidei» pe cer se explică în același timp cu catastrofa naturală, un uriaș seism, care a secat lacul Tritonid, situat în nordul Africei, și a «ars» o parte a Libiei, preschimbînd-o într-un uriaș deșert nisipos (legenda formării Saharei de azi).

Homer povestește cum Atena «s-a precipitat asupra Pămîntului sub forma unei stele strălucitoare» din care țîșneau «scîntei»... Însuși numele lui Iștar înseamnă «torță strălucitoare a cerului» și care făcea munții să tremure. În Iran, aceeași zeitate era adorată sub numele de Anaitis «cea ieșită din noapte și din furtuna de foc»...

Autorul latin Varro, scriind despre evenimentele geologice pe care le-a înfruntat Pămîntul înainte vreme, amintește la rîndul său că pe timpul domniei regelui Ogyges (rege grec mitologic) planeta Venus și-a schimbat și forma, și traiectoria... Lingviștii istorici ar putea să spună — analizînd numirile și personificările divine ale planetei — și mai mult Cicero însuși, amintind că Atena și Venus își corespund ca zeități, preciza: «Compatrioții noștri au numit-o astfel pentru că ea este zeița care *vine* (verbul latin venire) spre toate lucrurile» (așa scrie el în lucrarea sa «De natura deorum», II, 69). Istoricul egiptean Maneton explicase de altfel că «vorba Atena», în limba grecilor, înseamnă «mișcare făcută de la sine». De notat că în mitologia indiană numele zeului Vișnu, care corespunde lui Venus, are ca semnificație noțiunea de «năvălitor» (în sanscrită «viș» înseamnă «cel care intră cu forța»). În calendarul asiro-babilonian, cea de a nouăsprezecea zi a fiecărei luni era numită «ziua mîniei», în amintirea celor înfăptuite altădată de Venus, pe cer și pe Pămînt.

Toate acestea par a arăta că «nașterea» planetei Venus, primul ei contact, de departe — dar cu mare efect — cu Pămîntul s-a soldat cu cataclisme: perturbarea orbitei obișnuite a Terrei, cutremure, talazuri marine uriașe, vulcanism... Dacă ar fi să-l credem pe Velikovski, *planeta Venus ar fi fost înainte o cometă, a cărei stabilire și stabilizare în familia Soarelui nu s-a făcut fără mari tulburări, într-o epocă relativ foarte recentă*, de vreme ce e vorba — zic specialiștii în studiul comparativ al mitologiei diferitelor popoare — de o epocă situată pe la mijlocul celui de-al doilea mileniu înaintea erei noastre.

Dar dacă toate acestea nu fac încă decît obiectul unor ipoteze de al căror adevăr majoritatea oamenilor de știință se lasă cu greu convinși, cerînd și alte dovezi, aceștia înclină, în schimb, să ia în considerare un al doilea moment de «mari evenimente cerești», din care Venus nu lipsește, dar nici roșiaticul Marte. Se pare că pînă în secolele IX și VIII î.e.n. Marte era ca și acum o planetă foarte cuminte. De altfel, nici un text anterior acestei epoci nu și-l face erou. Începînd din veacul al VIII-lea î.e.n. el devine deodată redutatul și redutabilul zeu războinic Nergal (la babilonieni și asirieni), Ares (la greci) sau Marte (la romani). Ce s-a întîmplat?

După cum se știe, planetele sistemului solar gravitează aproape în același plan; apare evident că dacă o planetă ar urma o elipsă brusc alungită ea ar amenința ordinea și liniștea celorlalte. În momentul de care ne ocupăm pare să fi avut loc o violentă perturbație. Cauze? Probabil o cometă, zic unii, aproape o coliziune între cele două planete, susțin alții, în frunte cu amintitul Velikovski. Ce spectacol a putut să fie în acest ultim caz o asemenea întîlnire, vizibilă destul de bine de pe Terra și mai ales resimțită! Vorbind despre acest eveniment, filozoful grec Empedocles a scris în secolul V î.e.n.: «Un mare conflict s-a deslănțuit între membrii sferei» (cerești, n.n.). Dar cel mai bine a scris Homer. După cum arată textul «Iliadei», zeii au jucat un rol important în evenimentele războiului troian. Atena îi proteja pe greci, Ares pe troieni. Într-un moment al luptei, teribilul zeu acoperi cu întunecime cîmpul de bătaie, porțile cerului se deschiseră, iar Pallas Atena însăși îl atacă pe Marte, amenințînd mijlocul strîns încins al acestuia cu lancea ei puternică și silindu-l să bată în retragere. Numai în cartea a cincea a «Iliadei» numele lui Ares e menționat de peste treizeci de ori, ca să nu mai amintim participarea sa la luptele de sub zidurile Troiei din cărțile XX și XXI ale epopeii. În cursul ciocnirilor dintre Atena și Ares, cerul se umple de tunete, Poseidon, zeul mării, scutură Pămîntul din toate măruntaiele lui, au loc uragane pustiitoare. Un torent de flăcări se abate din cer asupra întinderilor Pămîntului, care sînt arse și uscate, rîurile se aprind și ele...

Toate acestea par a arăta că lupta din jurul Troiei este într-o oarecare măsură ecoul unei puternice drame cosmice, căci, așa precum se știe, Ares nu e numai zeul războiului la greci, ci și personificarea planetei Marte (chiar Homer scrie într-un imn: «preaputernicul Ares, valoros războinic care își urmează crugul său de foc prin eter printre cele șapte stele rătăcitoare», cum numeau grecii planetele).

Lucian, în «Astrologia», importantă lucrare a sa, scrie: «Tot ce a spus (Homer) de Venus și despre Marte nu se sprijină pe altă știință decît aceasta (despre stele), și întîlnirile dintre cele două planete stau temei poeziei lui Homer»... În «Alegoriile» sale, alt autor antic, Heraclit din Efes, dimpotrivă, combate «susținerile celor care văd în lupta dintre zei, din opera lui Homer, ciocniri între planete». Dar pentru a spune acest lucru, Heraclit trebuie să fi trăit într-o epocă în care se vorbea intens și de către mulți despre ele!

Reînviind vechea ipoteză a lui Lucian, sprijinind-o cu o bogată documentație istorică, Immanuel Velikovski, chiar dacă nu a reușit încă să-i convingă pe istoricii astronomiei de justețea tezelor sale, aruncă o nouă lumină asupra izvoarelor de inspirație a autorului «Odiseei» și «Iliadei», demonstrînd încă o dată că în mai fiecare legendă se ascunde un sîmbure de adevăr.

Dumitru TODERICIU

El tremură ca-n alte dăţi
În codri şi pe dealuri,
Călăuzind singurătăţi
De mişcătoare valuri;

Dar nu mai cade ca-n trecut
În mări din tot înaltul...

EMINESCU
(„LUCEAFĂRUL")

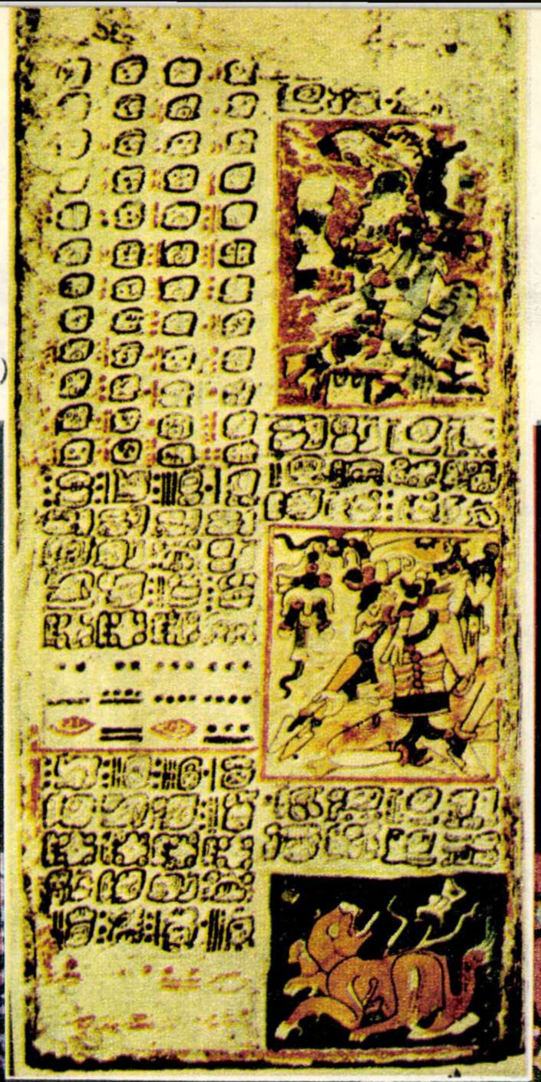

Fragment din Codex Dresdensis, în care este vorba despre evenimente cosmice, aşa cum le vedeau maiaşii.

Căderea luceafărului spre Pămînt într-o ţesătură a vechilor indieni paracas.

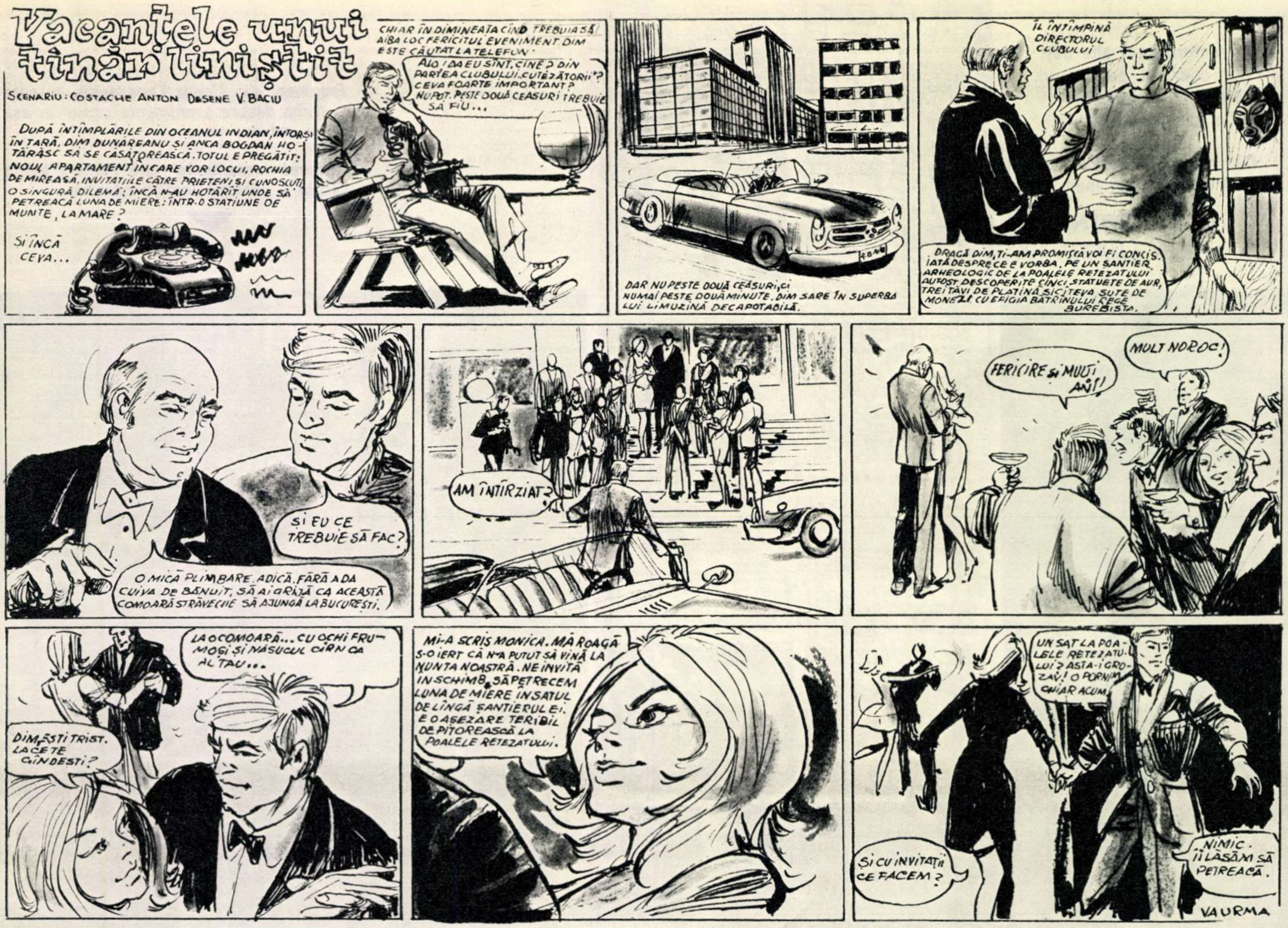
Vacanțele unui tînăr liniștit
SCENARIU: COSTACHE ANTON DESENE V. BACIU
DUPĂ ÎNTÎMPLĂRILE DIN OCEANUL INDIAN, ÎNTORȘI ÎN ȚARĂ, DIM DUNĂREANU ȘI ANCA BOGDAN HOTĂRĂSC SĂ SE CĂSĂTOREASCĂ. TOTUL E PREGĂTIT: NOUL APARTAMENT ÎN CARE VOR LOCUI, ROCHIA DE MIREASĂ, INVITAȚIILE CĂTRE PRIETENI ȘI CUNOSCUȚI. O SINGURĂ DILEMĂ: ÎNCĂ N-AU HOTĂRÎT UNDE SĂ PETREACĂ LUNA DE MIERE: ÎNTR-O STAȚIUNE DE MUNTE, LA MARE?
ȘI ÎNCĂ CEVA...
CHIAR ÎN DIMINEAȚA CÎND TREBUIA SĂ AIBĂ LOC FERICITUL EVENIMENT, DIM ESTE CĂUTAT LA TELEFON.
ALO! DA EU SÎNT. CINE? DIN PARTEA CLUBULUI „CUTEZĂTORII"? CEVA FOARTE IMPORTANT? NU POT. PESTE DOUĂ CEASURI TREBUIE SĂ FIU...
DAR NU PESTE DOUĂ CEASURI, CI NUMAI PESTE DOUĂ MINUTE. DIM SARE ÎN SUPERBA LUI LIMUZINĂ DECAPOTABILĂ.
ÎL ÎNTÎMPINĂ DIRECTORUL CLUBULUI
DRAGĂ DIM, ȚI-AM PROMIS CĂ VOI FI CONCIS. IATĂ DESPRE CE E VORBA. PE UN ȘANTIER ARHEOLOGIC DE LA POALELE RETEZATULUI AU FOST DESCOPERITE CINCI STATUETE DE AUR, TREI TĂVI DE PLATINĂ ȘI CÎTEVA SUTE DE MONEZI CU EFIGIA BĂTRÎNULUI REGE BUREBISTA.
ȘI EU CE TREBUIE SĂ FAC?
O MICĂ PLIMBARE. ADICĂ, FĂRĂ A DA CUIVA DE BĂNUIT, SĂ AI GRIJĂ CA ACEASTĂ COMOARĂ STRĂVECHE SĂ AJUNGĂ LA BUCUREȘTI.
AM ÎNTÎRZIAT?
FERICIRE ȘI MULȚI ANI!
MULT NOROC!
LA O COMOARĂ... CU OCHI FRUMOȘI ȘI NĂSUCUL CÎRN CA AL TĂU...
DIM, EȘTI TRIST. LA CE TE GÎNDEȘTI?
MI-A SCRIS MONICA. MĂ ROAGĂ S-O IERT CĂ N-A PUTUT SĂ VINĂ LA NUNTA NOASTRĂ. NE INVITĂ ÎN SCHIMB SĂ PETRECEM LUNA DE MIERE ÎN SATUL DE LÎNGĂ ȘANTIERUL EI. E O AȘEZARE TERIBIL DE PITOREASCĂ LA POALELE RETEZATULUI.
UN SAT LA POALELE RETEZATULUI? ASTA-I GROZAV! O PORNIM CHIAR ACUM.
ȘI CU INVITAȚII CE FACEM?
NIMIC. ÎI LĂSĂM SĂ PETREACĂ.
VA URMA

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

• OSTROVUL LUPILOR • 194

— Pînă atunci putem să-l vedem pe Spic? întrebă cu o ușoară sfială în glas Scatiul. Am auzit că astăzi îl operează.

— Desigur, răspunse Vlad, privindu-și îngrijorat ceasul brățară. De altfel o să mergem împreună, adăugă el întorcîndu-se spre Prinț. Diseară la ora 9 începem «operația Dunărea». Ai grijă ca toate detaliile să fie puse la punct.

— Am înțeles, răspunse scurt Velicu, luînd poziție de drepți.

— Și încă ceva, adăugă Vlad, la legătura cu Verdeș. Să-l informeze pe Vînător și Bărbos că băieții n-au trecut pe la noi. S-ascund pe undeva, în oraș.

— Prin radio?

— Da, prin radio.

— Am înțeles, tovarășe colonel, repetă Prințul și părăsi cabinetul.

Cînd Scatiul și Babușcă, însoțiți de Vlad, ajunseră la spitalul în care se afla Spic, nori negri, apăruți deodată de undeva de departe, dinspre mare, se rostogoleau amenințător deasupra arborilor. Un vînt puternic și umed învolbura crengile pomilor, ridicînd vîrtejuri de nisip pe aleile pustii. Văzduhul devenise cenușiu.

— Poftiți pe-aici, tovarășe colonel, îi spuse o soră lui Vlad, venindu-i în întîmpinare, cînd acesta, însoțit de cei doi băieți, pătrunse într-o clădire așezată undeva în fundul curții spitalului. Tovarășul profesor e sus, în sala de operații. Cîinele va fi adus îndată.

— Sper ca tovarășului profesor Bontea să nu-i displacă treaba aceasta, spuse Vlad, în timp ce urca alături de soră o scară largă, spațioasă. E vorba despre un cîine deștept și instruit, extrem de prețios pentru noi.

Sora, înaltă și uscățivă, zîmbi rece și profesional sub boneta ei albă, jucîndu-se cu niște chei în buzunarul halatului.

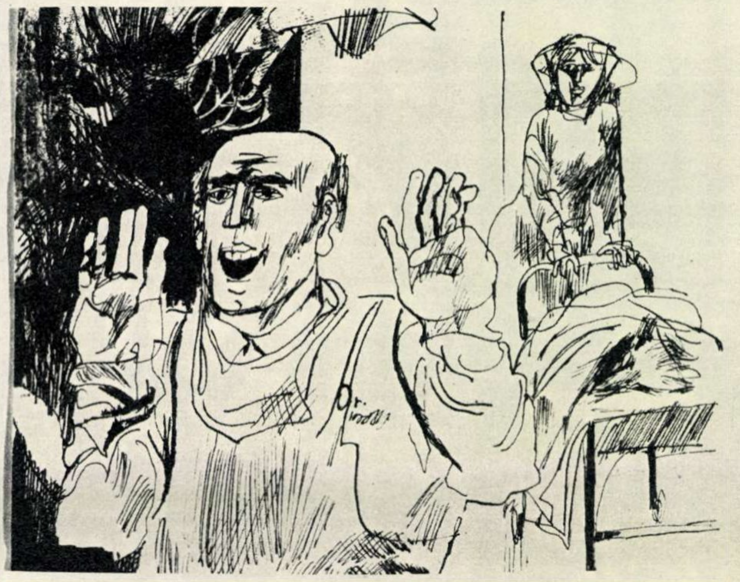

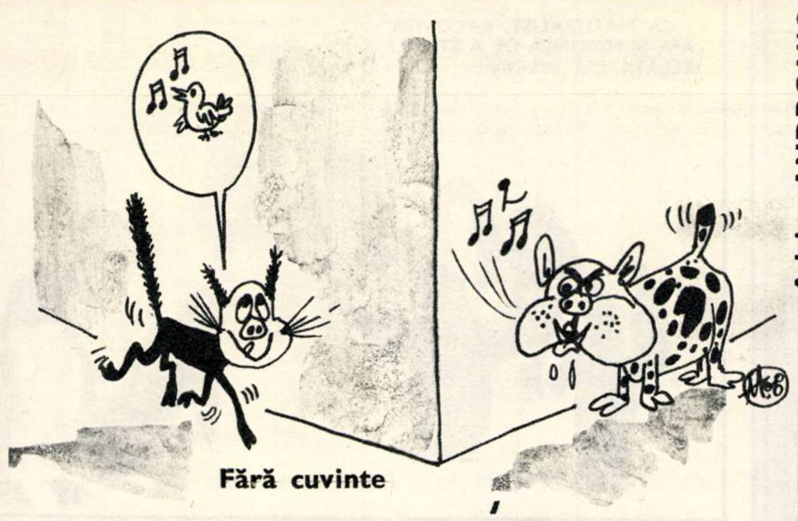

Fără cuvinte

Adrian ANDRONIC

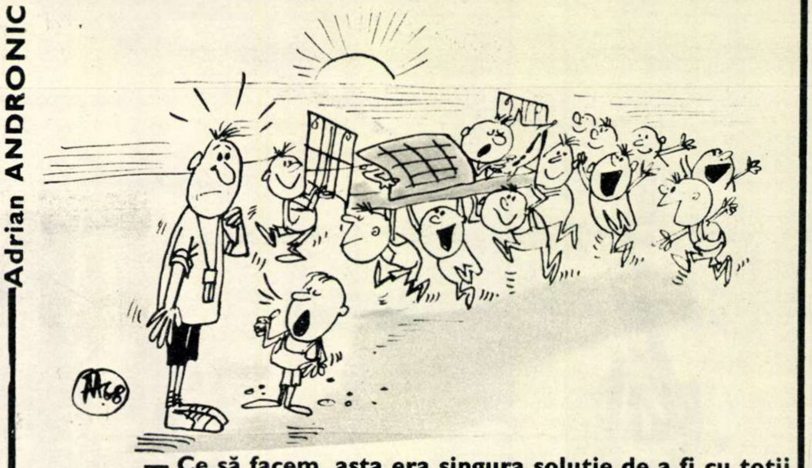

— Ce să facem, asta era singura soluție de a fi cu toții prezenți la înviorarea de dimineață!!!

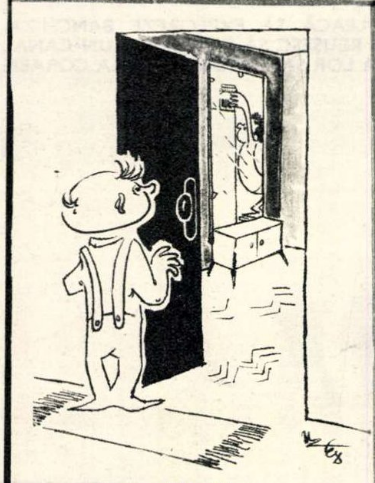

La oglindă ...

N. CORNELIU

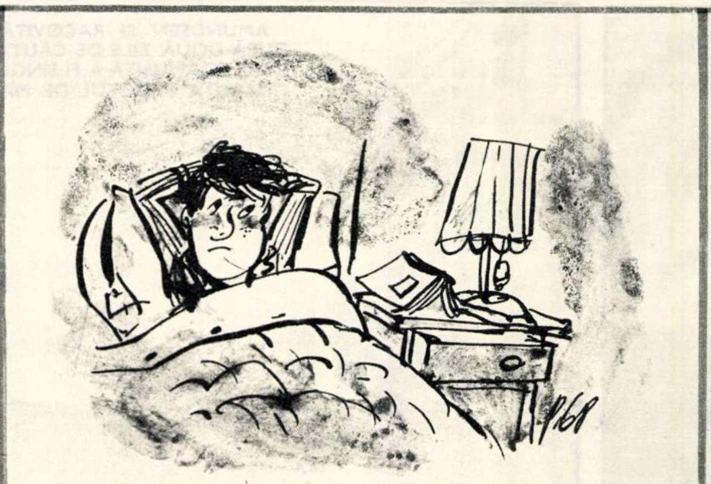

— Ce bine de Tarzan!!! Nu era nici corigent... a ajuns și actor de film...!!!

Pompiliu **DUMITRESCU**

Fără cuvinte

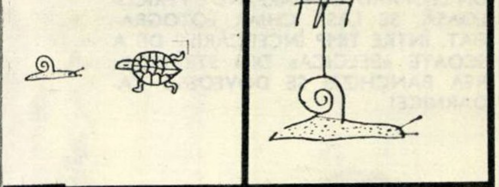

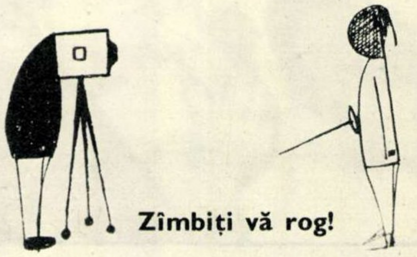

Zîmbiți vă rog!

Titi **GHEORGHIU-VASLUI**

• OSTROVUL LUPILOR •

195

— Dimpotrivă, răspunse ea cu o voce de o uscăciune stranie. Profesorul va experimenta astăzi pe el o metodă de izolare a inimii în timpul operației. Un cîine, fie el și instruit, e totuși un cîine.

Scatiul și Babușcă simțiră, fără să știe de ce anume, o strîngere de inimă.

— Hm, metoda asta, murmură Vlad cu o ușoară nemulțumire în glas. Și de ce tocmai pe Spic? Sînt atîți cîini vagabonzi prin oraș!

Un zîmbet ușor ironic flutură pe buzele sorei:

— N-aș putea să vă spun de ce, răspunse ea cu o voce care suna ca o nucă spartă. Vorbiți vă rog cu tovarășul profesor.

Se opriră într-un hol imens, presărat cu scaune de plastic colorate. În clipa aceea una din ușile de sticlă se deschise și un bărbat voinic și chel, în halat alb, veni în întîmpinarea lor, ținînd mîinile ridicate în față într-un fel ciudat, de parcă ar fi fost vîrîte în ghips:

— Nu-ți dau mîna, colonele, spuse cu jovialitate noul venit, continuînd să-și păstreze mîinile în aceeași poziție ciudată. Intru în sala de operație, adăugă el, fixînd cu nedumerire pe cei doi băieți. Dar micii coșari cine sînt? Au venit cu tine?

— Da, răspunse Vlad, sînt prietenii lui Spic.

— Oho, rîse bărbatul voinic și chel. Ca în romanul lui Jack London! Nici o grijă, băieți, adăugă el, izbucnind într-un rîs zgomotos. O să-l forfecăm îndată pe «Colț Alb» al vostru.

Scatiul și Babușcă lăsară privirile în pămînt. Vlad își mușcă buzele:

— Și crezi că are vreo șansă, profesore?

— Una la mie, una la mie, răspunse cu aceeași stranie veselie omul voinic și chel, întorcîndu-se apoi cu o mișcare bruscă spre scară. Aduceți, dragă, cîinele...

Sora deschise o altă ușă pe care scria pe o tăbliță «Sala de operație» și profesorul dispăru grăbit înăuntru.

Vlad schiță un gest în urma lui, dar sora închise ușa repede la loc și îi spuse, în timp ce trecea pe lîngă el, cu un zîmbet smerit:

— E mai bine așa, domnule colonel. E mult mai bine așa.

• OSTROVUL LUPILOR •

196

— Mult mai bine așa! șopti mînios Vlad, privind în urma sorei care se îndepărta coborînd scările. Puțin îi pasă ei de Spic. Dar pentru noi Spic e un tovarăș de luptă. Nu-i așa, băieți?

Cei doi băieți încuviințară din cap, tăcuți și emoționați, ținînd privirile ațintite în pămînt.

Și deodată, în liniștea de marmură a sălii, răsună huruitul răgușit al unui lift care urca. Scatiul și Babușcă ridicară brusc capetele, privind spre o ușă cu grilaj de fier ce se zărea în fundul sălii. Apoi liftul greoi și masiv, apăru și se deschise. Doi oameni în halate albe, urmați de soră, împinseră afară din lift un pat-cărucior.

— Spic! strigară cu glasurile gîtuite de emoție Scatiul și Babușcă, zărind cîinele lup întins pe pat și porniră ca vîntul în întîmpinarea lui. Spic, noi sîntem, Spic!

Auzindu-se strigat, Spic ridică brusc capul, se uită lung la băieții care soseau și-apoi capul îi căzu neputincios pe pat. Surprinși de năvala neașteptată a celor doi băieți, oamenii în halate albe opriră căruciorul. În sfîrșit, cei doi băieți încadrară patul de o parte și de cealaltă:

— Spic, sîntem aici, alături de tine, îi șopti Scatiul, arătînd spre Babușcă. A venit și Babușcă. Îl mai cunoști?

Spic ridică capul din nou și privi lung spre Babușcă, de parcă ar fi spus:

— Cum să nu-l cunosc pe Babușcă? Asta-i bună.

— La o parte, băieți! le strigă enervată sora. N-avem timp de efuziuni sentimentale. Vă rog, la o parte!

Și căruciorul se puse din nou în mișcare. Deodată Spic ciuli urechile și privi lung spre Vlad.

— Succes, băiete! îi spuse Vlad simplu, milităręste, cînd Spic trecu în dreptul lui. Acu-i acu... Ține-te bine!

Ușa sălii de operație se deschise. Spic dispăru în sala de operație și ușa grea de sticlă se închise în urma lui.

(Va urma)

TEMERARII DE PE BELGICA

(Continuare din numărul trecut)

Scenariu: VAL TEBEICA
Desene: OFELIA DUMITRESCU

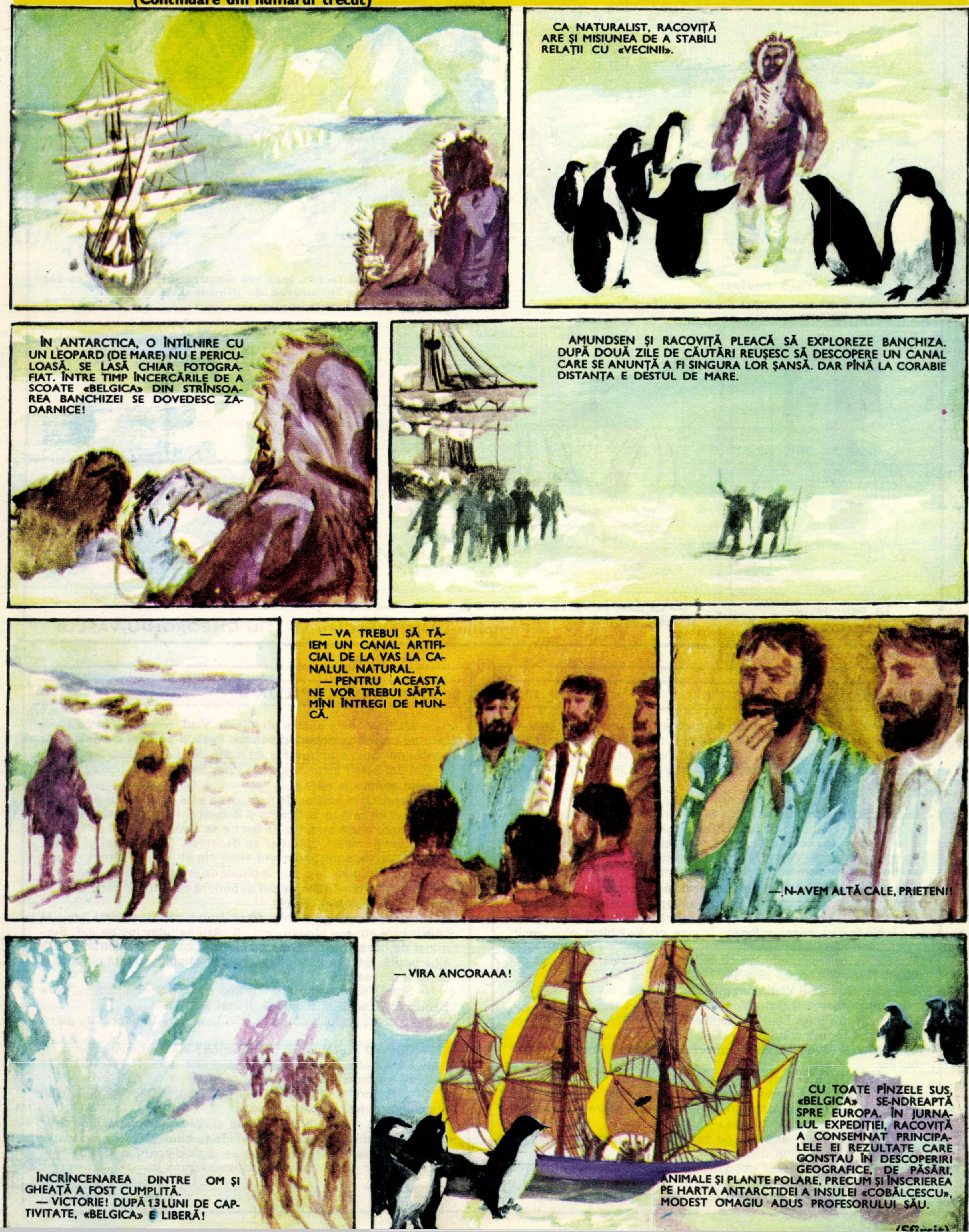
CA NATURALIST, RACOVIŢĂ ARE ŞI MISIUNEA DE A STABILI RELAŢII CU «VECINII».
ÎN ANTARCTICA, O ÎNTÎLNIRE CU UN LEOPARD (DE MARE) NU E PERICULOASĂ. SE LASĂ CHIAR FOTOGRAFIAT. ÎNTRE TIMP ÎNCERCĂRILE DE A SCOATE «BELGICA» DIN STRÎNSOAREA BANCHIZEI SE DOVEDESC ZADARNICE!
AMUNDSEN ŞI RACOVIŢĂ PLEACĂ SĂ EXPLOREZE BANCHIZA. DUPĂ DOUĂ ZILE DE CĂUTĂRI REUŞESC SĂ DESCOPERE UN CANAL CARE SE ANUNŢĂ A FI SINGURA LOR ŞANSĂ. DAR PÎNĂ LA CORABIE DISTANŢA E DESTUL DE MARE.
— VA TREBUI SĂ TĂIEM UN CANAL ARTIFICIAL DE LA VAS LA CANALUL NATURAL.
— PENTRU ACEASTA NE VOR TREBUI SĂPTĂMÎNI ÎNTREGI DE MUNCĂ.
— N-AVEM ALTĂ CALE, PRIETENI!
ÎNCRÎNCENAREA DINTRE OM ŞI GHEAŢĂ A FOST CUMPLITĂ.
— VICTORIE! DUPĂ 13 LUNI DE CAPTIVITATE, «BELGICA» E LIBERĂ!
— VIRA ANCORAAA!
CU TOATE PÎNZELE SUS, «BELGICA» SE-NDREAPTĂ SPRE EUROPA. ÎN JURNALUL EXPEDIŢIEI, RACOVIŢĂ A CONSEMNAT PRINCIPALELE EI REZULTATE CARE GONSTAU ÎN DESCOPERIRI GEOGRAFICE, DE PĂSĂRI, ANIMALE ŞI PLANTE POLARE, PRECUM ŞI ÎNSCRIEREA PE HARTA ANTARCTIDEI A INSULEI «COBĂLCESCU», MODEST OMAGIU ADUS PROFESORULUI SĂU.
(Sfîrşit)

CLUBUL LOGICIENILOR

Veți putea oare rezolva și aceste probleme de logică pe care vi le propune profesorul universitar **EDMOND NICOLAU**? Rămîne de văzut. În orice caz noi așteptăm cu nerăbdare răspunsurile voastre.

TÎRGUL CU BUCLUC

La un tîrg s-au întîlnit numai locuitori din localitățile A, B și C. Ca să se distreze, ei au anunțat că atunci cînd vor fi întrebați cei din A vor spune numai adevărul, în timp ce locuitorii din B vor răspunde alternînd un răspuns corect cu unul incorect. Cei din C vor da un răspuns adevărat numai din patru răspunsuri.

Am sosit și eu la tîrg unde nu cunoșteam pe nimeni. Întîlnind un alt vizitator — care după port era sigur din regiunea celor trei localități — am vrut să aflu din ce localitate e. Trebuia să-l întreb. Dar cum să aflu cît mai repede? Punînd, desigur, întrebările astfel încît să obțin răspunsul dintr-un număr minim de întrebări.

Care e acest număr?

GALBENII CALIFULUI OMAR

Califul Omar tocmai își sorbea cafeaua, cînd vizirul Ali intră în camera lui și, după ce se închină la picioarele sale, îi comunică.

— Luminate calif, iscoadele îmi spun că ntr-unul din cei 15 saci cu galbeni aduși astăzi de caravane, toți banii sînt falși.

— Cum asta?

— Fiecare galben cîntărește doar cît 90 de sîmburi de roșcovă, în loc de 100 cît ar trebui să aibă.

— Și-atunci ce-ai hotărît?

— Voi cîntări cîte un ban din fiecare sac și voi afla astfel în ce sac sînt banii falși.

— Dar nu-i nevoie să faci 15 cîntăriri, vizire: una singură ajunge.

Voi ce credeți, e oare cu putință ca printr-o singură cîntărire să afle vizirul în care din cei 15 saci se află galbenii falși? Și dacă da, explicați cum trebuie făcut.

RĂSPUNSURILE LA PROBLEMELE ANTERIOARE

1. Anton și Dan nu au prieteni comuni.

2. În prima zi melcul a urcat doi metri, în ziua a doua încă doi, deci în total patru, dar în ziua a treia ajunge scara sus. Deci, i-au fost necesare trei zile.

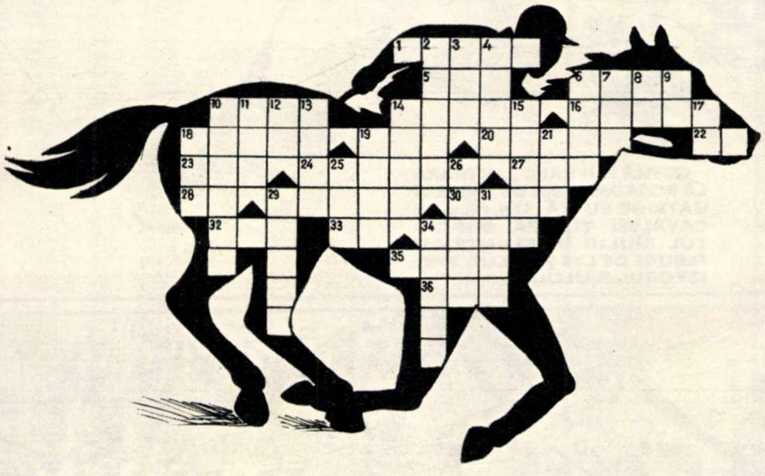

CAVALINA

ORIZONTAL: 1) Nume de băiat. 5) Face posibilă înhămarea cailor la un vehicul. 6) Călărași!!! 10) «Am jurat ca peste dînșii să trec falnic, fără păs,/ Din pristolul de la... să dau calului ovăz». («Scrisoarea III» de Eminescu). 14) Cal cu pete. 16) Cal înaripat din mitologia greacă, simbol al inspirației poetice. 18) Nici cal nici măgar. 19) «Hipodrom» în care au acces numai... patru cai! 20) Povestit. 22) Caiele! 23) Diminutiv de la Adrian. 24) Fluviu pe malurile căruia primii navigatori au întîlnit femei războinice asemenea amazoanelor din mitologie, de unde provine și numele fluviului. 27) Un cal văzut din spate!!! 28) Elev! 29) A călări ca... Făt-Frumos! 30) Funcție... neîncepută în stațiunile balneare. 32) Personaj din piesa «Omul cu mîrțoaga» de G. Ciprian. 33) Lege! 34) Aleargă cu mii de cai putere. 35) Între pas și galop. 36) Ornamente în arhitectură.

VERTICAL: 2) Imită nechezatul calului. 3) «Volanul» călărețului. 4) Vestit pictor român. 6) Nepenetrabil. 7) Sat în județul Hunedoara. 8) Argint. 9) Între cal și călăreț. 10) Trăsură de odinioară trasă de mai mulți cai. 11) Prefix pentru ureche. 12) Notă. 13) «La pașa vine ...,/ Cu ochii stinși, cu graiul slab» («El-Zorab» de Coșbuc). 14) «Frînghia» dresorului în manej. 15) Cal bătrîn și slab (reg.) 17) Tot între cal și călăreț!!! 18) Aparat cu mînere din sala de gimnastică. 19) Cal cu părul galben-deschis. 21) Operație nu prea plăcută dar absolut necesară. 25) Capăt de mulinetă. 26) Se spune că îl are un cal capricios. 29) Răsplata preferată de cai. 31) Rosinanta lui Don Quijotte (pl.) 34) A fost cucerită datorită «calului troian».

Mihai PĂTRAȘCU

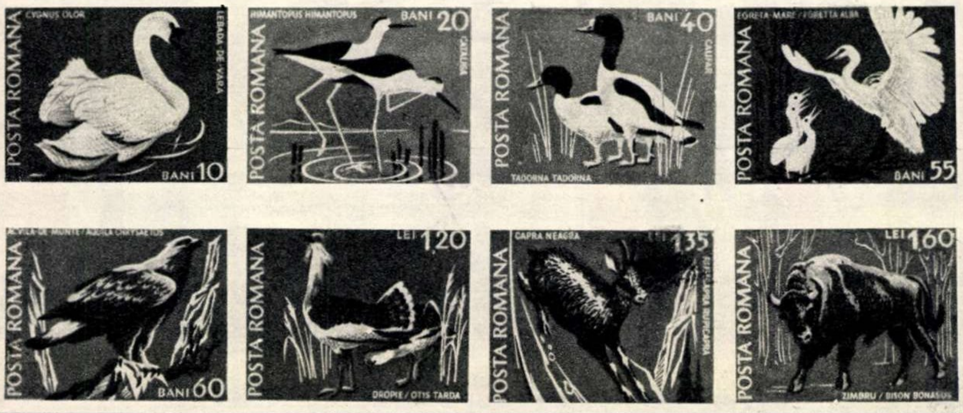

Fauna în filatelie

În curînd va fi pusă în circulație emisiunea filatelică cu denumirea «FAUNA DIN ROMÂNIA, DIN REZERVAȚIA NATURALĂ» care cuprinde 8 mărci poștale cu valoarea nominală de 6 lei. Emisiunea cuprinde: 10 bani, lebădă de vară; 20 bani, cataligă; 40 bani, călifar; 55 bani, egretă mare; 60 bani, acvilă de munte; 1,20 lei, dropie; 1,35 lei, capră neagră; 1,60 lei, zimbru. Emisiunea este completată cu 2 plicuri «prima zi» obliterate cu o ștampilă specială.

GIUVAIERURILE LUI BASARAB

Scenariu: DUMITRU M. ION
Desene: MIHAI SÎNZIANU

TOATE PREGĂTIRILE SE FĂCUSERĂ. ARMATA LUI CAROL AVEA SĂ MAI ÎNTÎRZIE O ZI. TIMP BUN PENTRU OȘTENII ROMÂNI.

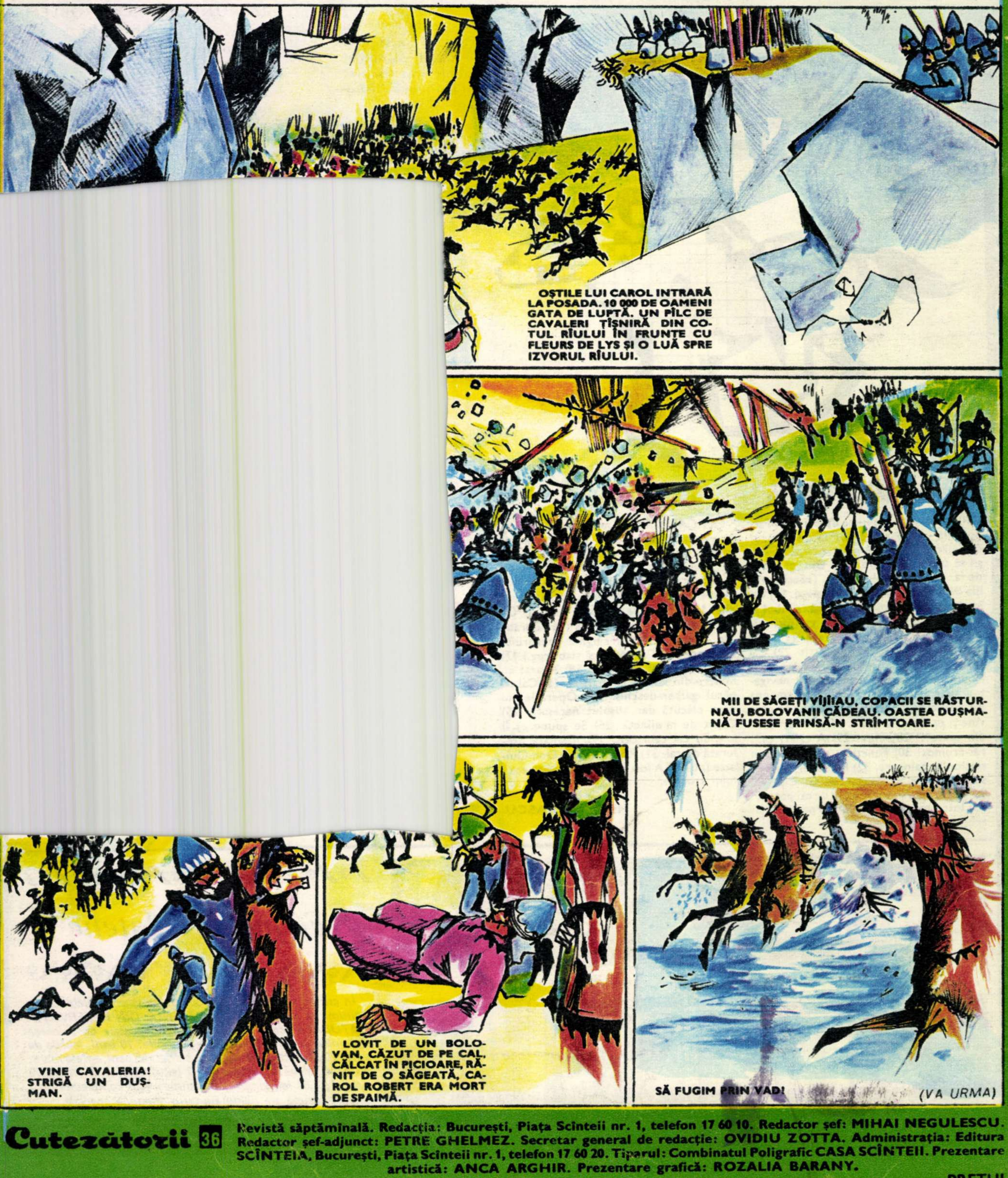
OȘTILE LUI CAROL INTRARĂ LA POSADA. 10 000 DE OAMENI GATA DE LUPTĂ. UN PÎLC DE CAVALERI ȚÎȘNIRĂ DIN COTUL RÎULUI ÎN FRUNTE CU FLEURS DE LYS ȘI O LUĂ SPRE IZVORUL RÎULUI.
MII DE SĂGEȚI VÎJÎIAU, COPACII SE RĂSTURNAU, BOLOVANII CĂDEAU. OASTEA DUȘMANĂ FUSESE PRINSĂ-N STRÎMTOARE.
VINE CAVALERIA! STRIGĂ UN DUȘMAN.
LOVIT DE UN BOLOVAN, CĂZUT DE PE CAL, CĂLCAT ÎN PICIOARE, RĂNIT DE O SĂGEATĂ, CAROL ROBERT ERA MORT DE SPAIMĂ.
SĂ FUGIM PRIN VAD!
(VA URMA)

Cutezătorii 36 Revistă săptămînală. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: MIHAI NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: PETRE GHELMEZ. Secretar general de redacție: OVIDIU ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 20. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Prezentare artistică: ANCA ARGHIR. Prezentare grafică: ROZALIA BARANY.

PREȚUL

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

37

JOI, 12 SEPTEMBR
1968, ANUL II

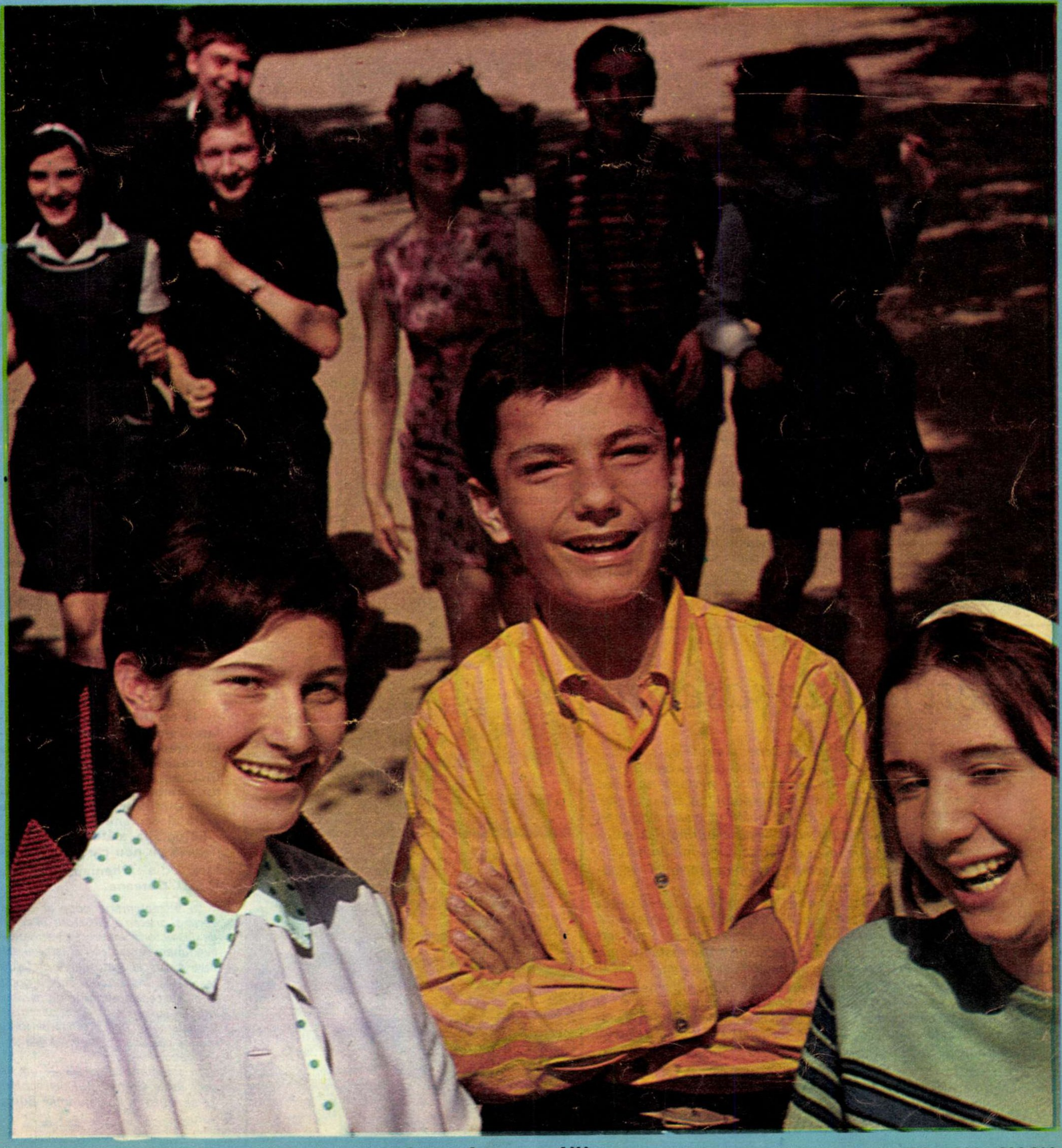

Așadar, peste trei zile ne vedem la școală!

FOTO: GH. CUCU

ECRAN

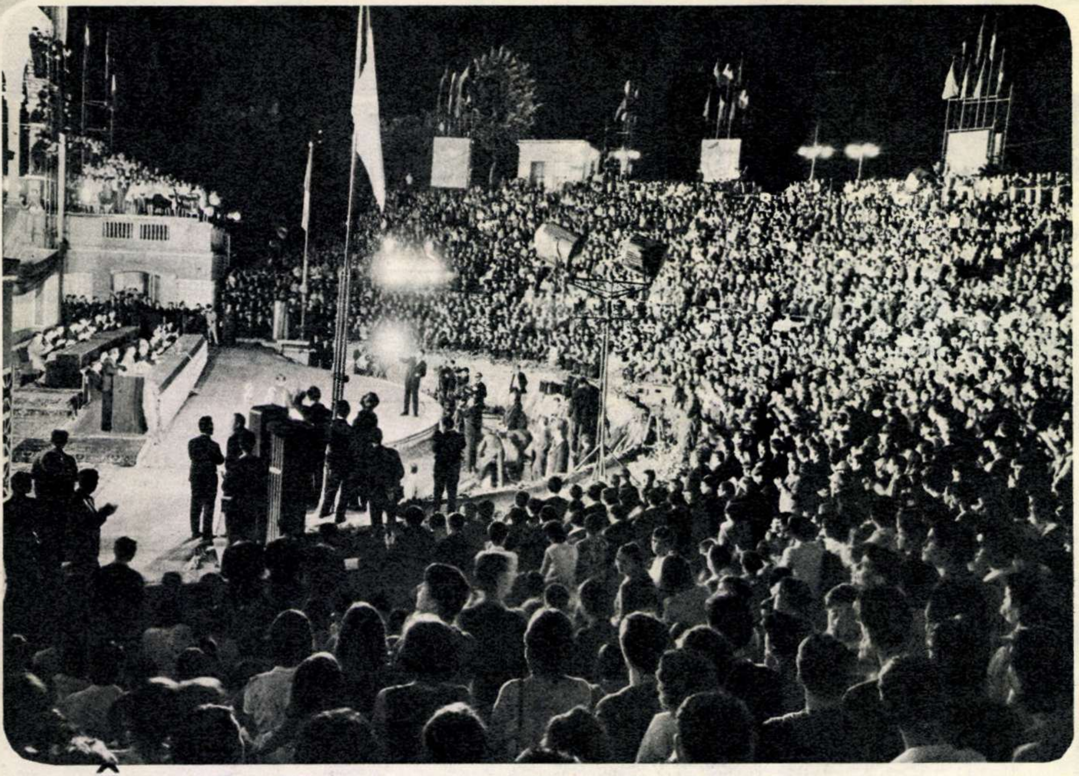

CÎNTARE

Partid, mîndria noastră vie,
Lumina-ntregului popor,
Ne-ai dăruit copilărie
Ca un luceafăr roditor.

Cum am putea să-ți mulțumim
Pentru tot ce făurești
Pe plaiurile românești?
Oștenii tăi toți vrem să fim
Și, învățînd, ne străduim
Să poți cu noi să te mîndrești.

Măieru Iuliu
cl. a VI-a, Cluj

MARELE VIS

Cînd m-am născut,
Deasupra mea
Flutura un steag roșu.
Șovăielile copilăriei
S-au făcut mai puține.
Cînd steagul acela
A început să fluture
La pieptul meu,
Am devenit și eu
o părticică
Din marele vis.

Gheorghe Georgeta
cl. a VII-a, București

* * *

În slujba partidului și a patriei - PREZENT!

1948. La chemarea partidului, zeci de mii de tineri îmbracă salopetele albastre de brigadieri, prefac șantierele naționale de muncă patriotică în fronturi de luptă fierbinte pentru reconstrucția țării, pentru socialism. Rezultatul bătăliei lor eroice nu înseamnă însă numai construirea căilor ferate Bumbești-Livezeni, Salva-Vișeu, a conductei Agnita-Botorca, redarea, în Lunca Prutului, a unor vaste terenuri agriculturii, nu înseamnă doar ceea ce poate încăpea în cifrele statisticii. 1948 = efortul a sute de mii de brigadieri, totalizînd zeci de milioane de ore de muncă și realizarea unor obiective economice de primă importanță pentru România pășind pe drumul înoirii. Șantierele naționale au constituit tot atîtea focuri vii la care s-au călit conștiințe umane nobile, tot atîtea școli care au educat tînăra noastră generație în spiritul unui înalt patriotism, al dragostei pline de dăruire pentru partidul comuniștilor.

1968. Tineretul României socialiste readuce în actualitate tradiția marilor șantiere ale muncii patriotice, îmbogățind-o cu noi semnificații, rod al unei experiențe de 20 de ani însumînd contribuția neobosită a generațiilor noastre tinere la opera întregului popor pentru progres material și spiritual.

Două generații de brigadieri — cei care au dat viață primelor șantiere naționale și cei de azi s-au întîlnit în ziua de 9 septembrie la jubileul care le unește între ele și, deopotrivă, le leagă de efortul și aspirațiile întregii noastre colectivități.

București. Teatrul de vară «23 August». Răspunzînd invitației de a participa la această emoționantă întîlnire sărbătorească a brigadierilor, au sosit tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Chivu Stoica, Virgil Trofin, Leonte Răutu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu. Conducătorii de partid și de stat sînt primiți de către miile de tineri brigadieri cu ovații și urale, sînt salutați cu căldură de către tovarășul Ion Iliescu, prim secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului.

Întîmpinat cu aplauze puternice și entuziaste, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Secretarul general al C.C. al P.C.R. a dat o înaltă apreciere muncii tineretului nostru, a abordat importante probleme privind educația tinerei generații de la noi, privind politica internă și externă a României socialiste. Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost subliniată în repetate rînduri de urale și aplauze frenetice, expresie a hotărîrii întregului nostru tineret de a urma neabătut politica înțeleaptă, realistă și profund umanistă a Partidului Comunist Român.

Adunarea s-a încheiat într-o atmosferă de înălțător entuziasm, sub lumina torțelor și a focurilor de artificii, în cîntece slăvind patria și partidul, drumul nostru spre culmile socialismului și comunismului.

Prietenul de șase ani

Dă-mi mîna, prietene în vîrstă de șase ani. Astăzi vom merge împreună la școală! Multă vreme, băieții și fetițele de vîrsta ta au privit cu melancolie, la începutul fiecărei toamne, cum prietenii lor mai «bătrîni» cu un singur an lăsau păpușa și mingea, alăturîndu-se entuziastului șuvoi școlăresc. Erau mîndri de uniformele lor școlare, de ghiozdanele lor, de admirația pe care le-o arătau trecătorii!

Dar iată că oamenii de știință, după ce s-au uitat bine în cărțile lor, și mai ales la voi, au descoperit că aveți perfectă dreptate: da, sînteți la fel de voinici și de inimoși ca și prietenii voștri care au șapte ani, deci puteți merge și voi la școală! Începînd din această toamnă, pot să se înscrie în clasa întîi și copiii în vîrstă de șase ani!

Ești fericit, prietene, și te înțeleg prea bine! Tunica îți vine de minune, iar ghiozdanul îți dă aievea aerul studios și grav pe care l-ai visat! Școala, această a doua casă a ta, și colegii, această a doua familie a ta, te așteaptă! Patria noastră socialistă s-a îngrijit de tot ce vei avea nevoie: școli frumoase, învățători și profesori pe care îi vei îndrăgi, cărți pline de înțelepciune.

«**Cutezătorii**» *îți urează, prietene de șase ani, succes și numai note bune!*

Ovidiu Zotta

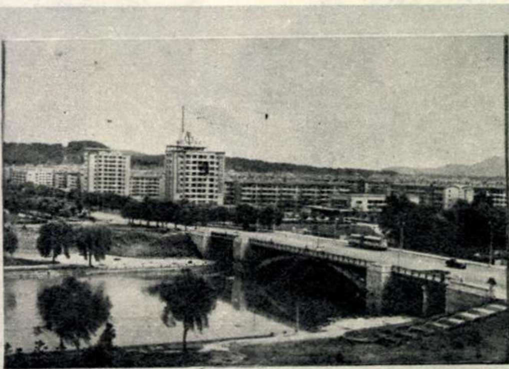

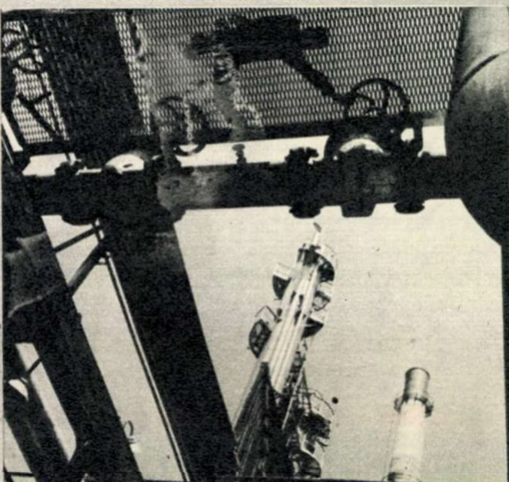

MERIDIANE

◀ **În cei 20 de ani care au trecut de la crearea Republicii Populare Democrate Coreene, poporul coreean a obținut numeroase succese în dezvoltarea industriei, agriculturii, învățămîntului, științei, culturii și artei, precum și în ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii.**

Fotografia alăturată vă înfățișează un nou cartier de locuințe din Phenian, capitala R.P.D. Coreene.

La 9 septembrie poporul bulgar vecin și prieten a sărbătorit 24 de ani de la victoria insurecției armate — eveniment remarcabil al istoriei sale — care a dus la răsturnarea dictaturii fasciste și instaurarea puterii populare. Succesele obținute de oamenii muncii bulgari pe drumul deschis la 9 septembrie 1944, realizările lor în munca pașnică duc la înflorirea țării vecine și prietene.

În fotografia alăturată — un aspect de la Combinatul petrochimic ce se ridică în împrejurimile Burgasului. ◀

1968
1969
NOUL AN ȘCOLAR

Rămas bun vacanței

de BOKOR KATALIN

În pragul scolii noastre
M-am mai oprit o clipă:
— Aici ne despărțim,
I-am spus, vorbind în pripă.
Crezi că m-am supărat?
Nici cum! Sîntem prieteni.
Vom mai avea noi încă
Frumoase zile, cetini,
Și munți, și mare-albastră,
Și tabere în corturi...
Știi ce? O învoială
Să facem... doar a noastră:
Cînd voi ajunge-n clasă,
Cu fruntea grea de vise,
Te voi chema pe fila
Lucrării mele scrise...
Acum însă, rămîi!...
M-așteaptă vechea bancă.
Te odihnește pînă
La vara ceialaltă.

Astfel, eu, de vacanță,
Zîmbind mă despărții...
Zîmbea și ea prin crînguri,
Prin frunzele-aurii.

În românește
de PETRE GHELMEZ

Începe ȘCOALA!

de OCTAV PANCU-IAȘI

Et in Arcadia ego *). Am fost și eu elev. Dați-mi voie să știu cum se va întîmpla...

...În noaptea asta, auzul fin al cărții de fizică (mai precis urechea experimentată a capitolului «Noțiuni generale de acustică») va înregistra un sunet straniu, răscolitor, și care va fi comparat o clipă mai tîrziu de manualul de literatură cu acel fabulos fîlfîit de aripi amintind, la miezul nopții, unui erou sadovenian că a început migrația păsărilor din lunca Siretului. Intuind ce se petrece, matematica va nota ora exactă, latina va murmura: ««Alea-

(continuare in pag. 14)

ŞCOALA

IMAGINEA ÎNVĂŢĂTORULUI CU UN SINGUR CEASLOV DUPĂ CARE ÎNVĂŢA O CLASĂ ÎNTREAGĂ SE PIERDE ÎN TRECUT. UITATĂ ESTE ŞI TĂBLIŢA CU «PLUMBUL» EI, PE CARE AU ÎNVĂŢAT SĂ SCRIE BUNICII. EPOCA RĂSPÎNDIRII MASIVE A MANUALELOR ŞCOLARE, A CELOR MAI FELURITE MATERIALE DIDACTICE ŞI INSTALAŢII A ŞTERS AMINTIREA ŞCOLII DE ALTĂDATĂ.

ÎN ZILELE NOASTRE ÎNSĂ ŞCOALA SE PREGĂTEŞTE DE O ALTĂ ÎNNOIRE, CARE O VA FACE DE NECREZUT. ŞCOALA CU UN SINGUR PROFESOR ŞI MILIOANE DE ELEVI, FĂRĂ SĂLI DE CLASĂ, FĂRĂ DEPLASAREA DE ACASĂ A COPIILOR NU MAI ESTE UN VIS. DE PE ACUM, PRIN TELECURSURI, ŞCOLARUL POATE ASISTA LA LECŢII TRANSMISE DINTR-UN MUZEU, DINTR-UN MARE LABORATOR, DE PE UN VAPOR. RADIOUL, TELEVIZIUNEA, CINEMATOGRAFUL, MAGNETOFONUL VIN ÎN PROPORŢII TOT MAI MARI ÎN AJUTORUL ÎNVĂŢĂTURII. ŞCOALA VIITORULUI DEVINE O REALITATE.

▲ *Relaţia de la profesor la elev şi înapoi îmbracă tot mai mult haina legăturii electronice.*

Un curs de limbi străine devine mai eficace utilizînd aparatura modernă. ▼

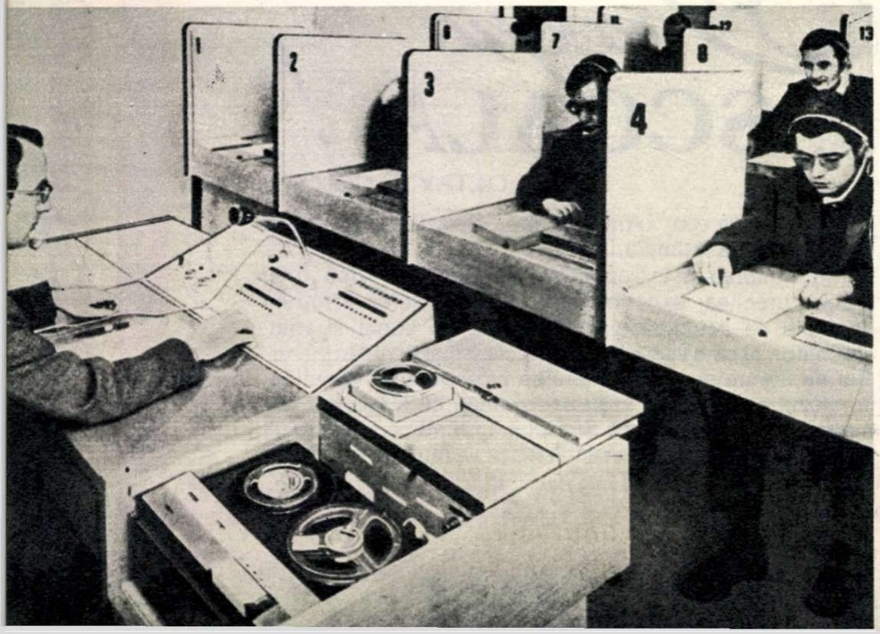

Multe încep să se schimbe, sub ochii noştri, datorită maşinii cibernetice. Cu aceste maşini complexe omul dirijează mersul navelor cosmice şi conduce mari uzine. De curînd, aceleaşi maşini cibernetice au început să pătrundă în şcoli, ajutînd pe profesori în munca lor. Sînt toate motivele să credem că în viitor ele vor schimba profund aspectul şcolii şi al învăţămîntului.

Maşinile de învăţat sînt de mai multe tipuri. Dar toate se bazează pe instruirea programată.

Ce este specific acestei metode?

Materia de predat este divizată în porţiuni mici, care sînt prezentate, pe rînd, elevilor. Pentru a asigura însuşirea materiei şi totodată pentru a verifica asimilarea ei, se propun elevului exerciţii pe tema expusă. Elevul răspunde, apoi îşi controlează răspunsul, comparîndu-l cu cel corect, oferit de asemenea de maşină.

▲ *Acest băiat atinge cu un creion special, pe ecranul maşinii, răspunsul corect. Dacă are dreptate, aude în cască: «E bine.»*

▲ *O maşină de învăţat cu dispozitiv de verificare vizual. Dacă răspunsul elevei a fost corect, maşina trece la lecţia următoare.*

Maşinile de acest fel pot fi simple, ca aceea din figura A. Aici este vorba de un aparat cu un ecran împărţit în patru zone, din care trei vizibile şi una mascată. În interior se află un sul de hîrtie, pe care sînt înregistrate explicaţiile şi exerciţiile, ca şi răspunsurile corecte. În situaţia din figură, în zona din stînga, sus, se dă un exerciţiu, iar în zona din dreapta, sus, răspunsul corect. În zona din stînga, jos, se dă un alt exerciţiu, dar răspunsul este acoperit. După ce elevul răspunde pe caietul său, deplasează în sus hîrtia din interiorul maşinii. Răspunsul corect apare în colţul din dreapta, sus, astfel încît el poate să aprecieze calitatea răspunsului dat.

Există, desigur, şi maşini mai complicate. Am avut posibilitatea ca în Elveţia să pot urmări o lecţie de astronomie predată de la distanţă, de un calculator. Într-un laborator din Geneva, o maşină de scris electrică, conectată prin linia telefonică cu un calculator din Lausanne, dădea explicaţiile, apoi formula întrebările şi tot ea prezenta comentarii spirituale la răspunsul cursantului. Aceste maşini cibernetice sînt, fără îndoială, evoluate.

Există astăzi calculatoare programate în mod special spre a preda elevilor cele mai variate cunoştinţe: matematica, limbile străine, stenografia etc. Şi aceasta la toate nivelele pregătirii şcolare, începînd cu lecţiile de scris, citit şi socotit pentru cei mai mici şi terminînd cu cele mai savante cursuri universitare. La unele modele, lecţia apare scrisă pe ecranul unei maşini de forma unui televizor. După explicaţii, apar întrebările de control şi elevul răspunde calculatorului apăsînd pe anumite butoane ale «televizorului». Maşina comunică elevului, prin aprinderea unor becuri, dacă răspunsul dat este corect sau nu. Există şi alte posibilităţi: de pildă, elevul poate răspunde cu ajutorul unei maşini de scris electronice conectate la calculator.

Există şi maşini specializate: unele sînt «profesori», altele «meditatori», iar altele examinează. Curiozitatea m-a îndemnat să mă prezint de două ori în faţa unui examinator automat de limbă germană şi de două ori am primit acelaşi calificativ (de trecere!).

La modelele mai perfecţionate, calculatorul «predă» lecţia pe care elevul o ascultă la căştile de radio şi răspunde la microfonul ce-l poartă la piept, ca telefonistele. Partea interesantă este că aceste calculatoare dialoghează cu fiecare copil în parte, copiii bucurîndu-se de în-

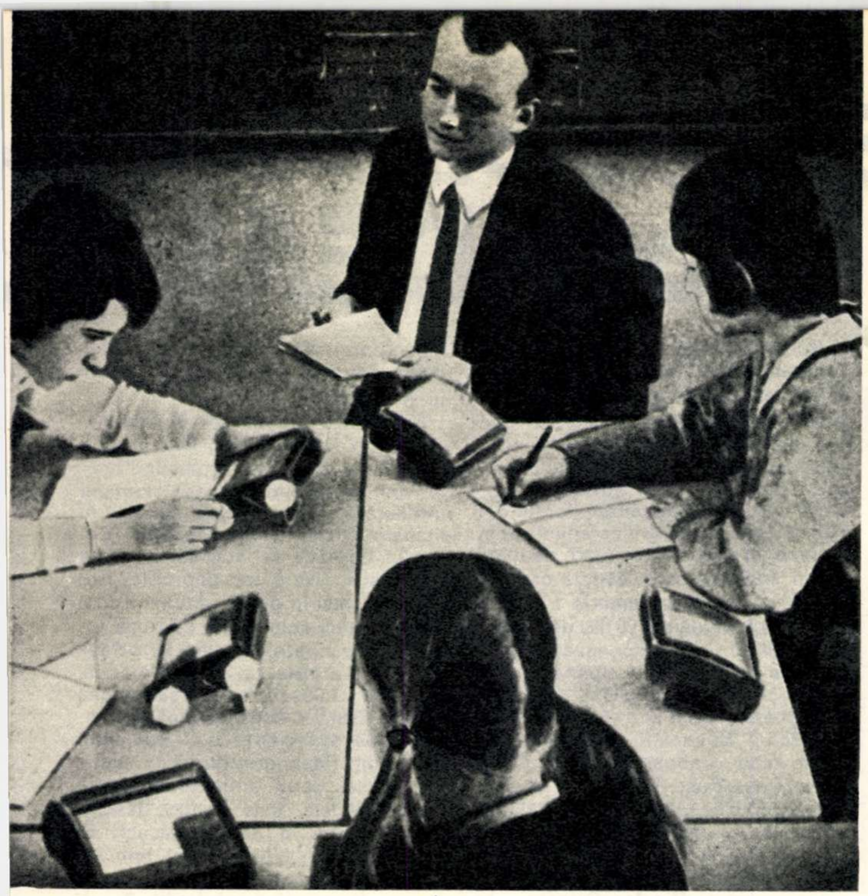

Această clasă neobișnuită folosește cele mai simple aparate școlare: mașinile Promenta-boy, *cu patru zone.*

O VIZIUNE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ?

— Bună dimineața, se aude un glas. Este calculatorul electronic.

Copilul răspunde și lecția începe exact de la punctul în care a fost întreruptă ieri.

Ne aflăm într-o clasă a școlii de stat din Brentwood, California, al cărei profesor de citire și aritmetică este un calculator electronic de mare perfecțiune — primul în lume de acest fel. El dialoghează cu elevul și reacționează apoi conform atitudinii acestuia: ridică sau coboară tonul, se miră, pune întrebări.

În cazul unor elevi foarte dotați, această mașină sare peste porțiunile mai ușoare ale materiei de predat, trecînd direct la exercițiile mai dificile. În acest timp copiii rămași în urmă fac exerciții de corectare.

Acest calculator electronic,care predă lecțiile,cere și participarea activă a învățătorului. Dacă elevul nu înțelege ceea ce mașina i-a explicat, pe ecran apare un cap de femeie, imagine care înseamnă: «Așteaptă-l pe învățător». Acesta va schimba vechea bandă de magnetofon cu o lecție ajutătoare anume aleasă.

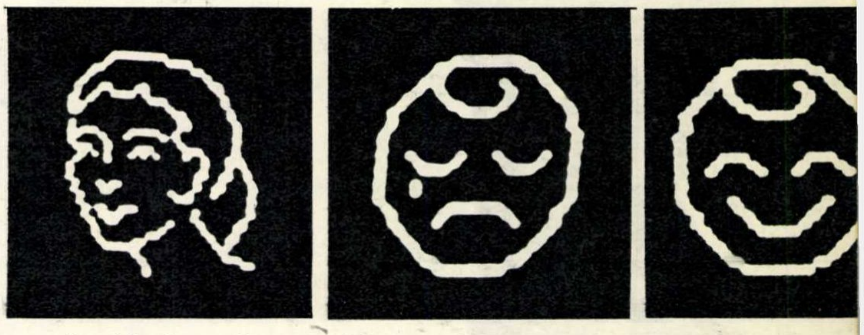

Celelalte simboluri care apar pe ecranul mașinii de învățat au și ele semnificațiile lor. Conturul unei fețe surîzătoare înseamnă: «Bine, ai dreptate.» Un chip de loc vesel are sarcina să atragă atenția: «Nu-i bine, ai greșit.» Din fericire, pe ecranul mașinii de învățat al școlii din Brentwood apar foarte des chipuri surîzătoare!

VIITORULUI

SUB SEMNUL CIBERNETICII

de prof. univ. EDMOND NICOLAU

• •

treaga atenție a unui «profesor» extrem de capabil, care nu obosește niciodată, este totdeauna bine dispus, drept,și-și conduce cu zîmbetul pe buze elevii pe căile învățăturii. Școlarii sînt foarte bucuroși de profesorul lor, iar experiențele făcute arată că datorită acestui sistem ei învață mult mai repede și mai bine decît în clasele obișnuite.

În studiul limbilor străine se utilizează o aparatură deosebită. Laboratorul de limbi străine este dotat cu numeroase despărțituri, avînd fiecare un magnetofon cu două piste. Fiecare elev are la dispoziție o astfel de despărțitură. Profesorul dictează la început un text cu pronunțarea corectă, «etalon», care pronunțare se înregistrează pe o pistă. După aceasta fiecare elev înregistrează pe cealaltă pistă propria sa pronunțare. El are posibilitatea de a compara în permanență pronunțarea sa cu cea corectă, repetînd de cîte ori e nevoie pentru a obține și el pronunțarea corectă. Profesorul poate asculta pe oricare elev, corectîndu-l.

Astfel de laboratoare există și la noi în țară.

Dacă instruirea este una dintre cele mai mari investiții ale omului, instruirea cu calculatorul deschide omenirii posibilități nebănuite.

Din discuțiile purtate cu diverși specialiști și din rezultatele tuturor cercetărilor rezultă că elevii apreciază foarte mult învățămîntul cu mașina, deoarece în acest sistem fiecare elev se poate adapta la viteza de asimilare necesară, ceea ce duce la o viteză sporită de învățare. Cu ajutorul mașinii, durata studiului se reduce cu o treime, elevii lucrînd cu drag și cu atenție concentrată. Fără îndoială că cibernetica deschide un nou drum învățămîntului.

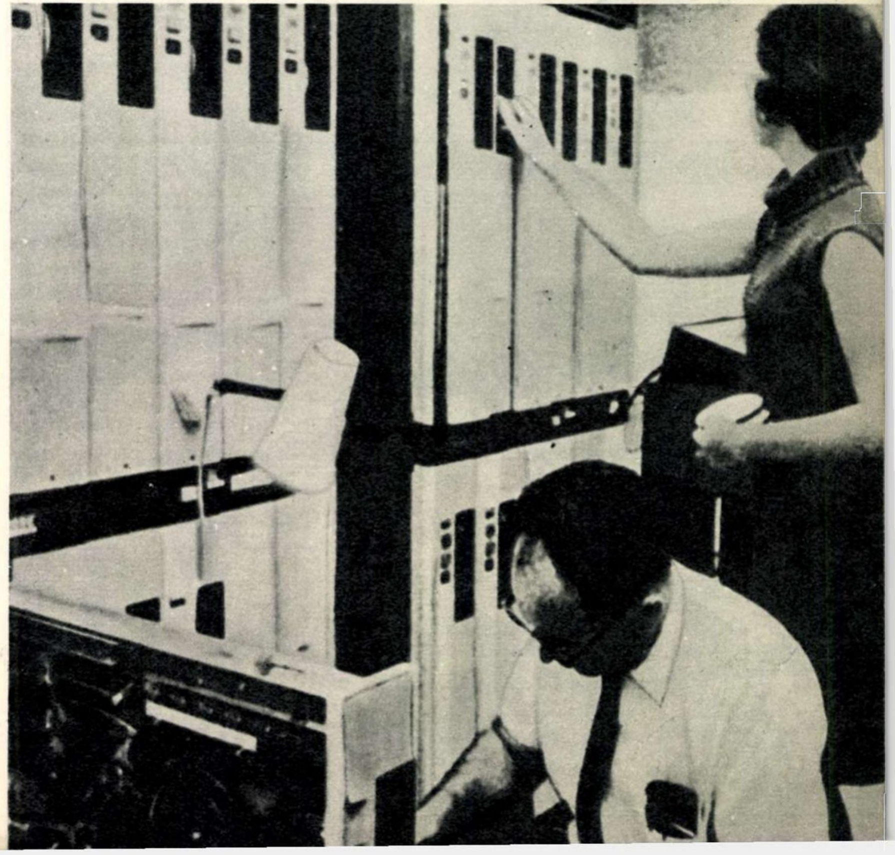

Dacă elevul nu a înțeles explicația, profesorul alege pentru el o lecție ajutătoare.

Memoria
PĂMÎNTULUI
ROMÂNESC

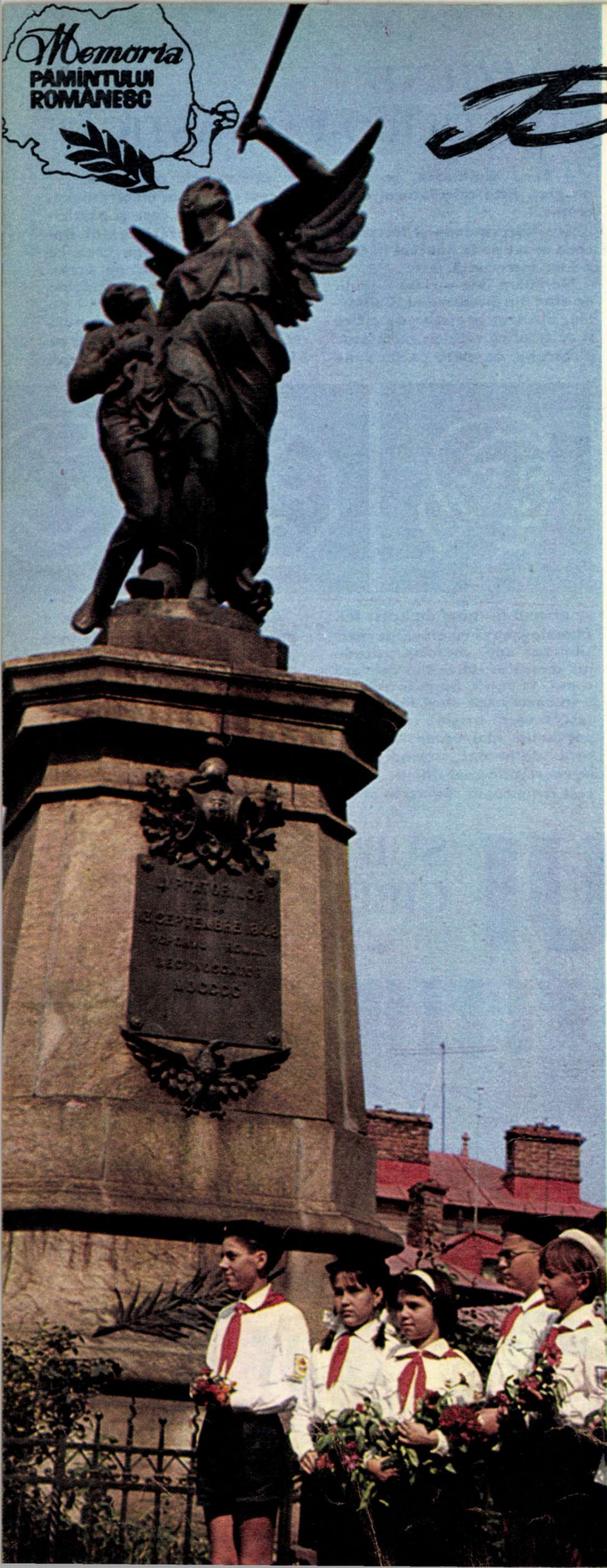

Bătălia DIN DEALUL

București, 1848. Inceput de toamnă. Cu toată înfrîngerea revoluției din Țara Românească, proclamația de la Izlaz bate încă puternic în inimile cetățenilor care arseseră Regulamentul organic în cetatea lui Bucur. Fugise domnitorul Bibescu, dar și guvernul provizoriu căzuse, reacționarii formînd o căimăcămie devenită locotenență domnească. În aceste frămîntări, deodată, ca un trăsnet, cade asupra orașului vestea că la 10 septembrie o armata otomană formată din 20 000 de ieniceri și spahii au umplut șoseaua Giurgiului și se află cu capul coloanei la marginea cîmpului Cotroceni. Orașul e în fierbere. Turcii vor să intre pe trei direcții în București, coloanele otomane fiind conduse de Omer Pașa, Kerim Pașa, Fuad Pașa. Ca la un semnal, poporul se ridică manifestînd timp de două zile pe străzile orașului. În amiaza zilei de 13 septembrie, o delegație formată din 200 de cetățeni, printre care și Nicolae Bălcescu, se prezintă pe cîmpul Cotrocenilor la Fuad Pașa protestînd împotriva înlocuirii locotenenței domnești prin venirea logofătului C. Cantacuzino în funcția de caimacam și a lui Omer Pașa ca guvernator al Capitalei. Înfuriată de înaintarea turcilor pe cele 3 direcții în Capitală, către cazarma din Dealul Spirii, populația orașului s-a masat ca un zid viu la bariera de pe Calea Plevnei. Dar spahii au călcat în picioarele cailor mulțimea. Știrea a făcut ocolul orașului. Sute de cetățeni de pe cheiul Dîmboviței bat în poarta cazărmii Agiei, unde își avea sediul compania de pompieri a locotenentului Pavel Zăgănescu, cerînd arme pentru a stăvili înaintarea dușmanului.

Asaltat de cetățeni, care îl informaseră de samavolniciile turcilor pe Calea Plevnei, Zăgănescu trimite un agent la colonelul Golescu pentru a-l întreba dacă în această situație mai este cazul să iasă cu compania pentru a da onorul năvălitorului. Agentul se întoarse cu ordinul ca pompierii să alerge în Dealul Spirii pentru a nu întîrzia la primirea oștilor turcești. În fruntea a 200 de pompieri, cu steagul în frunte, locotenentul Pavel Zăgănescu porni să execute ordinul, adică să fie sus, pe deal, înaintea sosirii lui Kerim Pașa.

Turcii însă ajunseseră în fața cazărmii din Dealul Spirii. Dar grupuri de cetățeni vociferau, protestînd pentru felul samavolnic în care otomanii intraseră pe Calea Plevnei, călcînd în picioare copii, femei și bătrîni. Colonelul Golescu le făcu semn să se liniștească. Avură loc onorurile protocolare, deși în grabă. Atunci Kerim Pașa porunci colonelului ca trupa română să evacueze cazarma, iar ostașii să depună armele. La această insultă, colonelul Golescu refuză să predea armele. Exact în această clipă de tensiune sosi și Zăgănescu cu pompierii săi. Kerim Pașa, crezînd că la mijloc e o cursă, dădu ordin tunarilor să aprindă fitilele, gata pentru deschiderea focului în orice moment. Și momentul se ivi. Un soldat turc încercă să treacă prin rîndurile pompierilor. Pompierii îl îmbrînciră. Turcii ridicară săbiile, dezlănțuindu-se asupra pompierilor. Zăgănescu dădu comanda pentru respingerea agresorului, cu arma în mînă. Kerim Pașa slobozi atunci cu tunurile în pompieri. Primul rînd de români căzu la pămînt.

— Culcat, ordonă atunci Zăgănescu. Și după ce tunurile încetară, locotenentul se sculă în picioare și cu sabia ridicată comandă:

— După mine, copii, la atac!

Începu o luptă pe viață și pe moarte. Unul contra zece. Cu armele, cu baionetele, cu pumnii se repeziră peste vrăjmaș. Un pluton reuși să intre în cazarmă și să alarmeze și pe ostașii regimentului 2 infanterie. Sus, pe zid, infanteriștii dezlănțuiră focul asupra miilor de turci. Pompierii simțiră din plin ajutorul și porniră cu și mai multă ură împotriva dușmanului. Kerim Pașa căzu de pe cal. Ceilalți ofițeri turci rămaseră descumpăniți. Atît au așteptat pompierii. Cu Zăgănescu în frunte, continuară lupta doborînd rînduri, rînduri de jeniceri. În frunte, Zăgănescu tăia cu sabia liftele năvălitoare. Urmîndu-i exemplul, ostașii săi își croiau cale înainte, doborînd dușmanul. Cetățenii Capitalei săriră și ei, doborînd cu pumnii o formație de spahii.

Fragment dintr-un tablou evocînd bătălia din Dealul Spirii.

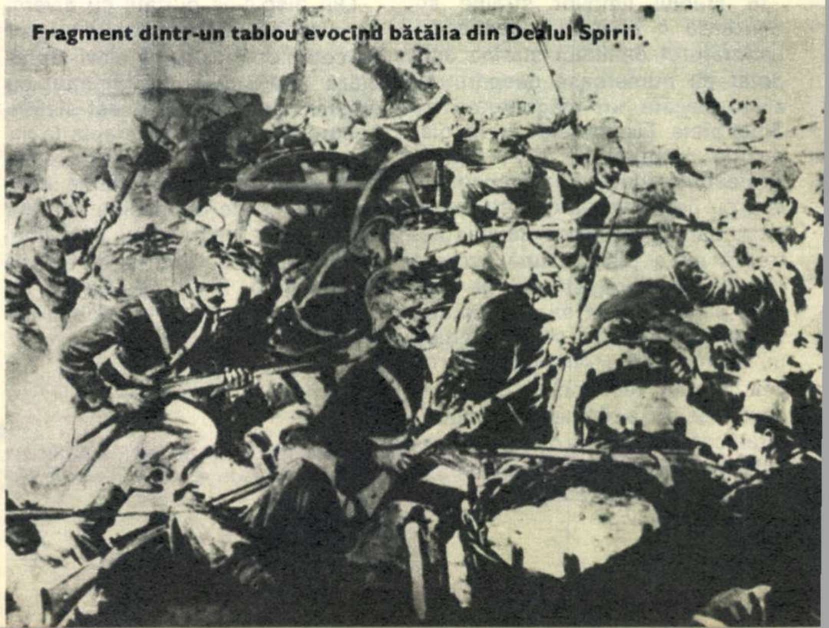

de colonel TRAIAN UBA

SPIRII

Și cu armele acestora începură să tragă cu sete în miile de turci strînși ca într-un cleşte și neputîndu-se desfășura. Cîțiva pompieri ajunseră la tunurile turcești și punînd stăpînire pe ele începură să împuște cu ghiulele în șirurile dese ale vrăjmașului. Sus, de pe ziduri, infanteriștii îi secerau cu gloanțe, iar din față Zăgănescu cu ai lui hărțuiau pe otomani cu săbiile și baionetele. Lupta a durat pînă seara tîrziu, cînd dușmanul a ridicat steagul alb cerînd încetarea focului.

O fotografie emoționantă: supraviețuitorii luptei din Dealul Spirii s-au reintîlnit după o jumătate de veac.

* * * * *

CUTEZĂTORI DE VÎRSTA VOASTRĂ

UN COPIL INTRAT ÎN ISTORIE ȘI ÎN LEGENDĂ

Ori de cîte ori va fi povestită, fapta aceasta de eroism, a unui elev de 15 ani străbătută de un patriotism fierbinte, va rămîne mereu proaspătă, emoționantă și exemplară.

Dimineața zilei de 13 septembrie 1944. Trenul de pe linia Curtici-Arad alerga printre lanurile de porumb. De la fereastra deschisă a unui vagon, elevul de liceu Virgil Iovănaș admira priveliștea minunată a plaiurllor transilvănene. Trenul se apropie de Arad.

De la gară, Virgil porni spre Liceul industrial «Aurel Vlaicu», pentru a-și face înscrierea în clasa a V-a. Deodată, văzu lumea alergînd într-o anumită direcție. Se grăbi și el într-acolo. În fața clădirii telefoanelor era învălmășeală. Din mulțime, băiatul auzi vocea răspicată a unui bărbat care-i anunța pe oameni că trupele fasciste trecuseră frontiera și ocupaseră comuna Curtici. Virgil nu mai zăbovi. O luă la goană spre gară. De acolo își continuă fuga de-a lungul liniei ferate care ducea spre Curtici, unde mama și surorile sale rămăseseră singure acasă, iar acum erau sub ocupația fascistă.

În depărtare, spre satul Șofronea, văzduhul hăuia de zgomotul exploziilor. Virgil simțea sub picioare zguduirea pămîntului, dar își continua drumul grăbit. Într-un tîrziu a fost nevoit să-și încetinească pașii din cauza convoaielor de refugiați care se scurgeau pe drum. Oamenii, locuitori din satele învecinate, fugeau din calea pîrjolului. Virgil îi privi îndurerat, apoi intră cu ei în vorbă. Unii l-au sfătuit să se întoarcă. Băiatul însă a clătinat din cap și și-a continuat drumul. Deodată, stîrnind nori de praf care învăluiau șoseaua, îl ajunse din urmă un autoturism și un camion încărcat cu militari și lăzi. Autocamionul tracta după el un tun antiaerian. În autoturism văzu un ofițer și un subofițer. «Aha, tunul ăsta merge în linia întîi», gîndi Virgil. În timp ce-i privea pe militari, lui Virgil îi încolți în minte un gînd: «Oare mă vor primi și pe mine să lupt cu ei? Am să-i conving. Voinic sînt. Au să mă creadă că am 18 ani...». Stăpînit de acest gînd, Virgil se agăță de tun. În fața unei aglomerări de căruțe și vite, mașinile se opriră. Ofițerul coborî din autoturism.

— Ce-i cu tine? îl întrebă pe băiat.

— Vă rog să mă luați cu dumneavoastră...

— Cum să te luăm? Noi mergem la luptă.

— Merg și eu. Am să vă fiu de folos.

— Bine, flăcăule! îi zise căpitanul, cîntărindu-l din priviri.

Trecură în viteză pe ulițele pustii ale satului Șofronea și se opriră în cealaltă parte a lui, alături de ostașii unei subunități din Regimentul 11 Călărași, care organizau aici un dispozitiv de apărare. (Tunul, care venise în ajutorul acestei subunități, făcea parte din bateria 21 a Regimentului 5 artilerie antiaeriană. Comandantul bateriei era căpitanul Romulus Pete). Artileriștii au amplasat numaidecît tunul în tren. Cîteva minute mai tîrziu, apărură cinci tancuri inamice. Ofițerul dădu atunci primele comenzi:

— Asupra tancurilor, foc!

Prima lovitură a pornit spre țintele dușmane. Proiectilul a explodat în plin. Nici a doua lovitură n-a dat greș. Doi coloși de oțel se mistuiau în flăcări. Tunul bubui din nou. Fiecare proiectil pricinuia pierderi în rîndurile trupelor inamice. În scurt timp, alte două tancuri ale cotropitorilor au fost cuprinse de flăcări. Al cincilea tanc, renunțînd la duel, s-a retras cu toată viteza spre frontieră. Servanții tunului au izbucnit atunci în chiote de bucurie:

— Am învins!...

Cel mai tînăr servant, elevul de liceu Virgil Iovănaș, cu ochii umeziți, sărea în sus de bucurie. Se învîrti o vreme în jurul tunului, apoi alergă în stînga, spre dispozitivul de luptă al subunității de cavalerie. În fuga lui, striga cît îl țineau plămînii:

— Am isprăvit cu tancurile, băieți! Uitați-vă la ele cum se pîrjolesc în flăcări. Am distrus patru...

— Culcă-te la pămînt! se auzi glasul unui soldat.

Virgil se trînti pe pajiște. Își dădu seama de ce strigase ostașul la el. Poziția aceea era bătută năprasnic de gloanțele unei mitraliere dușmane care-și avea amplasamentul lîngă un boschet de mărăcini. Micul servant, tîrîndu-se pe pămînt o bucată de drum, s-a întors la artileriștii lui și le-a comunicat necazul vecinilor din stînga. Căpitanul Romulus Pete, cu binoclul la ochi, cercetă atent terenul, apoi indică servanților boschetul ca punct de reper și ordonă două lovituri. Mitraliera dușmană amuți pentru totdeauna.

Virgil Iovănaș, așa cum arăta ca elev al Liceului industrial «Aurel Vlaicu». (Fotografia a fost făcută cu puțin timp înainte de moartea sa).

...Peste poziția de la Șofronea se așternuse liniștea. Spre graniță însă se intețise bubuitul tunurilor. Pe șoseaua dinspre Curtici se observa o grupare de forțe inamice cu autovehicule în staționare. Un alt atac fascist era de așteptat. Tunul a fost deplasat repede într-o nouă poziție, aproape de șosea. În timp ce artileriștii au trecut la amplasarea tunului, Virgil rămase cîteva clipe cu privirea ațintită spre comuna lui natală. Deodată tresări. Se trezi strigînd:

— S-aude zgomot de motor dinspre șosea, dom' căpitan!

— Fiți gata, băieți! ordonă ofițerul, ridicîndu-și binoclul la ochi.

Pe șosea, o trîmbă galbenă de praf vestea apropierea unei coloane fasciste, care avea în avangardă o mașină blindată. Focul s-a dezlănțuit ca o vijelie. Din gura tunului fulgerau proiectilele. Armele automate ale subunității vecine țăcăneau fără încetare. Lovit prin surprindere, inamicul intră în panică. Mașinile din urma coloanei reușiseră să se întoarcă, iar o parte dintre inamici izbutiseră să fugă prin porumbiște. În scurtă vreme vuietul luptei se potoli. Cînd norul de praf și de fum se împrăștie, artileriștii văzură autocamionul blindat făcut țăndări, mașini răsturnate în șanțuri sau poticnite pe șosea și zeci de dușmani răpuși. Căpitanul își lăudă oamenii, apoi se interesă de starea celui mai tînăr servant:

— Ei, cum a fost, flăcăule?

— Strașnic, dom' căpitan! Păcat numai că nu sîntem mai mulți. Ne-am fi luat după ei, să-i scoatem din Curtici.

Virgil muncise, nu glumă. Nu-i deloc ușor să alimentezi cu proiectile un tun în timpul tragerii.

Spre asfințit, viteji apărători de la Șofronea se aflau tot acolo, la posturile lor, înfruntîndu-l pe dușman. Acesta, îndîrjit, mai atacase în trei rînduri. Dar tot de atîtea ori făcuse și calea întoarsă. După mai bine de șase ore de luptă îndîrjită, fasciștii nu reușiseră să facă nici un pas înainte. În încleștarea cu inamicul se răriseră și rîndurile vitejilor care apărau aici pămîntul patriei. Servanții tunului îi duseră pe eroi la umbra unor salcîmi, cu gîndul să-i îngroape acolo. Dar n-au mai avut răgaz pentru aceasta.

Deodată, răbufniră cîteva explozii de aruncătoare de mine. Apoi poziția din jurul tunului fu împresurată de explozii. Și, în aceeași clipă, căpitanul Romulus Pete fu trîntit la pămînt. Un geamăt îi scăpă de pe buze: «Sînt rănit!» Virgil Iovănaș nu-i putu veni în ajutor. Și el zăcea alături de comandant, grav rănit. Tunul, care scosese din luptă șapte tancuri inamice și pricinuise dușmanului pierderi însemnate, fusese lovit în plin...

Ceva mai tîrziu, căpitanul Romulus Pete s-a sfîrșit în camionul care-l transporta la spitalul din Lipova. A treia zi, pe un pat al aceluiași spital se stingea din viață și cel mai tînăr servant al tunului de la Șofronea, elevul Virgil Iovănaș. La vîrsta de numai 15 ani și-a jertfit viața apărîndu-și cu bărbăție pămîntul sfînt al patriei, numele și fapta lui intrînd în istorie și-n legendă.

VASILE BÎRZA

CAPITALA ALPILOR

TORINO

de VALERIU RÂPEANU

Pe harta Italiei, Torino se află în nordul ţării, destul de aproape de Milano (o sută şi patruzeci de kilometri cu maşina pe autostradă). Este — ca mărime şi număr de locuitori — cel de al patrulea oraş al ţării după Roma, Neapoli, Milano şi are aproape 1 300 000 de locuitori. Acestea sînt cifrele seci pe care le putem întîlni şi în manualele de geografie. Dar ceea ce nu întîlneşti acolo este farmecul, frumuseţea şi amănuntele de viaţă care fac ca un oraş să nu fie asemenea altora. Cînd am coborît din avionul care pornise de la Roma cu o oră şi jumătate mai înainte, într-o zi de iunie, pe la ora prînzului, şi de la micul aeroport al oraşului am pornit către centrul său, am înţeles atunci că Torino este ceea ce numim un oraş frumos în adevăratul înţeles al cuvîntului. De la fereastra avionului, după ce lăsasem în urmă coastele Mediteranei, am văzut cursul maiestuos al Padului, care taie oraşul în două şi străzile oraşului Torino riguros ordonate de parcă ar fi fost tăiate o dată cu echerul. Cînd am ajuns însă în centru am mai înţeles şi faptul că Torino e un oraş neobişnuit: cum ne spuneau localnicii, pe străzile sale din centru te poţi plimba kilometri întregi fără să te plouă! Şi aceasta pentru că cele mai multe dintre străzile lui sînt ca nişte adevărate pasaje străjuite de mari arcade de piatră şi marmură care se încheie cu coloane puternice. E într-adevăr plăcut să colinzi pe străzi ca Via Roma sau Via Po, să admiri marile librării, galeriile de tablouri sau magazinele de dulciuri, care şi ele fac faima oraşului. Dar cînd ajungi la Torino nu mergi doar să te plimbi oricît de frumos ar fi oraşul, cu largile sale bulevarde străjuite nu numai de coloane, ci şi de imenşi arbori care văzuţi de sus par un şir neîntrerupt. Cauţi mai întîi să întîlneşti marile lui obiective industriale care i-au dus emblema în lumea întreagă. Mai întîi vestita fabrică de automobile F.I.A.T. Dacă am crede însă că F.I.A.T. reprezintă doar o singură uzină undeva în Torino ne-am înşela. Am privit o hartă a oraşului şi mi-am dat seama că F.I.A.T.-ul este peste tot prezent aici. De la modestul atelier de unde în anul 1890 a început dezvoltarea acestei întreprinderi, şi pînă la marea uzină Mirafiori, F.I.A.T.-ul cuprinde numeroase alte întreprinderi anexe, şcoli de calificare, magazine de prezentare etc. Uzinele Mirafiori le-am vizitat într-o dimineaţă trecînd într-un automobil în faţa căruia mergea un biciclist-călăuză prin uriaşele hale unde la bandă rulantă se adaugă, una cîte una, piesele ce alcătuiesc automobilele atît de cunoscute. Apoi, după ce am mers aşa kilometri întregi, la sfîrşitul vizitei am făcut o plimbare pe pista de încercare a autovehiculelor unde am urcat pe o pantă înclinată la 40% cu o viteză de 150 de kilometri pe oră . F.I.A.T.-ul are numai la Torino 130 000 de salariaţi.

Oraşul automobilului, Torino, se mîndreşte deopotrivă şi cu un muzeu al automobilului situat puţin în afara oraşului unde se pot vedea cele mai vechi şi mai curioase exemplare ale automobilului, «strămoşii» lui, în formă de cupeu, cu claxonul ca o goarnă şi cîte alte curiozităţi... Să mergem însă mai departe, la alt punct important al industriei din Torino: uzina de maşini de scris

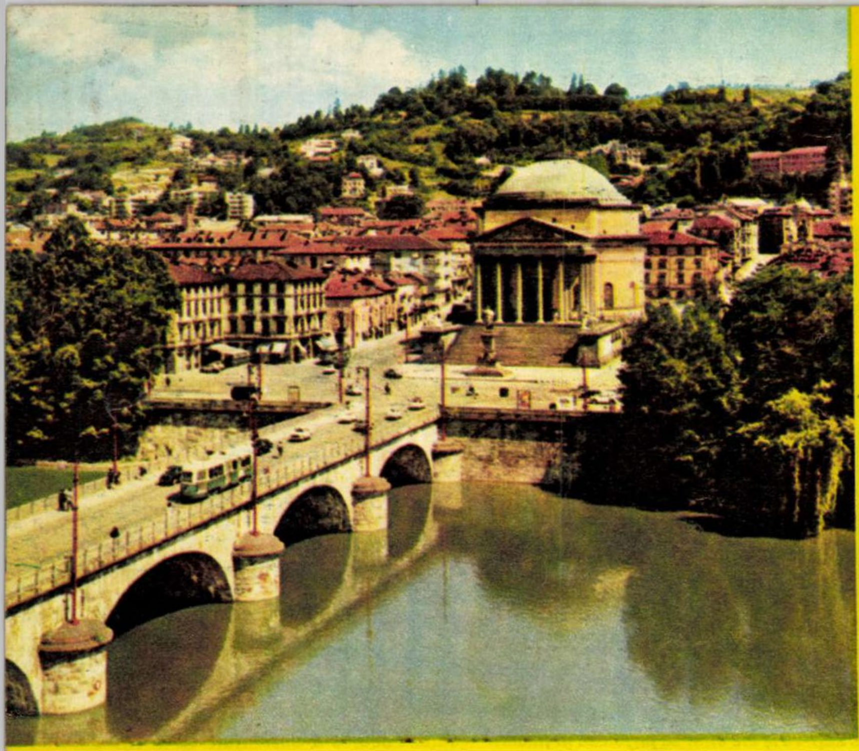
◀ Puntea Emanuel I. De aici poţi admira în linişte panorama oraşului.

◀ Cîteva arme din impresionanta colecţie fondată în 1843 de Charles Albert.

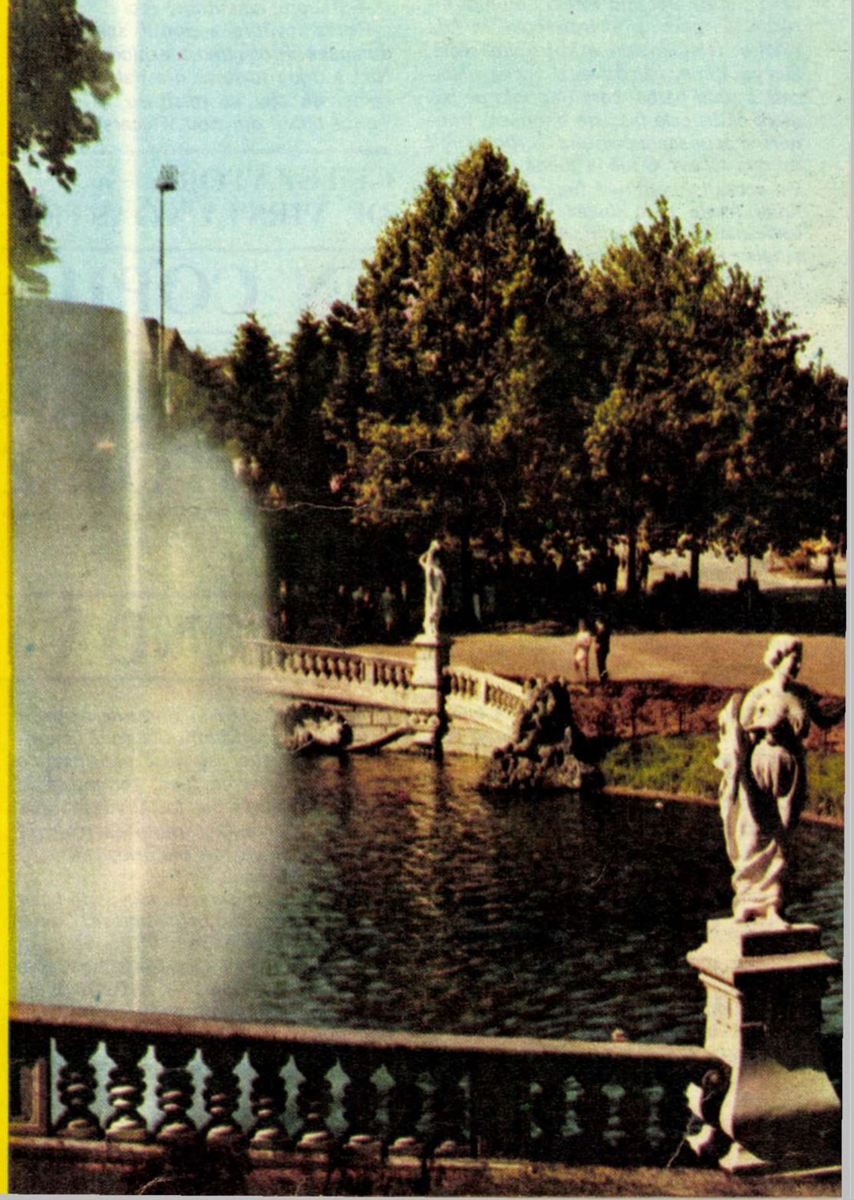

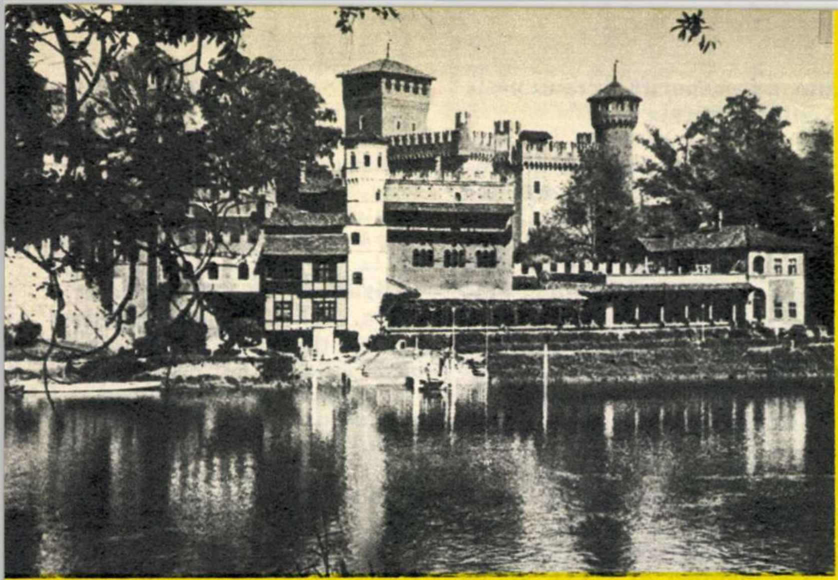

O clădire datînd din îndepărtatul Ev Mediu.

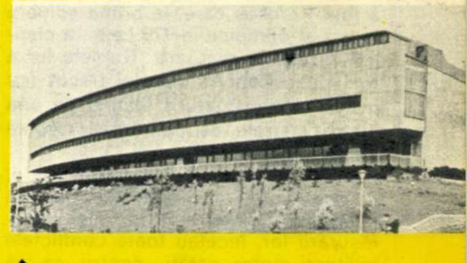

La Muzeul Automobilului se pot vedea cele mai vechi şi mai curioase exemplare ale automobilului. Printre exponate se află şi primul automobil F.I.A.T.

Olivetti. *Aici se produc zeci de tipuri de maşini de scris de la cele pe care învaţă copiii — maşini de scris în miniatură — şi pînă la calculatoarele electrice. Ascunsă printre dealuri înverzite în cealaltă parte a oraşului întîlnim o altă fabrică ce poartă şi ea faima oraşului: Martini-Rossi, cunoscuta producătoare de vermut Martini-Rossi. Aici toate operaţiile de la spălarea sticlei pînă la aplicarea etichetei şi a capsulei se efectuează mecanic. Oamenii doar supraveghează aceste operaţii care se execută cu o viteză uimitoare. Într-o clădire alăturată se află un original muzeu cu tot felul de unelte şi aparate de prelucrare a strugurilor din cele mai vechi timpuri pînă astăzi. Nu lipsesc nici operele de artă ale strămoşilor: frumoase amfore romane.*

Dar să ne întoarcem în centrul oraşului. Mergînd pe străzile sale atît de curate şi de bine întreţinute ne amintim de ceea ce spunea Vasile Alecsandri în anul 1859. Marele nostru poet venise la Torino după realizarea Unirii Principatelor să obţină sprijinul Piemontului pentru marea cauză a românilor şi observa că dacă la Torino nu aflăm monumente precum Domul din Milano aici se află monumentele eroilor pentru libertate. Monumentul lui Garibaldi. luptătorul pentru unitatea Italiei, l-am văzut şi eu precum şi unele statui cum ar fi aceea a cunoscutului scriitor pentru copii Edmondo de Amicis, aflată în parcul din faţa gării. Dar Torino este şi un oraş al muzeelor. Cel mai important este desigur Muzeul Egiptean, al doilea din lume ca importanţă în acest domeniu. Rămîi uimit, vizitîndu-i sălile, de bogăţia şi frumuseţea exponatelor: papirusuri, sarcofage, statui, mărturii nenumărate ale vechii civilizaţii egiptene, ale muncii depuse de milioane şi milioane de oameni pentru a desăvîrşi asemenea nestemate ale geniului uman. Zile întregi nu-ţi ajung pentru a studia aceste întruchipări ale măiestriei şi ale genului popular, expresie a armoniei şi a desăvîrşirii artistice. Un etaj mai jos întîlneşti un alt muzeu: galeria Sabauda, o preţioasă colecţie de picturi semnată de maeştri ai picturii italiene şi străine; Fra Angelico, Veronese, Memling, Van Eyck. Dar ne-ar trebui multe pagini ca să amintim numeroasele muzee ale oraşului: cel situat în Palazzo Madame cu colecţia de artă populară piemonteză veche, impresionanta colecţie de arme, fostul Palat Regal reconstruit în 1646, cu o bibliotecă ce adăposteşte volume şi manuscrise rare ca şi Galeria de Artă Modernă.

Dar am terminat oare vizita în oraşul Torino? Greu de spus, pentru că acest oraş industrial este deopotrivă şi oraş cultural, un oraş plin de viaţă, seara luminat feeric, un oraş în care oamenii muncesc cu seriozitate şi cu temeinicie.

În pitorescul parc Valentino se înalţă o fîntînă monumentală care atrage zilnic nenumăraţi vizitatori.

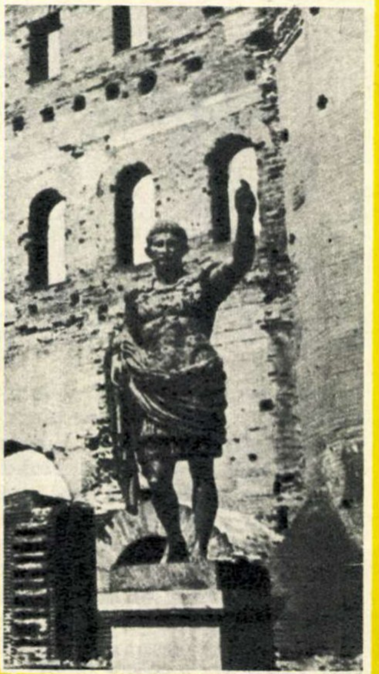

«Poarta Palatina» — rămăşiţele unei vechi cetăţi militare romane.

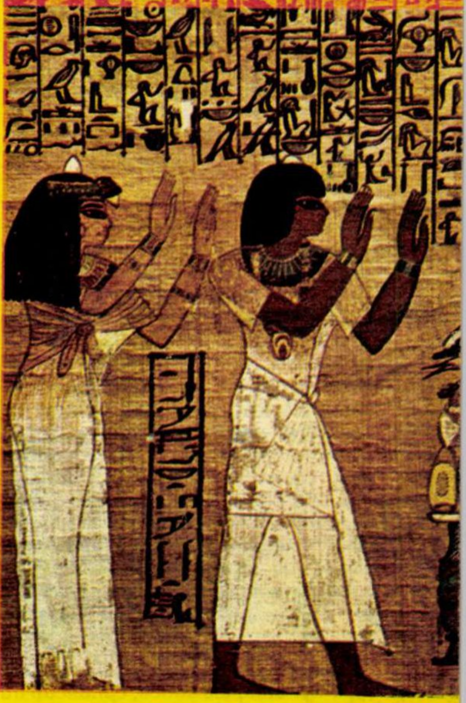

Papirus de la muzeul egiptean.

JOCURILE OLIMPICE ANTICE

● Denumirea de *jocuri olimpice și olimpiade* vine de la Olimpia, oraș al Greciei antice aflat în nordul Peloponezului, unde se desfășurau în antichitate aceste mari întreceri sportive, precum și de la faptul că ele erau închinate lui Zeus Olimpianul.

● Prima ediție a jocurilor olimpice antice a avut loc în anul 776 î.e.n., iar ultima, în anul 394 e.n. În acest interval de 1170 de ani s-au desfășurat 293 olimpiade, din 4 în 4 ani, fără nici o întrerupere. Dar din acest an (394 e.n.) peste Olimpia s-a așternut praful și tăcerea a peste 15 secole...

● Primul campion olimpic (antic) a fost Korekos care, la prima ediție a jocurilor olimpice în 776 î.e.n., a cîștigat proba de alergare. Numele lui a fost descoperit în secolul trecut (cu ocazia unor săpături) înscris pe una dintre pietrele pe care erau trecute numele cîștigătorilor.

● Jocurile olimpice durau 5 zile și se desfășurau la sfîrșitul lunii iulie și începutul lunii august. În timpul desfășurării lor, încetau toate conflictele militare dintre cetăți, pentru ca să poată participa la ele toți concurenții care doreau acest lucru.

● Ritmicitatea desfășurării jocurilor olimpice (din 4 în 4 ani), a făcut ca intervalul de timp dintre ele, denumit olimpiadă, să devină pentru grecii antici o unitate cronologică convențională, cum e anul, deceniul, secolul. Astfel, lupta de la Termopile a avut loc în primul an al olimpiadei 75, adică în 480 î.e.n.

● Jocurile olimpice erau rezervate numai bărbaților. Femeile nu erau admise nici ca spectatoare măcar. Încălcarea acestei restricții se pedepsea cu moartea.

● Cîștigătorii jocurilor olimpice primeau titlul de olimpionici. Lor nu li se înmînau medalii de aur, ci o coroană de măslin care li se așeza pe cap. Cei care se întorceau în cetatea de baștină victorioși erau cinstiți ca niște eroi. Cetățenii spărgeau o parte a zidului de apărare, prin care campionul trecea ca printr-un arc de triumf, considerînd că o cetate în care trăiește un asemenea voinic, nu mai are nevoie de ziduri de apărare. Poeții le dedicau ode, sculptorii le ridicau statui...

● Iată cîteva dintre probele la care concurenții își disputau întîietatea: *dromosul* (alergare de viteză), *luptele*, *pugilatul* (un fel de box), *pancrațiul* (o combinație între box și lupte), *cursele de cvadrige* (curse de care trase de cai) etc.

● Iată cîțiva dintre cîștigătorii jocurilor olimpice antice, cunoscuți nu numai din inscripțiile de pe pietre, ci și din odele pe care le-au închinat campionilor, renumiți poeți contemporani lor: *Milon din Crotona*, *Polidamas din Tesalia*, *Leonidas din Rodos*, *Teagene din Tasos*, *Failos din Crotona*, *Xenofon din Corint* etc. Despre *Teagene din Tasos* legenda spunea că de la 9 ani era foarte puternic și că încă de pe atunci i se prezisese un viitor strălucit în cadrul jocurilor olimpice. Previziunile s-au adeverit, el cîștigînd de două ori coroana de măslin (deci dublu campion olimpic).

● În cele 12 secole de întreceri olimpice, orașul grecesc Olimpia a fost singura lor gazdă.

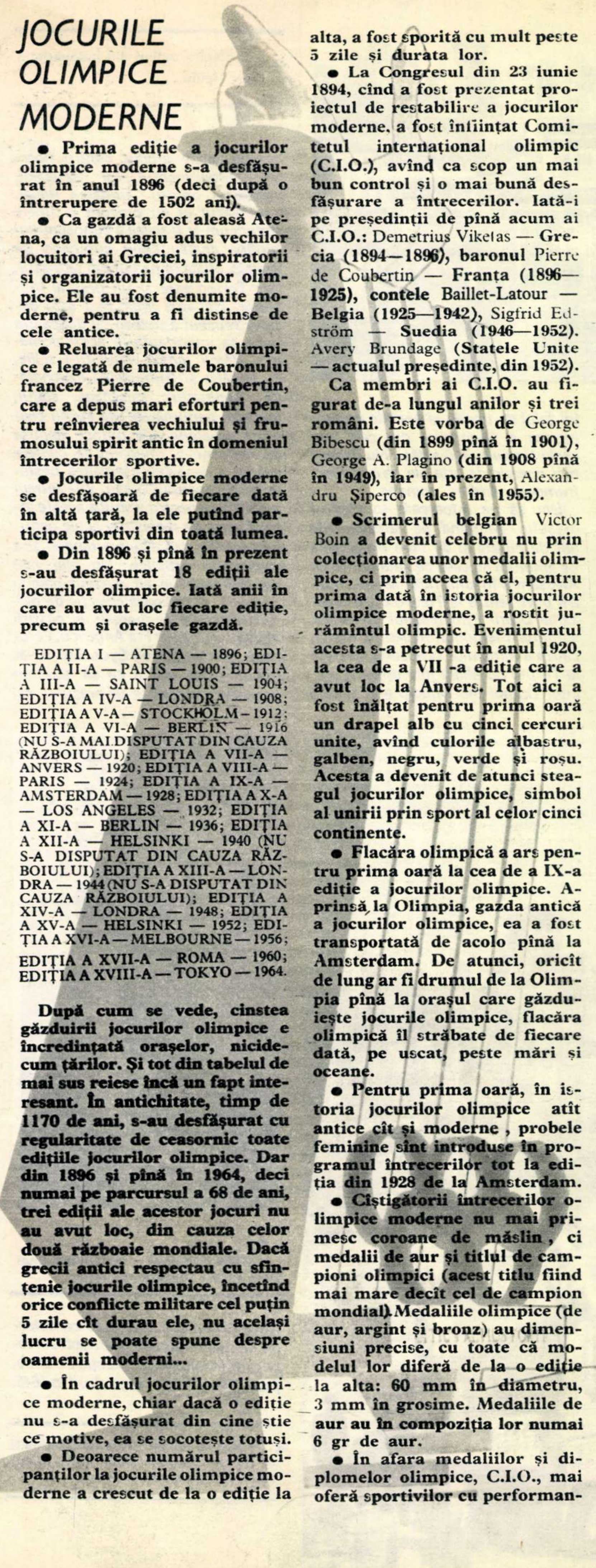

JOCURILE OLIMPICE MODERNE

● Prima ediție a jocurilor olimpice moderne s-a desfășurat în anul 1896 (deci după o întrerupere de 1502 ani).

● Ca gazdă a fost aleasă Atena, ca un omagiu adus vechilor locuitori ai Greciei, inspiratorii și organizatorii jocurilor olimpice. Ele au fost denumite moderne, pentru a fi distinse de cele antice.

● Reluarea jocurilor olimpice e legată de numele baronului francez Pierre de Coubertin, care a depus mari eforturi pentru reînvierea vechiului și frumosului spirit antic în domeniul întrecerilor sportive.

● Jocurile olimpice moderne se desfășoară de fiecare dată în altă țară, la ele putînd participa sportivi din toată lumea.

● Din 1896 și pînă în prezent s-au desfășurat 18 ediții ale jocurilor olimpice. Iată anii în care au avut loc fiecare ediție, precum și orașele gazdă.

EDIȚIA I — ATENA — 1896; EDIȚIA A II-A — PARIS — 1900; EDIȚIA A III-A — SAINT LOUIS — 1904; EDIȚIA A IV-A — LONDRA — 1908; EDIȚIA A V-A — STOCKHOLM — 1912; EDIȚIA A VI-A — BERLIN — 1916 (NU S-A MAI DISPUTAT DIN CAUZA RĂZBOIULUI); EDIȚIA A VII-A — ANVERS — 1920; EDIȚIA A VIII-A — PARIS — 1924; EDIȚIA A IX-A — AMSTERDAM — 1928; EDIȚIA A X-A — LOS ANGELES — 1932; EDIȚIA A XI-A — BERLIN — 1936; EDIȚIA A XII-A — HELSINKI — 1940 (NU S-A DISPUTAT DIN CAUZA RĂZBOIULUI); EDIȚIA A XIII-A — LONDRA — 1944 (NU S-A DISPUTAT DIN CAUZA RĂZBOIULUI); EDIȚIA A XIV-A — LONDRA — 1948; EDIȚIA A XV-A — HELSINKI — 1952; EDIȚIA A XVI-A — MELBOURNE — 1956; EDIȚIA A XVII-A — ROMA — 1960; EDIȚIA A XVIII-A — TOKYO — 1964.

După cum se vede, cinstea găzduirii jocurilor olimpice e încredințată orașelor, nicidecum țărilor. Și tot din tabelul de mai sus reiese încă un fapt interesant. În antichitate, timp de 1170 de ani, s-au desfășurat cu regularitate de ceasornic toate edițiile jocurilor olimpice. Dar din 1896 și pînă în 1964, deci numai pe parcursul a 68 de ani, trei ediții ale acestor jocuri nu au avut loc, din cauza celor două războaie mondiale. Dacă grecii antici respectau cu sfințenie jocurile olimpice, încetînd orice conflicte militare cel puțin 5 zile cît durau ele, nu același lucru se poate spune despre oamenii moderni...

● În cadrul jocurilor olimpice moderne, chiar dacă o ediție nu s-a desfășurat din cine știe ce motive, ea se socotește totuși.

● Deoarece numărul participanților la jocurile olimpice moderne a crescut de la o ediție la alta, a fost sporită cu mult peste 5 zile și durata lor.

● La Congresul din 23 iunie 1894, cînd a fost prezentat proiectul de restabilire a jocurilor moderne, a fost înființat Comitetul internațional olimpic (C.I.O.), avînd ca scop un mai bun control și o mai bună desfășurare a întrecerilor. Iată-i pe președinții de pînă acum ai C.I.O.: Demetrius Vikelas — Grecia (1894—1896), baronul Pierre de Coubertin — Franța (1896—1925), contele Baillet-Latour — Belgia (1925—1942), Sigfrid Edström — Suedia (1946—1952). Avery Brundage (Statele Unite — actualul președinte, din 1952).

Ca membri ai C.I.O. au figurat de-a lungul anilor și trei români. Este vorba de George Bibescu (din 1899 pînă în 1901), George A. Plagino (din 1908 pînă în 1949), iar în prezent, Alexandru Șiperco (ales în 1955).

● Scrimerul belgian Victor Boin a devenit celebru nu prin colecționarea unor medalii olimpice, ci prin aceea că el, pentru prima dată în istoria jocurilor olimpice moderne, a rostit jurămîntul olimpic. Evenimentul acesta s-a petrecut în anul 1920, la cea de a VII -a ediție care a avut loc la Anvers. Tot aici a fost înălțat pentru prima oară un drapel alb cu cinci cercuri unite, avînd culorile albastru, galben, negru, verde și roșu. Acesta a devenit de atunci steagul jocurilor olimpice, simbol al unirii prin sport al celor cinci continente.

● Flacăra olimpică a ars pentru prima oară la cea de a IX-a ediție a jocurilor olimpice. Aprinsă la Olimpia, gazda antică a jocurilor olimpice, ea a fost transportată de acolo pînă la Amsterdam. De atunci, oricît de lung ar fi drumul de la Olimpia pînă la orașul care găzduiește jocurile olimpice, flacăra olimpică îl străbate de fiecare dată, pe uscat, peste mări și oceane.

● Pentru prima oară, în istoria jocurilor olimpice atît antice cît și moderne, probele feminine sînt introduse în programul întrecerilor tot la ediția din 1928 de la Amsterdam.

● Cîștigătorii întrecerilor olimpice moderne nu mai primesc coroane de măslin, ci medalii de aur și titlul de campioni olimpici (acest titlu fiind mai mare decît cel de campion mondial). Medaliile olimpice (de aur, argint și bronz) au dimensiuni precise, cu toate că modelul lor diferă de la o ediție la alta: 60 mm în diametru, 3 mm în grosime. Medaliile de aur au în compoziția lor numai 6 gr de aur.

● În afara medaliilor și diplomelor olimpice, C.I.O., mai oferă sportivilor cu performanțe deosebite și alte distincții: Cupa olimpică, Diploma olimpică de merit, Cupa Fearnley, Trofeul Mohamed Taher, Trofeul Bonacossa, Trofeul orașului Tokio. Originalele acestor trofee se găsesc în păstrare la Muzeul olimpic de la Mon-Repos din Elveția, cîștigătorii lor primind doar... copia. Iolanda Balaș figurează printre titularii Trofeului Mohamed Taher.

● Continentul american va găzdui în acest an pentru a treia oară jocurile olimpice. Europa le-a găzduit de 14 ori, Australia o dată, Asia o dată .

MĂRTURISIRI ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU REVISTA NOASTRĂ

AMINTIRI OLIMPICE

▲ OLGA SZABO CU ANI ÎN URMĂ, IMEDIAT DUPĂ SUCCESUL DE LA MELBOURNE.

Nicolae Marinescu, *participant la jocurile olimpice de la Berlin din 1936: «Păstrez vie amintirea marelui atlet* **Owens.** *Eram pe stadion în ziua cînd a luat startul la 200 m. După cucerirea locului I în această probă, s-a prezentat la startul probei de sărituri în lungime. Și aici, tot locul întîi... Owens era un «pachet» de calități. În finala probei de ștafetă 4 × 100 m părea că abia atunci intră în întrecerile olimpice. În realitate era înaintea cîștigării celei de a 4-a medalii de aur...*

Iolanda Balaș: «Vitrina mea cu trofee este bogată. Ele reprezintă victoriile internaționale pe care le-am repurtat de-a lungul a 15 ani de activitate sportivă de performanță. De fiecare dintre ele sînt legate amintiri dragi. Amintiri de muncă, de luptă sportivă, de satisfacție ale succesului. Dar cele mai scumpe amintiri sînt legate de cele

MEXICO 68

UN COLȚ DE PLAJĂ DIN RENUMITA STAȚIUNE ACAPULCO, CU CARE SPORTIVII SOSIȚI ÎN MEXIC VOR FACE CUNOȘTINȚĂ.

două ediții ale jocurilor olimpice de la Roma și Tokio, de unde m-am întors în patrie cu două medalii olimpice de aur...»

CU GÎNDUL LA MEXIC

Lia Manoliu, *atletă: «Mă pregătesc să particip pentru a cincea oară la jocurile olimpice. E un record de... participare, pe care intenționez să-l concretizez și în rezultate cît mai bune cu putință. Performanțele de pînă acum (locul VI la Helsinki, locul IX la Melbourne, locul III la Roma și Tokio) vreau să le aduc încununarea cu unul și mai bun».*

Viorica Viscopoleanu, atletă: «Contactul cu bazele sportive din Mexic le-am făcut în urmă cu un an, în cadrul întrecerilor «săptămînii preolimpice«». Locul I ocupat atunci, mi-a dat mari speranțe și m-a obligat să mă pregătesc și mai intens. Rîvnesc la ceea ce-și dorește orice sportiv de performanță: aurul olimpic.

Olga Szabo: *scrimeră: «Aveam doar 18 ani cînd am cîștigat medalia de argint la Melbourne. Era cît pe-aci să intru în posesia celei de aur, dar lipsa de experiență și-a spus cuvîntul. De-atunci au trecut mulți ani și sper ca la Mexico să pot dovedi că am cîștigat ce mi-a lipsit la Melbourne. Impreună cu coechipierele mele* **Ileana Drîmbă, Ecaterina Jencic-Stalh** *și alte colege, voi lupta pentru o medalie de aur».*

SPORTIVI ROMÂNI LA JOCURILE OLIMPICE

• ÎN CADRUL JOCURILOR OLIMPICE, NUMELE SPORTIVILOR ROMÂNI APAR PENTRU PRIMA OARĂ LA CEA DE A VIII-A EDIȚIE A ACESTORA (PARIS — 1924). EI AU FOST PREZENȚI LA STARTUL A PATRU DISCIPLINE: RUGBI, TENIS, TIR, FOTBAL. ACEASTĂ PRIMĂ PARTICIPARE S-A SOLDAT CU O VICTORIE (E ADEVĂRAT, UNA SINGURĂ DOAR!): MEDALIA DE BRONZ LA RUGBI , PRIMA NOASTRĂ MEDALIE OLIMPICĂ .

• PATRU ANI MAI TÎRZIU, LA AMSTERDAM DE DATA ACEASTA, SPORTIVII ROMÂNI SÎNT DIN NOU PREZENȚI, PARTICIPÎND LA PROBELE DE SCRIMĂ ȘI ATLETISM.

• ÎN 1932 ARE LOC CEA DE-A X-A EDIȚIE A JOCURILOR OLIMPICE, CARE S-A DESFĂȘURAT LA LOS ANGELES, MULT PREA DEPARTE PENTRU CA SPORTIVII NOȘTRI, DISPUNÎND DE MIJLOACE MATERIALE FOARTE MODESTE, SĂ POATĂ AJUNGE...

• IATĂ CÎTEVA DINTRE REZULTATELE MERITORII OBȚINUTE DE CĂTRE SPORTIVII ROMÂNI ÎN EDITIILE DESFĂȘURATE PÎNĂ ÎN PREZENT: MEDALIA DE ARGINT ÎN PROBA DE CALARIE, INDIVIDUAL, OBȚINUTĂ DE LOCOTENENTUL HENRI RANG — BERLIN, 1936; IOSIF SÎRBU, CÎȘTIGĂ PRIMA MEDALIE OLIMPICĂ DE AUR DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC, IN 1952, LA HELSINKI, LA PROBA DE ARMĂ LIBERĂ, CALIBRU REDUS, 40 FOCURI POZIȚIA CULCAT; TOT AICI, BOXERII VASILE TITA ȘI GHEORGHE FIAT CÎȘTIGĂ FIECARE CÎTE O MEDALIE, DE ARGINT ȘI, RESPECTIV, DE BRONZ; ÎN 1956, LA MELBOURNE (AUSTRALIA), SPORTIVII ROMÂNI CUCERESC 5 MEDALII OLIMPICE DE AUR, 3 DE ARGINT ȘI 5 DE BRONZ (PE CEA MAI ÎNALTĂ TREAPTĂ A PODIUMULUI AU URCAT SPORTIVII LEON ROTMAN — CANOE SIMPLU, VITEZĂ ȘI FOND, SIMION ISMAILCIUC ȘI DUMITRU ALEXE — CANOE DUBLU, VITEZĂ, ȘTEFAN PETRESCU — PISTOL VITEZĂ ȘI BOXERUL NICOLAE LINCA. PE PIEPTURILE BOXERILOR MIRCEA DOBRESCU, GHEORGHE NEGREA ȘI AL FLORETISTEI OLGA SZABO AU STRĂLUCIT MEDALII DE ARGINT. ECHIPA FEMININĂ DE GIMNASTICĂ, BOXERUL C. DUMITRESCU, LUPTĂTORUL F. HORVATH, TIRISTUL GH. LICHIARDOPOL, GIMNASTA ELENA LEUȘTEAN S-AU ÎNTORS ÎN ȚARĂ CU MEDALII DE BRONZ. A FOST CEA MAI BOGATĂ EDIȚIE ÎN MEDALII OLIMPICE A SPORTULUI ROMÂNESC): ÎN 1960, LA ROMA, SPORTIVII ROMÂNI OBȚIN ALTE 3 MEDALII DE AUR (IOLANDA BALAȘ — SĂRITURA ÎN ÎNĂLȚIME, DUMITRU PÎRVULESCU — LUPTE, ION DUMITRESCU — TIR, ALTE MEDALII DE ARGINT ȘI BRONZ ȘI LOCUL 10 PE NAȚIUNI; ÎN 1964, LA TOKIO, SPORTIVII NOȘTRI CÎȘTIGĂ DOUĂ MEDALII DE AUR (IOLANDA BALAȘ, DUBLA CAMPIOANĂ OLIMPICĂ LA SĂRITURA ÎN ÎNĂLȚIME ȘI MIHAELA PENEȘ, LA ARUNCAREA SULIȚEI), 4 MEDALII DE ARGINT ȘI 5 MEDALII DE BRONZ.

◀ IOLANDA BALAȘ ÎN FAȚA VITRINEI CU TROFEELE SALE, AVÎND ÎN MÎINI CELE DOUĂ MEDALII OLIMPICE DE AUR.

Pagini realizate de **OCTAVIAN VINTILĂ**, maestru al sportului

Desen de A. POCH

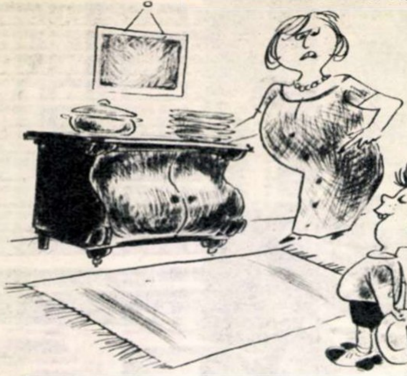

— Lipsește o farfurie din serviciu!
— Vai, mămico, dumneata n-ai auzit de O.Z.N.-uri? Probabil că era și asta o farfurie zburătoare!

Desen de N. CLAUDIU

Fără cuvinte

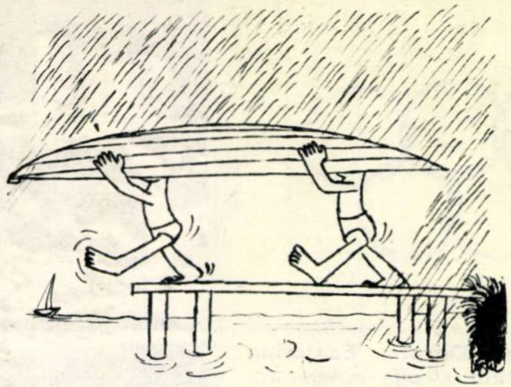

Desen de CRĂIȚĂ MÎNDRĂ VASILE

Fără cuvinte

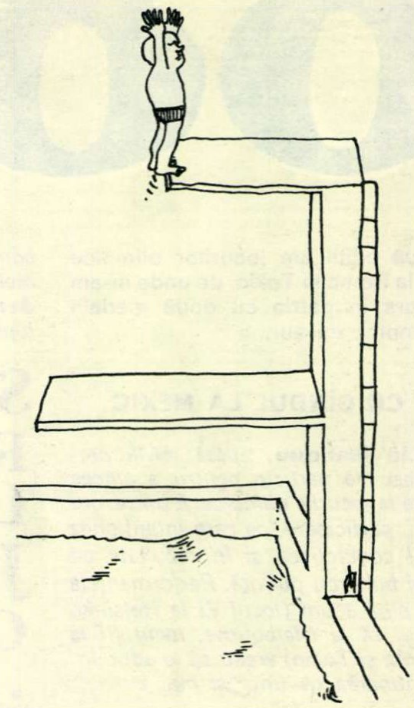

Desen de ADRIAN ANDRONIC

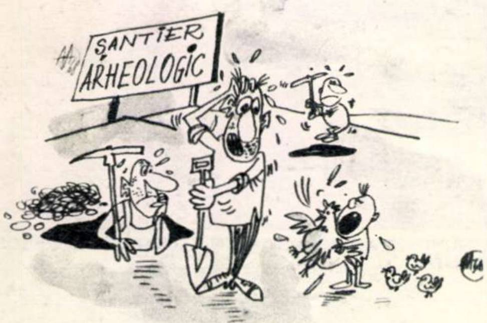

— Nu-nțeleg de ce vă enervați nene, doar . v-am auzit clar cînd ați spus că ar fi grozav dacă ați descoperi și dv. o «cloșcă cu pui».

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

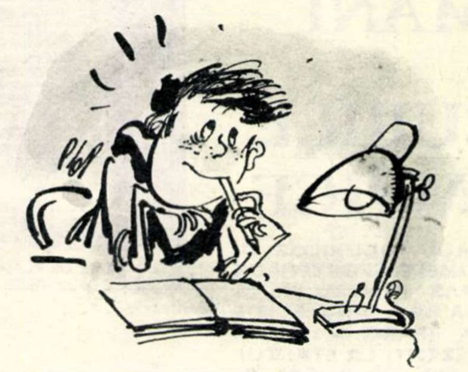

Va să zică, dacă peste trei zile începe școala, pînă la vacanța viitoare vor mai rămîne... mai rămîn...

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

Afară ploaia se ințeța. Stropi mari, goniți de vînt, se spărgeau în geamuri, șerpuind vioi, în zeci de pîrîiașe cristaline. Stînd pe o bancă, Scatiul și Babușcă îl urmăreau cu privirea pe Vlad, ce se plimba nervos prin sala de așteptare, aprinzînd țigară după țigară.

Din cînd în cînd din sala de operație răzbătea surd clinchetul instrumentelor chirurgicale. Cu urechile ciulite, cu respirația tăiată, cei doi băieți ascultau zgomotele ciudate, înțelegînd că în clipele acestea, dincolo, sub lumina incandescentă a lămpilor strălucitoare se hotărăște soarta lui Spic.

Deindată ușa sălii de operație se deschise brusc, și sora medicală care li se păru băieților albă la față trecu în fugă pe lîngă ei și se precipită pe scări în jos. Cei doi băieți și Vlad se priviră în tăcere. Peste

OSTROVUL LUPILOR • 198

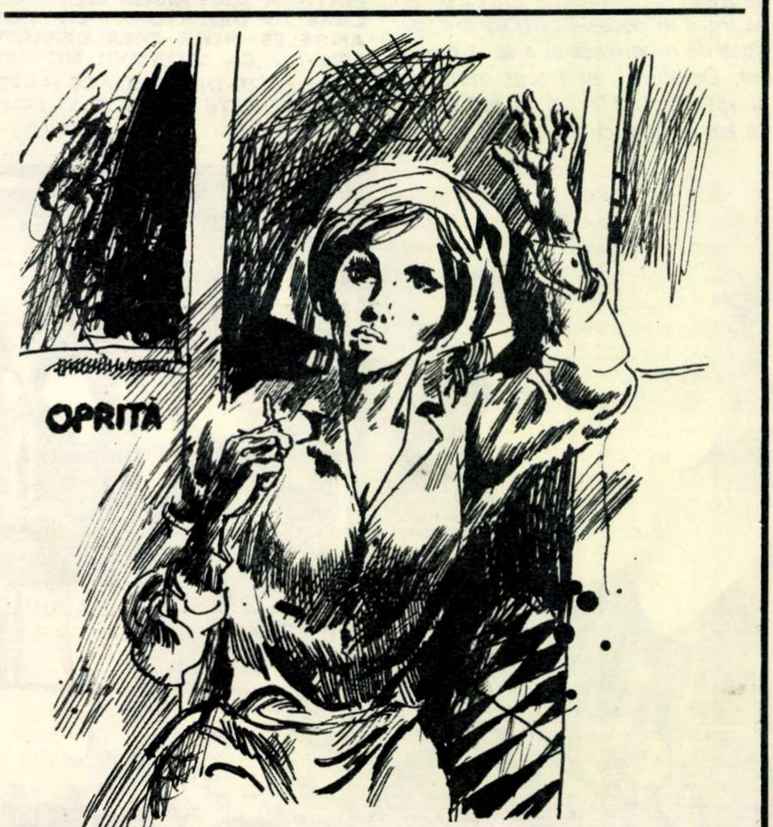

Vacanțele unui tînăr liniștit

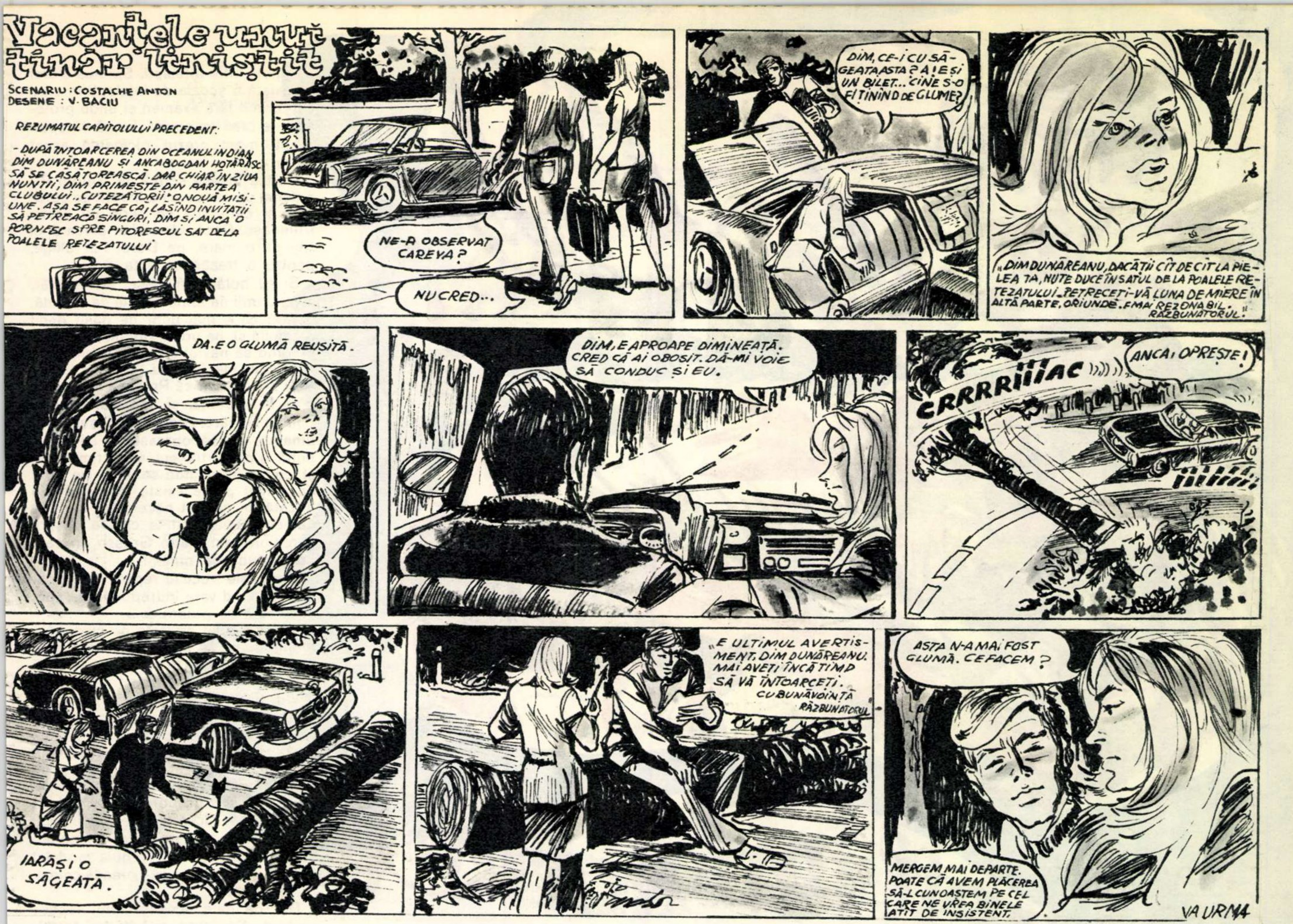
SCENARIU : COSTACHE ANTON
DESENE : V. BACIU
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
- DUPĂ ÎNTOARCEREA DIN OCEANUL INDIAN DIM DUNĂREANU ȘI ANCA BOGDAN HOTĂRĂSC SĂ SE CĂSĂTOREASCĂ. DAR CHIAR ÎN ZIUA NUNTII, DIM PRIMEȘTE DIN PARTEA CLUBULUI „CUTEZĂTORII" O NOUĂ MISIUNE. AȘA SE FACE CĂ, LĂSÎND INVITAȚII SĂ PETREACĂ SINGURI, DIM ȘI ANCA O PORNESC SPRE PITORESCUL SAT DE LA POALELE RETEZATULUI
NE-A OBSERVAT CAREVA?
NU CRED...
DIM, CE-I CU SĂGEATA ASTA? A! E ȘI UN BILET... CINE S-O FI ȚINÎND DE GLUME?
„DIM DUNĂREANU, DACĂ ȚII CÎT DE CÎT LA PIELEA TA, NU TE DUCE ÎN SATUL DE LA POALELE RETEZATULUI. PETRECEȚI-VĂ LUNA DE MIERE ÎN ALTĂ PARTE, ORIUNDE. E MAI REZONABIL. RĂZBUNĂTORUL."
DA. E O GLUMĂ REUȘITĂ.
DIM, E APROAPE DIMINEAȚĂ. CRED CĂ AI OBOSIT. DĂ-MI VOIE SĂ CONDUC ȘI EU.
CRRRRIIIIAC
ANCA, OPREȘTE!
IARĂȘI O SĂGEATĂ.
„E ULTIMUL AVERTISMENT, DIM DUNĂREANU. MAI AVEȚI ÎNCĂ TIMP SĂ VĂ ÎNTOARCEȚI. CU BUNĂVOINȚĂ RĂZBUNĂTORUL"
ASTA N-A MAI FOST GLUMĂ. CE FACEM?
MERGEM MAI DEPARTE. POATE CĂ AVEM PLĂCEREA SĂ-L CUNOAȘTEM PE CEL CARE NE VREA BINELE ATÎT DE INSISTENT.
VA URMA

• OSTROVUL LUPILOR • 199

puțin timp, ea reapăru ținînd o fiolă galbenă într-o mînă.

— S-a întîmplat ceva cu Spic? o întrebă Vlad schițînd un pas în întîmpinarea ei.

Sora medicală nu ii răspunse și trecînd ca o furtună pe lingă el dispăru în sala de operație, trîntind ușa după ea. Se făcu din nou tăcere!

Ploaia cenușie hohotea în ferestre, bătîndu-și parcă joc de gemetele înăbușite ale vîntului ce se zbătea ca într-o plasă în frunzișurile ude ale plopilor înalți de pe alei.

Minutele se scurgeau grele, ca de plumb. Și-apoi deodată, dincolo, în sala de operații, răsunară voci, ușa se deschise și profesorul cu mînecile suflecate pînă la cot, își făcu apariția scoțîndu-și din mers mănușile de cauciuc.

Vlad se repezi ca o săgeată în întîmpinarea chirurgului.

— Cum e, domnule profesor? Va trăi?

— Azi am avut o zi bună... spuse zîmbind profesorul, continuînd să-și tragă tacticos mănușile de pe mînă... metoda s-a dovedit excelentă.

— Dar cîinele? Cîinele? întrebă Vlad, în timp ce o sudoare măruntă și rece ii îmbrobonea fruntea... Va trăi sau nu?

— Cine? Javra asta simpatică? zise profesorul, arătînd spre Spic, pe care doi oameni în halate albe tocmai il scoteau pe patul cărucior din sala de operații... A avut noroc... Deși nu cred să mai poata vreodată să facă pe polițistul.

— Uraa! strigară în cor Scatiul și Babușcă prinzîndu-se de mîini și alergînd nebunește în jurul lui Spic, care era transportat spre ascensor. Sora medicală, se opri lîngă profesor și arătînd cu capul spre cei doi băieți spuse ironic, în timp ce un zîmbet de gheață ii flutură pe buze:

— Stăm bine, domnule profesor... un taraf de lăutari ne mai lipsește aici.

• OSTROVUL LUPILOR • 200

— Apropo... spuse profesorul pe un ton apăsat, prefăcîndu-se de a nu fi auzit cuvintele sorei medicale și vîrînd mîna în buzunarul halatului scoase un glonț mic de nichel... Poftim, tovarășe colonel... Să-l păstrați ca amintire...

— Cred că glonțul trebuie înmînat celor care il merită... interveni cu răceală Vlad, fixînd-o pe sora medicală drept în ochi... Cei doi băieți care au luat parte la luptă și au scos cîinele rănit de sub gloanțe.

Profesorul rămase o clipă încremenit, cu glonțul în mînă, și-apoi răsuci capul ușor spre cei doi băieți, negri de praf și de funingine, care rămăseseră acum singuri și nemișcați în mijlocul sălii.

— Cine? E vorba de acești mici coșari? întrebă el în șoaptă, pradă unei evidente emoții... N-aș fi crezut... Da, este ceva extraordinar... Extraordinar...

Sora medicală devenise albă ca varul. Vlad făcu semn Scatiului și lui Babușcă să se apropie.

— Felicitări, sincere felicitări... mormăi profesorul, măsurîndu-i cu admirație pe cei doi băieți din cap pînă-n picioare și înmînîndu-le glonțul. Avem nevoie de băieți ca voi... multă nevoie.

Peste un sfert de ceas, părăsind clădirea tăcută a spitalului, toți trei se îndreptau veseli, prin ploaie, spre mașina care ii aștepta.

— Și-acum, spuse bine dispus Vlad, cînd toți se aflau instalați în automobil, să ne ocupăm de «operațiunea Dunărea». Știți ce aveți de făcut, nu? adăugă el, trîntind portiera mașinii și pornind motorul... O să vă duc în port.

— Dar nenea Onufrie va fi acolo? se interesă Scatiul... și barca?

— Da... răspunse Vlad, apăsînd pe accelerator, în timp ce mașina se avînta ca un bolid pe alee. Dar să fiți cu ochii în patru... Vînătorul va fi pe urmele voastre... și ce va urma, nu-i de loc ușor... Va fi o luptă pe viață și pe moarte!

(Va urma)

• SCHIȚĂ DE TITUS VIJEU •

• DESEN DE ALBIN STĂNESCU •

LUPII DE MARE

În vara aceea au alergat mult. Au înconjurat de nenumărate ori livezile, dar degeaba, căci pînă la coacerea fructelor mai era. S-au scăldat în rîul ce se despletea leneș pe prundul colorat ca de sărbătoare și au încercat să afle ora amiezii după felul în care se mișca soarele. Era o vară cu chemări tainice și prietenii mei nu s-au temut niciodată de taine...

Sandu a înțeles cel dintîi că se duce vacanța. Îl încerca o părere de rău, un sentiment de jenă ca după primirea unei note rele. Într-o după-amiază stătea în umbrar cu Dan și Dorel; le-a spus și lor și au înțeles cu toții că trebuie să se întîmple ceva. Îi străbătea o tristețe lungă ca o toamnă în care înfloresc a doua oară salcîmii. Și-a spus fiecare gîndurile, dar nici unul nu li s-a părut nemaipomenit. Dorel a propus timid să plece toți trei, a doua zi, dis-de-dimineață, să prindă iepuri, dar Sandu și Dan s-au împotrivit. Abia a treia zi Dan le-a spus că are o idee. Lui Dorel i-a plăcut mult vorba aceasta, idee, care avea ceva ciudat în ea cînd o rosteai și l-a crezut pe cuvînt. Mai tîrziu l-a crezut și Sandu. Dan tocmai terminase de citit o carte scrisă de mult (cînd s-au ridicat munții și s-au coborît mările, spunea el). În cartea aceea scria de un bărbat curajos, Magellan, pornit să caute pămînturi noi.

«Cît ai la geografie?» l-a întrebat rapid Sandu pe Dan. Se mira că nu știe că mările s-au coborît acum sute de mii de ani, iar cartea aceasta, spunea Sandu, a fost scrisă acum o jumătate de mileniu. Pe toate le știa Sandu ăsta, mare minune să nu ajungă spre bătrînețe între înțelepți. Spunea Dorel că există o școală de înțelepți în care ești primit fără examen și unde profesorii te cred pe cuvînt. Eu să vă spun drept, n-am crezut niciodată acest lucru.

Cartea fusese scrisă de Antoni Pigafetta, un om care l-a însoțit pe corăbier și care știa să scrie cu vorbe frumoase. Dacă într-o zi ar pleca și ei trei pe o mare, pe Dorel l-ar alege, pentru o treabă ca asta...

Și au hotărît să plece, într-adevăr. Aveau întîi de toate nevoie de o plută, pentru că e mai ușor de găsit decît o cămilă și, pe urmă, oricum, ei aveau de gînd să navigheze. Pe pămînt ar fi fost mult mai simplu.

Și s-au gîndit că Prahova îi va duce pînă la Ialomița, și așa mai departe pînă în Dunăre. Aici se înțeleseseră ei dinainte să se oprească o zi și să pună la punct traseul. Cîtva timp s-au și certat, întrebîndu-se unul pe altul dacă mai poate exista pe undeva o bucată de pămînt necercetat încă de oameni. Sandu citise cîndva despre o regiune din Matto Grosso, în care nu pătrunsese nimeni.

Dar zilele treceau repede, ca o pasăre, ocolind vara, îndreptîndu-se spre sud cu aripi puternice...

Au schimbat arșicele pe cuie, călimările golite pe frînghii. Trebuia adunat tot ce le era folositor pe «navă». Într-o noapte, urma să se întîlnească la rîu, fiecare cu poarta de la livadă. Așteptau înfrigurați noaptea aceea; totdeauna se ivea însă cîte ceva ne pus la punct. Ultima dată amînaseră din cauza lui Dan, care susținea că nu poate fi vorba de o adevărată expediție fără a avea la bord gumă arabică și plastilină. Zicea el că era imposibil ca sălbaticii pe care îi vor descoperi să nu aibă temple. (Trebuia modelat totul în plastilină ca să-i creadă colegii la întoarcere).

Dar de data aceasta totul fusese revăzut. Se luase o hotărîre fermă. Nici unul dintre ei n-a dormit în noaptea aceea lungă. Se vedeau întorși în mijlocul colegilor, rugați să povestească. Mai mult, tot mai mult. Vor fi duși și prin alte clase să povestească, sau vor fi ei vizitați. Dar ce importanță mai avea...

Dimineața, trei mame le-au amintit copiilor că mai aveau o singură zi de vacanță. Nici unul din cei trei copii n-au vrut să creadă. Pe urmă au înțeles. Și s-au gîndit toți trei, în același timp, la Magellan. Dar ce puteai face într-o singură zi? Unde puteai ajunge cu trei porți suprapuse în chip de plută? (Chiar dacă deasupra aveai o foaie de cort și gumă arabică și plastilină și ață neagră?). Septembrie venise cu stele reci și prin ogrăzi plîngeau vrăbiile...

● ●

(Urmare din pag. 3)

jacta est!!**), botanica își va deschide albastră, o floare de nu-mă-uita, și pînă și naivul abecedar, dormind și visînd că «Nicu are un nuc», va deschide ochii și va pricepe: pleacă vacanța... mîine începe școala!

Școală!

În limbajul României socialiste, acest cuvînt deține, fără îndoială, un record de frecvență. **A învăța** este la noi sinonimul unei incalculabile sume de verbe exprimînd frenetica mișcare interioară a omului pentru înfrumusețarea propriului destin. Civilizația noastră nu poate fi concepută decît ca rod al unui efort ce se confundă cu însușirea unei înalte pregătiri tehnice, științifice, culturale. Este pregătirea pe care numai școala o poate oferi și desăvîrși — și de aceea școala ne apare pe drept cuvînt ca leagăn al năzuințelor fiecăruia de a-și valorifica tot ce are mai bun — hărnicia, pasiunea, perseverența, talentul.

...În ziua de 16 septembrie, la ora 8, va suna cel dintîi clopoțel al acestui an școlar. Pe pupitre, manualele se vor întîlni cu cei ce le vor stăpîni pînă în vara viitoare. Matematica va calcula procentul cu care a crescut în anul acesta numărul elevilor, al învățătorilor și profesorilor, al localurilor de școală, al materialelor didactice moderne. Specialistă în metafore, limba română va găsi că simbolul noului an școlar este o rampă de lansare invitînd la cutezătoare zboruri. Va vrea, firește, să spună ceva și abecedarul. Dar, emotiv, nu va izbuti decît să înșire niște litere, scuzîndu-se că pînă la cuvinte va mai trece un timp...

Mai mult ca sigur că emotivitatea lui ne-a cuprins și pe noi. Sfioși și tăcuți, încercăm să strîngem la un loc sunete dintr-o melodie uitată. cea cu care de mult și cu ghiozdanul în spate, treceam pe sub castani, spre școală...

---

*) *Am fost și eu în Arcadia; sinonim cu: am fost și eu fericit!*

**) *Zarurile au fost aruncate!*

ATENȚIUNE!
Foarte important
pentru
toți cititorii!

Cutezătorii

ÎNCĂ DIN PRIMELE ZILE ALE NOULUI AN ȘCOLAR VĂ PUTEȚI REÎNNOI ABONAMENTELE LA REVISTA VOASTRĂ «CUTEZĂTORII». ADRESAȚI-VĂ DIN TIMP OFICIILOR POȘTALE APROPIATE PRECUM ȘI FACTORILOR POȘTALI.

APA ELASTICĂ

UN STUDENT DE LA UNIVERSITATEA DIN CALIFORNIA A FĂCUT O GREȘEALĂ DATORITĂ CĂREIA A AJUNS... INVENTATOR. EL A PUS ÎNTR-UN RECIPIENT CARE CONȚINEA DOI LITRI DE APĂ, UN GRAM DE OXID DE POLIETILENĂ. ENERVAT DE GREȘEALA FĂCUTĂ, S-A GRĂBIT SĂ ARUNCE APA DIN RECIPIENT CA SĂ NU I SE DESCOPERE NEATENȚIA. DAR... APA NU MAI CURGEA — DEVENISE ELASTICĂ, PUTÎND FI TĂIATĂ CU FOARFECA. OXIDUL DESPRE CARE ESTE VORBA SE ÎNTREBUINȚEAZĂ, SUB FORMĂ DE PUDRĂ, ÎN COMBINAREA CULORILOR, LA PICTURĂ. STUDENTUL — DAVID JAMES — ȘI-A BREVETAT INVENȚIA, ÎN SPERANȚA CĂ SE VA GĂSI O ÎNTREBUINȚARE PRACTICĂ A *APEI ELASTICE*, CUM A DENUMIT-O.

✻ ✻

ARITMETICĂ DISTRACTIVĂ

Vă oferim spre rezolvare trei exerciții de aritmetică elementară, care, în același timp, vă vor pune la încercare și... istețimea.

1. Puteți scrie numărul 13 cu ajutorul a patru cifre de 1?

2. Încercați acum să scrieți numărul 14 prin adunarea a cinci cifre impare.

3. Vi se dau numerele 111, 333, 555, 777. Alegeți din trei dintre ele numai cîte o singură cifră și grupați-le astfel încît să obțineți o sumă al cărei total să ~~fie~~ egal cu 20.

Citiți în numărul viitor:

— MIHAI VODĂ VITEAZUL — un nou roman istoric în imagini.

• TRIVERB •

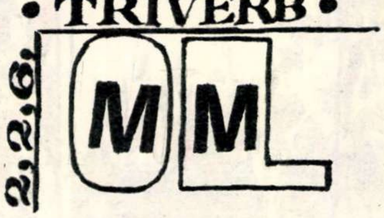

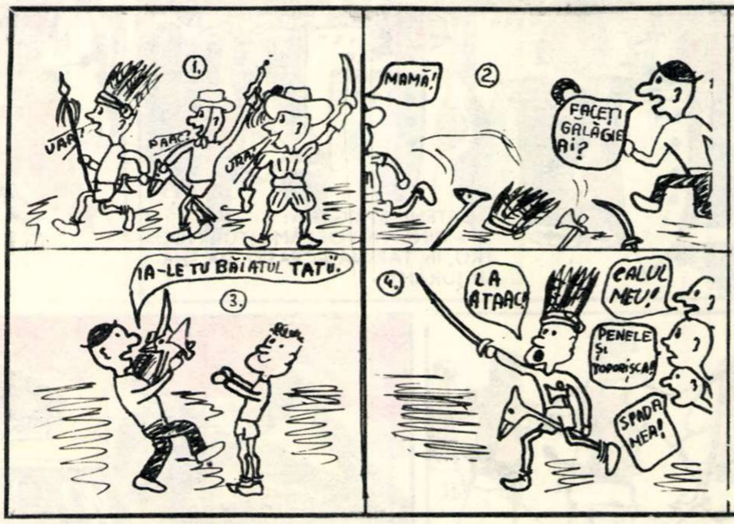
①
UAA!
RAAC!
URA!
②
MAMĂ!
FACEȚI GALĂGIE AI?
③
IA-LE TU BĂIATUL TATII.
④
LA ATAAC!
CALUL MEU!
PENELE ȘI TOPORIȘCA!
SPADA MEA!

TOTH ALEXANDRU - cl. a VI-a
- Școala generală nr. 199 - București

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2					■				
3				■			■		
4						■			
5		■						■	
■			■				■		■
7	■				■				
8				■					
9						■			
10			■						

FANTEZIE MONOVOCALICĂ

ORIZONTAL: 1) Aspirant. 2) Sistem de comunicații în radiodifuziune (pl.) — Mare semi-închisă în bazinul mediteranean. 3) Combinație organică obținută din alcooli — Simbolul cesiului — Către! 4) Aspre — Zeu din mitologia egipteană, ucigașul fratelui său Osiris. 5) Dumnealui — Fără asperități. 6) Jumătate șlep! — Cîmpie. 7) Sat în raionul Sf. Gheorghe — Abanos. 8) Din vechea Eladă — Teatre. 9) Formula preparării unui medicament etc. (pl.) — Cerb polar. 10) Diviziuni geologice de timp — Șantier petrolier (pl.).

VERTICAL: 1) Teascuri — Grădini de iarnă. 2) Compartiment al stomacului la rumegătoare, situat între rumen și foios (pl.).— Cuvînt din colindele noastre. 3) Cirac — Păr lung lăsat pe umeri. 4) Sol — Morfeul basmelor noastre. 5) Mirare prelungită! — Rămășită — Peste! 6) Grupuri — Gol! 7) Unul lîngă altul — Șut în bară (fig.). 8) În lege! — Scade! — Băutura țapului!!! 9) Clare — Pensula pictorilor. 10) Do-re-mi, fa-sol-la — Doine!

Dicționar la îndemînă: SET

Ora basmelor? Nu. Adunați pe plaja însorită, copiii vorbesc cu bucurie
primele zile de școală, care se apropie cu pași repezi. Foto: GRIGORE PREPEL

Puteți spune ce reprezintă aceste două fotografii?

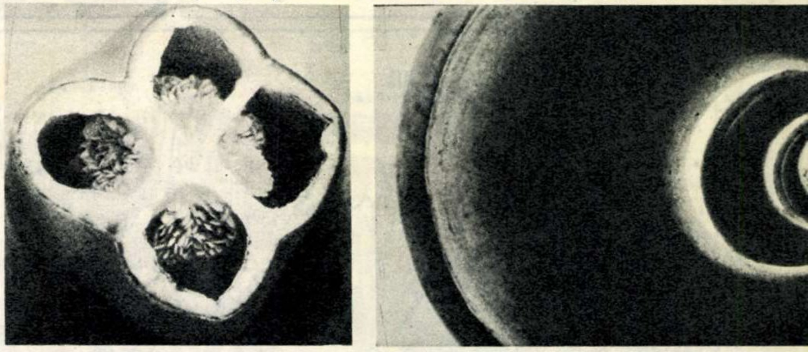

FILATELIE • FILATELIE

ÎN CADRUL MARILOR ANIVERSĂRI CULTURALE, ANUL ACESTA AU FOST SĂRBĂTORIȚI ION IONESCU DE LA BRAD ȘI EMIL RACOVIȚĂ. ÎN CINSTEA LOR A FOST PUSĂ ÎN CIRCULAȚIE O EMISIUNE COMPUSĂ DIN 2 VALORI.

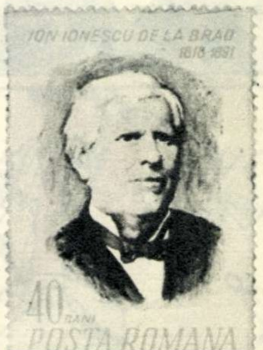

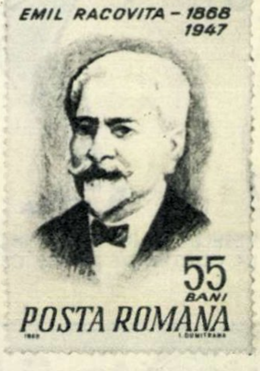

GIUVAIERURILE LUI BASARAB

108

LUPTA ERA ÎN TOI. GIUVAIERURILE LUI BASARAB VOR FI NEATINSE. ȚARA VA FI LIBERĂ.

Scenariu:
DUMITRU M. ION
Desene:
MIHAI SÎNZIANU

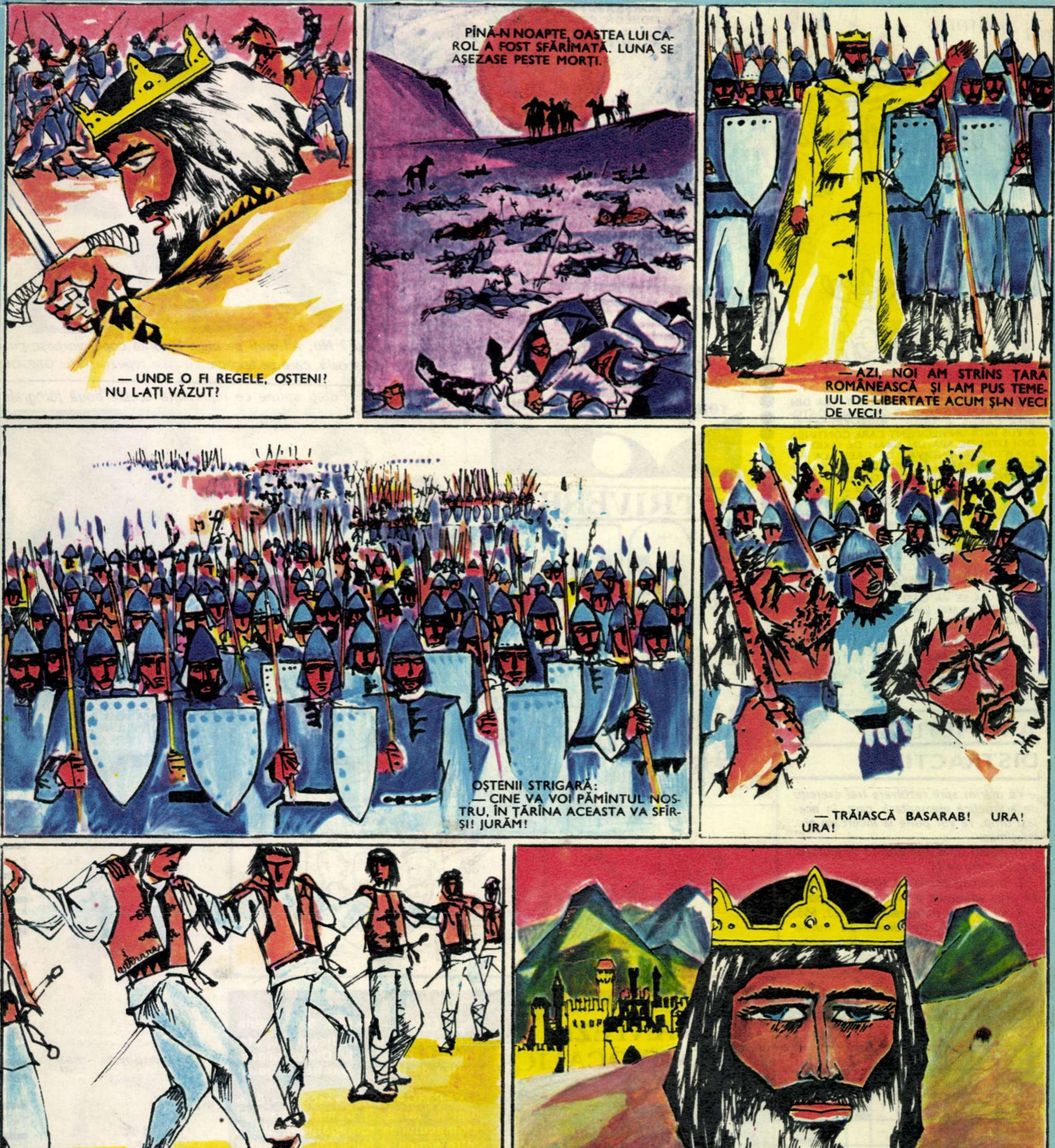
— UNDE O FI REGELE, OȘTENI? NU L-AȚI VĂZUT?
PÎNĂ-N NOAPTE, OASTEA LUI CAROL A FOST SFĂRÎMATĂ. LUNA SE AȘEZASE PESTE MORȚI.
— AZI, NOI AM STRÎNS ȚARA ROMÂNEASCĂ ȘI I-AM PUS TEMEIUL DE LIBERTATE ACUM ȘI-N VECI DE VECI!
OȘTENII STRIGARĂ:
— CINE VA VOI PĂMÎNTUL NOSTRU, ÎN ȚARÎNA ACEASTA VA SFÎRȘI! JURĂM!
— TRĂIASCĂ BASARAB! URA! URA!
VESELIA ȘI HORELE SE ÎNCINSERĂ PE PĂMÎNTUL ROMÂNESC. LA CURTEA DE ARGEȘ, CETATEA ÎȘI RELUASE TREBURILE ZILNICE.
ERA PACE
ȘI FRUCTELE SE COCEAU.
SFÎRȘIT

PREȚUL 1 leu

Cutezătorii 37 Revistă săptămînală. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: MIHAI NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: PETRE GHELMEZ. Secretar general de redacție: OVIDIU ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 20. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU. Tehnoredactare: LUCIA SICOMAȘ

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

38

(52)

JOI, 19 SEPT. 1968, ANUL II

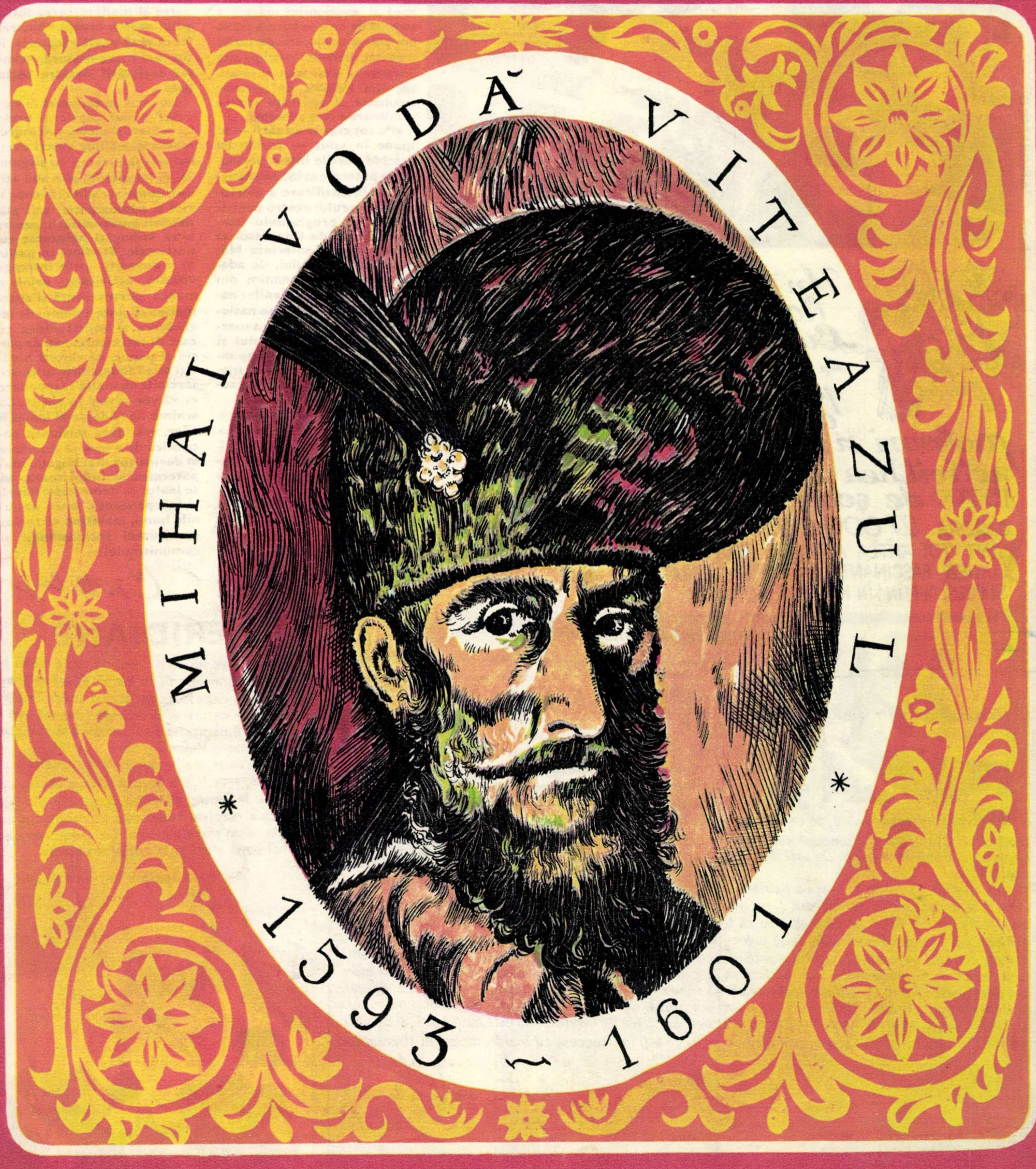
MIHAI VODĂ VITEAZUL
* 1593 ~ 1601 *

Coperta de TEODOR BOGOI

ECRAN

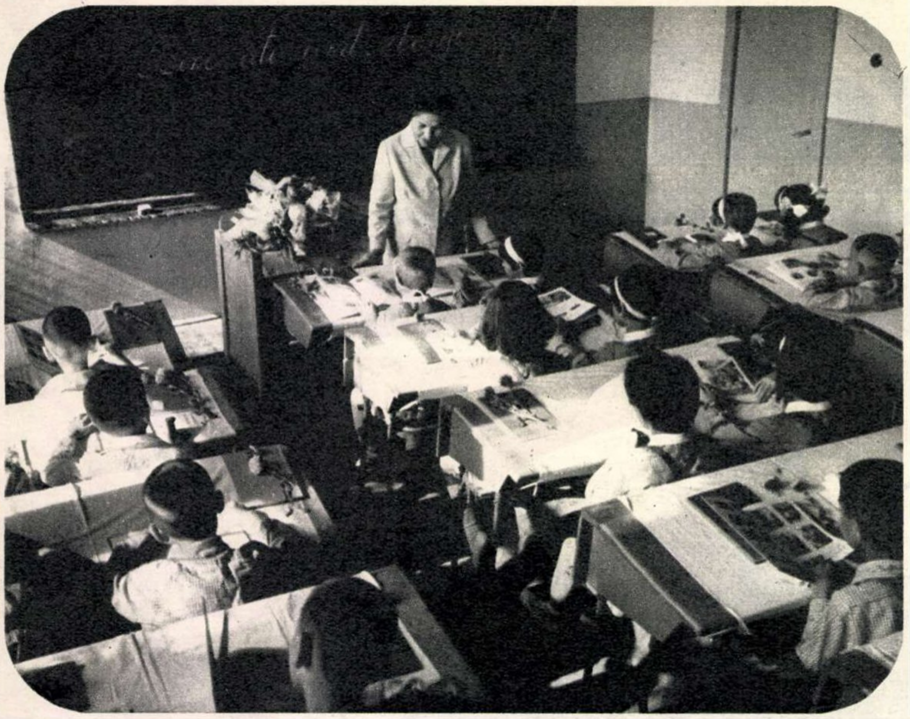

Foto: I. ANDREESCU

Un tradițional buchet de flori din partea revistei „Cutezătorii" pentru cei 4 MILIOANE ȘI JUMĂTATE DE ELEVI *și pentru cei aproape* 200.000 *de educatori, învățători, profesori și maiștri, care și-au început activitatea zilele acestea în cele* 15.700 *de școli ale patriei,* PE BĂNCILE CĂRORA 27.000.000 DE MANUALE PRIMITE GRATUIT, SÎNT TOT ATÎTEA ARIPI ALE ZBORULUI LOR CUTEZĂTOR ÎN LUMEA FASCINANTĂ A ȘTIINȚEI, LITERATURII ȘI ARTEI. TUTUROR-SUCCES DEPLIN ÎN NOUL AN ȘCOLAR!

ELOGIU ȘCOLII ROMÂNEȘTI

Cu prilejul deschiderii noului an școlar, Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România au adresat cadrelor didactice și elevilor un călduros salut.

Primit de către învățători, profesori și milioanele de elevi ca o nouă și emoționantă dovadă a atenției de care se bucură școala din partea conducerii de partid și de stat, vibrantul mesaj pe care îl transmite acest salut va constitui, fără îndoială, un puternic catalizator al activității școlare multilaterale care a început.

«Pe tot cuprinsul țării — se spune în salut — școlile își deschid porțile într-o perioadă de puternic avînt constructiv, de intensificare a eforturilor poporului nostru pentru înfăptuirea programului istoric elaborat de Congresul al IX-lea și de Conferința Națională a partidului, de adeziune și sprijin unanim din partea tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, față de politica marxist-leninistă a partidului și statului, politică ce corespunde pe deplin intereselor majore ale națiunii noastre, cauzei socialismului și păcii».

Este omagiată, în continuare, tradiția progresistă a școlii românești, consecvența și hotărîrea cu care aceasta a militat necontenit pentru libertate, dreptate, demnitate.

Într-un vast și realist tablou este înfățișată școala de azi, făurită în anii socialismului: **«Cu acest an școlar se deschide o nouă etapă în istoria învățămîntului românesc, determinată de înfăptuirea prevederilor înscrise în Directivele Comitetului Central al Partidului și în Legea învățămîntului, documente programatice de mare însemnătate, care stabilesc direcțiile de dezvoltare ale școlii de toate gradele pentru o perspectivă îndelungată, căile pentru perfecționarea și modernizarea întregului nostru învățămînt, astfel ca el să poată răspunde, în tot mai mare măsură, nevoilor societății noastre socialiste.»**

Salutul vi se adresează în mod direct și vouă, copiilor și tinerilor: **«Elevi și eleve, sub îndrumarea dascălilor voștri aveți datoria să învățați cu sîrguință, să folosiți din plin anii atît de frumoși și rodnici ai copilăriei și adolescenței, anii plămădirii personalității, pentru a vă îmbogăți neîncetat cunoștințele. Studiați cu pasiune, dovediți prin întreaga voastră activitate, printr-o muncă perseverentă și sistematică că sînteți demni de încrederea și solicitudinea cu care sînteți înconjurați de partid și popor, că sînteți hotărîți să vă îndepliniți cu cinste sarcinile de înaltă răspundere ce vă vor reveni în viitor. Ca schimb de nădejde al înaintașilor, veți avea misiunea patriotică de a face ca România să devină tot mai bogată, mai puternică și înfloritoare, să se înalțe cu demnitate, liberă și independentă, între națiunile lumii, înaintînd victorios pe drumul socialismului și comunismului.»**

Cronicar

O scrisoare pe săptămînă

ÎNCEPUT CONTINUU

Ne-am gîndit, dragă cutezătorule, ca de azi înainte să-ți scriem în fiecare săptămînă cîte o scrisoare în care să punem un gînd. Și-am zis așa: nici scrisoarea să nu fie mai mare decît gîndul și nici gîndul să nu fie mai mic decît scrisoarea. Știm. Într-o privință, tot un fel de scrisoare este întreaga revistă, pe care de un an de zile încoace, ți-o scriem cu aceeași emoție în fiecare săptămînă. O sinceră și frumoasă scrisoare de dragoste. Cincizeci și două de săptămîni într-un an, cincizeci și două de scrisori. De astăzi însă vom avea o scrisoare a noastră, în colțul nostru, în revista noastră.

De curînd, în satele și orașele patriei au început școlile. Au început școlile, dar nu și învățătura. Pentru că învățătura nu are început și nu are sfîrșit. Privind poza din colțul de sus al scrisorii noastre, mi-am amintit un lucru pe care aș vrea să ți-l împărtășesc și ție cu prilejul acestui început. În viață, oamenii pot avea profesiuni diferite și preocupări diferite. Dar totdeauna adevărații oameni vor avea o calitate comună ce le aduce în permanență un spor de noblețe și bucurie: calitatea de a fi în permanență elevi, adică de a învăța mereu. Iar învățătura înseamnă cunoaștere și cunoașterea este cea mai mare bucurie creată de om. De altfel o veche zicală românească și spune: «Omul învață cît trăiește». Așadar, la 15 septembrie, dragă cutezătorule, tu ai început numai un nou an școlar, care se va termina în vara viitoare, ca apoi, altul să înceapă la toamna viitoare. Calitatea de învățăcel ne este dată nouă, și ție deci, pe viață. Începutul anului școlar este încă un prilej de a-ți ura succese cît mai frumoase în străduințele tale.

Petre Ghelmez

MERIDIANE

- La Londra există un muzeu, de unde elevii pot împrumuta animale vii. În loc să observe animalele împăiate expuse, ei pot studia acasă, de pildă, un porcușor de mare, o broască țestoasă sau un șoricel alb. Bineînțeles elevii trebuie să garanteze înapoierea animalelor în stare «bună».
- Cel mai tînăr matematician din Iugoslavia, pe anul 1968, este Vjera Scepanovici, eleva în clasa a VIII de la Școala «Branko Bozovici» din Titograd. Ea a rezolvat toate cele 12 probleme, care s-au dat la un mare concurs. De altfel Vjera este cea mai bună elevă și la celelalte obiecte.

Oră de clasă într-o școală din India.

TRĂIASCĂ PARTIDUL COMUNIST ROMÂN

România

de VICTOR TULBURE

Pe-al steagurilor luminos contur
În care stema inimii e vie,
Cu purpură, cu aur şi azur
Ţi-e scrisă libertatea, Românie!

Comori şi oseminte-n glie-aduni
Şi orice ram ţi-e azi o alăută,
Cînd, întrupîndu-şi visul din străbuni,
Cu libertatea omul se sărută.

Cresc minunate flori pe mîndru-ţi plai.
Cu ele îţi împodobeşti cetatea.
Dar cea mai mîndră floare care-o ai,
Şi cea mai scumpă, este libertatea!

Menirea ta-i să biruieşti la greu!
Sub nimbul libertăţii te avîntă
Şi vor trăi sub steagul tău mereu
Carpaţii sfinţi şi Dunărea ta sfîntă.

Partidului Comunist Român

de CORNELIU ŞERBAN

Eşti braţul dîrz de muncitor şi eşti
ogorul neoprit între hotare,
în inima mulţimilor trăieşti
şi-n noi, în fiecare.

Eşti steagul roş şi sîngele din el,
tot visul şi tot dorul de inalt
zvîcnit suiş spre ţel,
întîiul pas în marele asalt.

Eşti tinereţea împlinirii certe,
entuziasm ţîşnind incandescent,
şi adevărul strîns între coperte,
eşti viitoru-n pagini de prezent.

Eşti vulturul rotindu-se semeţ,
eşti pîinea şi tăişul viu de spadă,
eşti bucuria noastră fără preţ,
nădejdea noastră fără de tăgadă.

Eşti discul meu de aur şi de foc
suit în zări şi fără-a mai apune,
eşti nemaiîntîlnitul meu noroc,
eşti cîntecul ce nu se poate spune.

Eşti inima şi cerul fără pată,
în toate eşti, neîntrerupt fluid,
eşti ce-i măreţ şi simplu totodată...
Părinte drag, nebiruit partid.

ERE PE ADRESA NOASTRĂ
CUTEZĂTORII
'68

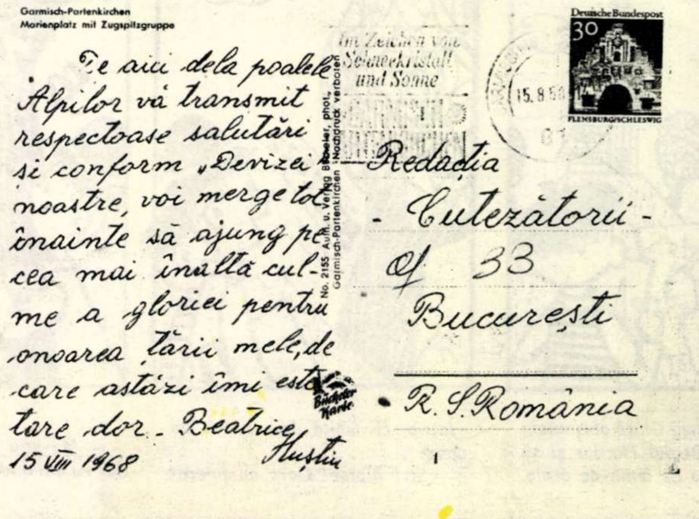
Garmisch-Partenkirchen
Marienplatz mit Zugspitzgruppe

De aici dela poalele
Alpilor vă transmit
respectoase salutări
şi conform „Devizei"
noastre, voi merge tot
înainte să ajung pe
cea mai înaltă cul-
me a gloriei pentru
onoarea ţării mele, de
care astăzi îmi este
tare dor. – Beatrice
15 VIII 1968 Huştiu

Redacţia
- Cutezătorii -
Of. 33
Bucureşti
R. S. România

Deutsche Bundespost
30
FLENSBURG/SCHLESWIG
Im Zeichen von Schneekristall und Sonne
15. 8. 68
No. 2155 Aufn. u. Verlag
Garmisch-Partenkirchen Nachdruck verboten

Cutezători
PRON

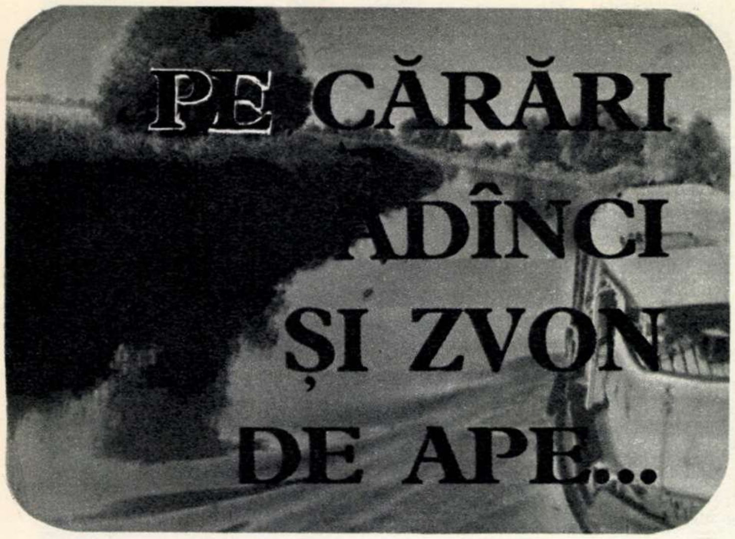

PE CĂRĂRI ADÎNCI ȘI ZVON DE APE...

...am pornit în Delta Dunării.

I Un vînt ușor legăna apele, trestiile. Păsărelele cîntau fiecare o dată cu fîșîitul trestiilor părînd a fi un cor al naturii.

II Un pescăruș se învîrtea croncănind deasupra Dunării apoi se lăsa pînă aproape de așezarea unor turiști și se ridica din nou spre cer.

III Lîngă mal, pescarul, un om cărunt, ne privi cu ochi blînzi. Zîmbi blînd și se apucă iar de cioplit o vîslă nouă.

IV Sălciile de pe malul Dunării păreau niște bătrîni aplecați cu mîinile pînă aproape de apă. Se clătinau, parcă ne făceau semne...

Tîrziu, cînd soarele aproape apunea, legănarea ușoară a vasului ne ducea spre port.

Bun rămas, am șoptit eu în gînd. Ne vom revedea...

Foto: PLÎNGĂU MIRCEA, cl. a VII-a, Școala generală nr. 4, Pitești

Text: SCIOTNIC FEODOR, cl. a VII-a, Școala generală nr. 1, Tulcea

Din jurnalul vacanței

LA MUNTE

Primele zile

În primele zile de tabără ploua cu lacrimile celor care s-au despărțit de munți ca să venim noi...

Somnul

La munte te culci în puful norilor și te acoperi cu o plapumă de ceață.

TALANGA...
TALANGA..

Sunete de clopot

Într-o primăvară am pus un pomișor. Eram foarte bucuros că i-au dat frunzulițele, cînd o capră m-a anunțat cu sunetele de clopot să fiu trist: pomișorul nu mai avea frunze.

CIPU MIHAI, cl. a VII-a
com. Margina, jud. Timiș

LA MARE

Pescărușul

Zbor de căutări deasupra unei neliniști fremătînde. Caută necontenit o taină, o taină pe care apoi, cînd a găsit-o, o țipă lumii întregi: taina destinului său călător.

Vaporul

Fum subțire de amintiri plutind pe o linie ca de plumb întinsă undeva. O linie ce se cheamă straniu: «Orizont». Orizont de gînduri și depărtări.

Și vaporul se topește calm ca o zi de august, plutind în drumul lui să înconjoare cerul.

E oare vaporul doar gîndul nostru ce fumegă amintiri într-o noapte tîrzie de septembrie? Sau doar linia ce plutește încet între cer și neliniștea cu valuri dintre diguri?

Salvamarul

O barcă, un om, o carte, un nume...

Un nume care ar vrea să vorbească și nu spune nimic. De ce? Pentru că barca nu plutește, pentru că omul nu se îneacă și pentru că romanul cu pirați pe care-l citește marinarul încă nu s-a terminat.

Și barca face plajă pe nisipul încins și omul înoată în salturi de «delfin» atacînd digul și marinarul face lectură la umbra unui palmier de carton.

«Salvamar» un cuvînt care ar vrea să vorbească, dar nu spune nimic. De ce nu trece nimeni geamandurile?

DRĂCEA LILIANA, cl. a VIII-a
Șc. generală 123, București

Întîmplările noastre

MULȚUMIM ELEVILOR CRISTEA DORU — ROMAN, ROSENTZWEIG SORIN — IAȘI, NICOLAESCU RADU — PITEȘTI, DĂNĂILĂ NELU — BRĂILA ȘI ALTORA CARE AU RĂSPUNS REDACȚIEI, TRIMIȚÎNDU-NE POVESTIRI VESELE DIN VACANȚĂ. ACUM A ÎNCEPUT ȘCOALA! VOIOȘIA VA RĂMÎNE ÎN CONTINUARE PRIETENUL VOSTRU DRAG. TOCMAI DE ACEEA RĂMÎNEM ȘI NOI ÎN AȘTEPTAREA ALTOR GLUME, ALTOR ÎNTÎMPLĂRI HAZLII.

MIEREA DU

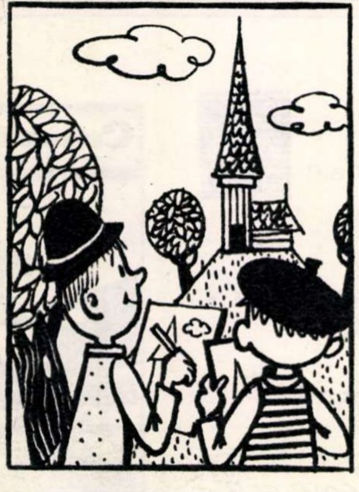

Eu și prietenul meu Ghiță obișnuiam să ne urcăm pe Dealul Florilor și să desenăm bisericuța de lemn de acolo.

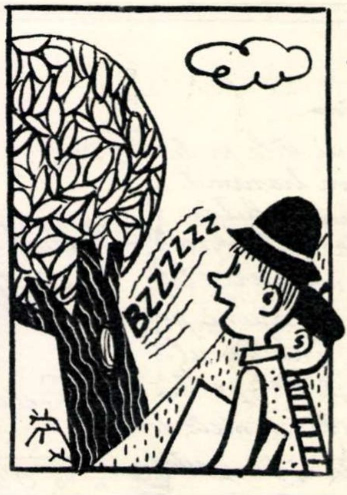

Într-o zi Ghiță îmi arată un copac:
— Stt! Albine! Oare au miere?

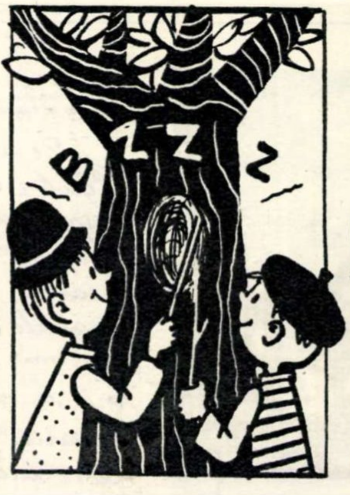

— Nu știu dacă ele au miere, dar eu am o idee.

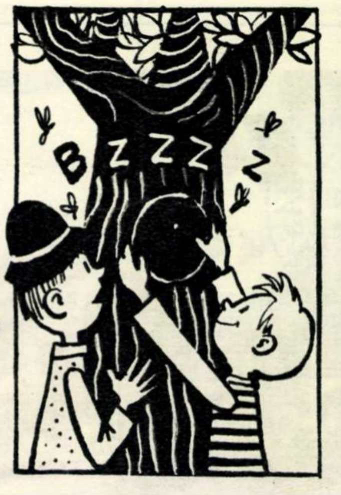

— Am și eu un basc grozav! Una nu ne mai scapă!

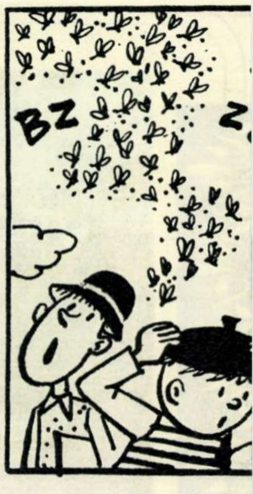

— Văleuuu!...

— Ce ştii despre marii chimişti ai secolului XVII?

— Sînt toţi decedaţi.

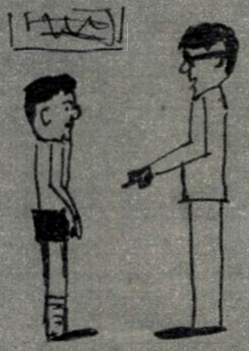

Caricatură de MANOLESCU FLORIN, cl. a VII-a, Brăila

ANALOGIE

Mă întorceam din oraş. Pe trotuar se jucau cîţiva copii. Trotinete, triciclete şi alte asemenea «vehicule» vîjîiau pe lîngă mine. În apropiere doi băieţi, unul mai răsărit, iar altul mărunţel, înarmaţi fiecare cu cîte o spadă de lemn discutau.

— Păi... cred că delicat... se bîlbîia cel mic.

— Ha, ha, ha, ştii tu ce-i aia delicat?

— Da!

— Ce-i?

— ...Nu ştiu. Dar tu ştii?

— Sigur că ştiu! Îs doar mai mare decît tine.

— Şi ce? Ce dacă eşti mai mare?

— Ştiu mai multe.

— Atunci... zii!

— Ăăăă, de-li-cat... e... cum să-ţi spun eu... (apoi pornit) delicat vine de la... delicatese, adică bomboane, prăjituri...

IONEL LIANA, Braşov

Album turistic *Peştera Comarnic*

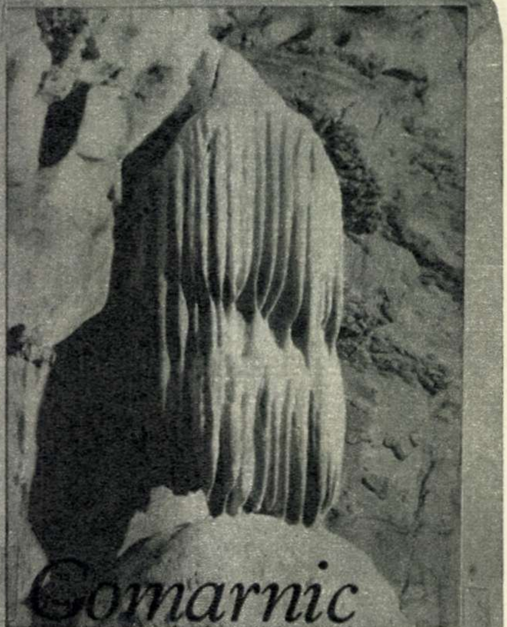

Am trecut prin tuneluri înalte, ne-am urcat peste mormane de piatră, am coborît în prăpăstii, ne-am strecurat prin culoare înguste. Cîteodată am intrat în adevărate păduri de stalactite şi stalagmite sclipitoare, alteori ne-au întîmpinat forme ciudate, ca «orga mică», pe care am şi fotografiat-o. Odată a zburat pe lîngă noi un liliac, altădată un fluture de peşteră. Paznicul-ghid a ridicat o crenguţă putrezită, spre a ne arăta micile vietăţi incolore, miriapode şi coleoptere, adaptate la viaţa din peşteră. Într-un loc am zărit lîngă perete un oscior lunguieţ, gălbui: «un dinte de urs de peşteră.» L-am predat paznicului, care a notat locul unde a fost găsit.

VAKA MARIA SOLVEIG, cl. a VII-a D, Liceul nr. 2, Timişoara

LCE DIN... PĂDURE

Povestea: COCA VASILE, Liceul de artă, Baia Mare

Desenele: BURSCHI

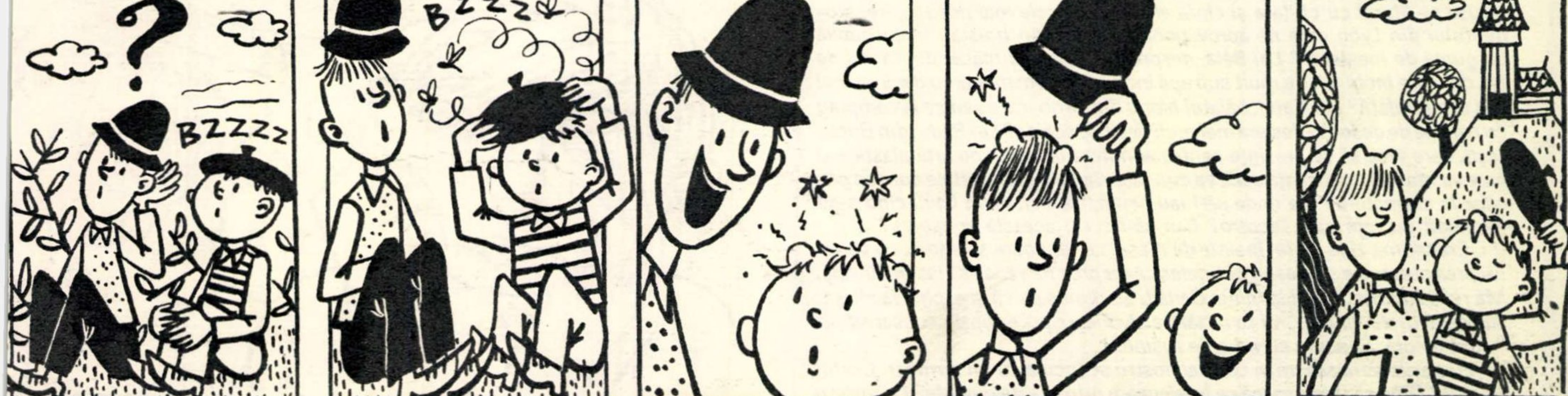

— Cred c-am scăpat!

— Aş, de unde. S-aude un bîzîit înfundat.

— Formidabil!...

Extraordinar! Ţi-au crescut trei cucuie!

— Cred şi eu că ai de ce să te miri, ţie ţi-au crescut numai două...

Şi-uite-aşa am «gustat» noi, cei doi prieteni, din mierea albinelor sălbatice şi am făcut bilanţul unei zile de vacanţă: Sile + Tuie = 5 cucuie.

desenele noastre

Desen de Pompiliu **DUMITRESCU**

Faima

de IULIU RAȚIU

I se dusese FAIMA! Se dusese cu troleibuzul 82 și se oprise la Școala 199, în clasa a VII-a «H». Se așezase, comod, la pupă (adică în ultima bancă, din fund) lîngă fereastră și se tolănise, rotundă ca un balon meteorologic, sătul de oxigen, gata să plesnească. Pentru că — ce mai încolo și-ncoace — era o **Faimă** robustă, plină de sănătate, crescută în aer liber, la soare. De asta, probabil, învățase și ceva geografie: știa de pildă, ca pe apă, topografia lacurilor Ciurel, Tei și Ciorogîrla, precum și a altor lacuri fără nume așa răsunătoare, dar de o recunoscută însemnătate mondială. Apoi — pentru că, într-adevăr, era o **Faimă** deosebită — mai știa și un pic de zoologie. Mai bine-zis o singură ramură din acest interesant obiect de studiu și anume cea care se referea la ihtiologie. Și cu acest amănunt cred că am fost destul de explicit: nu era o Faimă oarecare, ci una de coșcogeamite pescar, hrănită nu cu ciorbă amărîtă și fără culoare de roșioară, sau cu saramură de bibănel nesărat, ci cu crap (de 5 kile) la proțap, cu plachie de

Salteaua pneumatică

de MAJTÉNYI ERIK

«Dragi băieți!

Nici nu știu cu precizie cui, căruia dintre voi, să-i adresez scrisoarea de față. Lui Benci, din Cristur, care pariase că va ridica în patru minute și jumătate cortul pe nisipul plajei de la Mamaia? Lui Sandu din Slatina, care sosise pe litoral cu chitara și cînta atît de bine cele mai noi șlagăre, studentului din Lyon care ne aproviziona zi de zi, din traista-i inepuizabilă cu gumă de mestecat? Lui Béla, despre care nu știu măcar de unde-i de fel, dar care înota atît de mult sub apă încît ne întrebam mereu dacă va mai ieși la suprafață? Lui Karel, băiatul blond din Brno, care venise la camping cu o mapă de desen și desena mai mult decît se scălda? Lui Radu, din București, care vrea să se prezinte pentru admitere la Liceul de artă plastică și care va reuși cu siguranță dacă va cunoaște la fel de bine artele cum se pricepe la scamatorii? De unde să-i iau acum, de aici, de la Cluj, cînd s-au răspîndit cu toții care încotro? Cui să-i scriu această scrisoare?

Era ultima zi la mare, înainte de masă, cu un soare splendid, cu valuri nu prea puternice și e lesne de înțeles că nu prea ne venea să ieșim din apă. Mă refer în primul rînd la mine. Ceilalți au rămas parcă și ei pînă la sfîrșit. Abia mai tîrziu, în tren, mi se năzărise că oricare putea lipsi neobservat un sfert de oră. Și-acum cît mi-e de rușine...

Lucrurile rămăseseră în cort; al nostru se încuia cu un fermoar. Cortul nostru? Cine să lămurească ce înțelegeam prin aceste cuvinte? Dormeam

Ilustratii de Zoe **LANGADA**

somn, stropită cu mujdei de usturoi frecat cu ficat de morun şi cu...

«Nu mai spune cu ce, că parcă m-ai împunge cu furculiţa, la lingurică...»

«Îmi lasă gura apă de trandafir...»

«Încă un fel gătit din asta, şi ne dai gata...»

Dar Mihăiţă nu era un risipitor: el voia să-şi păstreze Faima. Dacă ar fi putut ar fi depus-o şi la C.E.C., să-i aducă şi ceva dobîndă. De asta, nu de rare ori, cînd atenţia unora dintre băieţi începea să cam scadă, el îi momea... cu momelile:

«Crapul trage la mămăligă; am prins o ştiucă de 8 kg 453 de grame cu un picior de cosaş verde; pentru păstrăvi sînt bune rîmele roşii de stîncă şi intestinele de găină...»

Într-o zi însă, deşi Faima a venit, ca de obicei, cu el, cuminte, la şcoală, a simţit-o de la poartă că nu-i în... apele ei. Vă întrebaţi, poate, cum de-şi putuse da seama de asta. Revoltător de simplu: rîsese unul în spatele lui:

«Uite, ăsta-i celebrul pescar...»

«Zău, măi?»

«Da, prinde numai peşti de 8 kg 453 de grame»...

«Cu ce, mă, cu ce?»

«Cu maţe de găină bălţată...»

A fost de ajuns atît: Faima s-a îngălbenit, a simţit că îi vine să leşine şi a luat-o la fugă, spre casă, de-i sfîrîiau... faimoasele călcîie.

El a intrat în clasă timid, privind parcă speriat «la babord» şi «la tribord», adică în stînga şi-n dreapta. Colegii l-au întrebat miraţi:

— Ce-i cu tine Mihăiţă, te pomeneşti că ieri, n-ai pescuit nimic?

— Ai fi prins numai o sfrijitură de oblete...

— Sau vreo broască...

A strigat la ei, enervat:

— Ce ştiţi voi! Vorbele însă îi ieşiseră din gîtlej stinse: parcă se înecase cu-n os de peşte.

După-amiază, acasă, răsfoind într-un tratat a găsit... ce-a căutat: «Şi Faima are maladiile ei, bolile ei profesionale». L-a şocat neplăcut insinuanta conjuncţie «şi», dar a citit mai departe: «Faima se fereşte de ironie, fuge de neîncredere, şi, adesea, e ucisă de adevăr». S-a cutremurat: «Cum, să rămîn eu fără tine?» a strigat el, mîngîindu-şi Faima pe obrajii ei dolofani. Apoi, deodată: «Hm, parcă ai mai slăbit»! şi a alergat să-şi cumpere o undiţă, pentru că şi-a amintit (vai, ce ciudată e cîteodată memoria!) că de cînd era pescar, pescuia fără undiţă. Faima, ca un căţel a încercat să se ţină după el:

— Marş, acasă!

A doua zi însă, a luat-o cu el la şcoală. A îmbrăcat-o frumos, i-a pus chiar şi cravată cu picăţele la gît şi a atîrnat-o ca pe un steguleţ în vîrful undiţei.

Cînd a intrat în clasă toţi s-au ţiţîit de admiraţie. El le-a strigat de sus, de lîngă Faimă:

— Pe care-l fac un pescuit, după-amiază?

— Pe mine!

— Merg şi eu!

— Şi eu...

— Şi eu...

Faima, emoţionată, i-a şoptit printre lacrimi: «M-ai hulit degeaba, ingratule!»

Şi, de aceea, pe la 4 după-amiază, Faima se şi instalase pe malul lacului Herăstrău. Cîţiva băieţi se adunaseră în jurul ei, plini de voie bună:

— Ai văzut ce cîrlige avea?

— Şi ce fir de nailon!

Mihăiţă a ieşit de după un tufiş, ceva mai tîrziu. Faima l-a privit cam supărată, dar el a pus-o imediat la punct, şoptindu-i: «N-ai văzut controlorul? Ştii doar, că n-am permis...» Apoi către ceilalţi, curajos:

— De cîte kile vreţi să fie crapul, bibanilor? Şi ca efectul să fie deplin, aruncă undiţa, cu putere, ca pe-un pietroi, în apă.

O dată cu undiţa, parcă aruncase în lichidul acela verzui şi Faima: trecuse un sfert de oră şi nu prinsese nimic. Şi, probabil, avea să mai treacă încă pe atît, fără nici un rezultat, pentru că, bineînţeles de emoţie, uitase să pună în cîrlig, căpeţelul acela nenorocit de rîmă, găsită cu atîta trudă sub o piatră de pe stradă.

Însă Faima — oh Faima care nu-l putea părăsi tocmai atunci — îl ajută la timp: pluta se scufundă puţin în apă, firul de nailon vibră ca o coardă de harpă, îmbrăţişată de acordurile unui imn şi din apă, o dată cu undiţa ţîşni o rază vie de argint. Se zbătu de cîteva ori deasupra undelor, apoi plonjă, victorioasă, spre adînc.

— Bravo! Bravo! Exclamară băieţii, entuziasmaţi de spectacolul care li se înfăţişase.

Iar cineva, adăugă satisfăcut:

— Nu ţi-ai dezminţit faima!

Ce Faimă mă, ce Faimă? sări Mihăiţă amărît. Ăla era un peşte, **un peşte** înţelegi? Dar ce puteţi înţelege voi, încheie el în coadă de peşte.

---

trei-patru într-un cort de două persoane, cînd unii cînd alţii. Cortul, de pildă, era al lui Sandu, dar nu o dată s-a întîmplat ca pînă la sosirea lui să fie ocupat, iar el să doarmă în cortul vecin. Aveam în cort două saltele pneumatice, una a lui Benci şi alta a lui Radu. Aveam şi eu o saltea nou-nouţă dar n-avea loc, aşa că o pusesem sub cap în chip de pernă. Era acolo şi-n ultima zi, doar la prînz cînd să mă apuc de pregătirea bagajului — aveam tren la ora patru — atunci am observat că dispăruse.

Băieţii erau consternaţi — aşa ceva nu se mai întîmplase. Am căutat peste tot, şi prin corturile vecine, n-am găsit însă nimic. Ne-am despărţit în atmosfera asta. Sandu şi-a mai notat la repezeală adresa mea, dar — mă gîndeam — de pomană... De unde să mai apară salteaua mea pneumatică dacă n-o găsisem pînă atunci?

Am călătorit toată noaptea, fără să fi închis un ochi. Vai, tare mi-e ruşine pentru noaptea aceea! Atunci începuse să mă frămînte întrebarea: care dintre băieţi putea să lipsească înainte de masă de pe plajă? Care să fi dispărut pentru un sfert de oră?...

Benci? De ce n-a venit Benci la gară? Să-i fi fost ruşine să dea ochii cu mine? Sandu? De ce mi-a cerut adresa? Nu cumva ca să mă inducă în eroare? Paul? De ce fusese atît de darnic? Se atinge oare de lucrul altuia cu uşurinţa cu care şi le dăruie pe ale lui? Béla? La despărţire parcă mi-ar fi ocolit privirea... Karel, care mi-a făcut un portret atît de reuşit — nu pot să cred, e imposibil. Radu? Să fi fost cea mai mare scamatorie a sa, nemărturisită? Şi o luam de la capăt, şi trenul uruia în noapte, şi eu, recunosc, eram furios, nu din cauza saltelei, ci pentru că în viaţa mea nu avusesem o vacanţă atît de fericită, iar acum datorită unui hoţ nenorocit începusem să-mi ponegresc toţi prietenii. Şi asta nu ar fi fost totul, dar nu puteam să mă mai gîndesc la nici unul dintre ei, cu inima uşoară. Asta, asta mă amăra atît de cumplit şi acum tot asta mă face să simt o nespusă ruşine.

La gară cred că au simţit bănuiala ascunsă ce se strecurase ca un şarpe veninos între noi. Altfel, careva ar fi semnat cele cîteva cuvinte pe care le-am primit azi prin poştă: Dragă Feri, după plecarea ta, în apropierea cortului, am găsit în nisip bileţelul alăturat. Iar pe bilet scria:

Feri, nu te supăra, a sosit frăţiorul meu şi n-are pe ce dormi, am împrumutat salteaua ta din cort. Să treci pe la noi. Karcsi.

Karcsi mi-e coleg de clasă, se instalase în campingul învecinat. Cum de nu mi-a trecut prin minte?

Iertaţi-mă băieţi, voi, cărora în amărăciunea ultimei clipe nu v-am notat nici adresa, iertaţi-mă Sandu, Karel, Radu, Benci, Paul şi Béla! Niciodată, niciodată nu-i voi mai bănui pe prietenii mei, nici pentru o singură clipă! Dar cui să-i scriu acum toate acestea? Pe a cui adresă?

Cui?»

Traducere de E. OŞTEAN

ALBA-IULIA

de **MIHAI NEGULESCU**

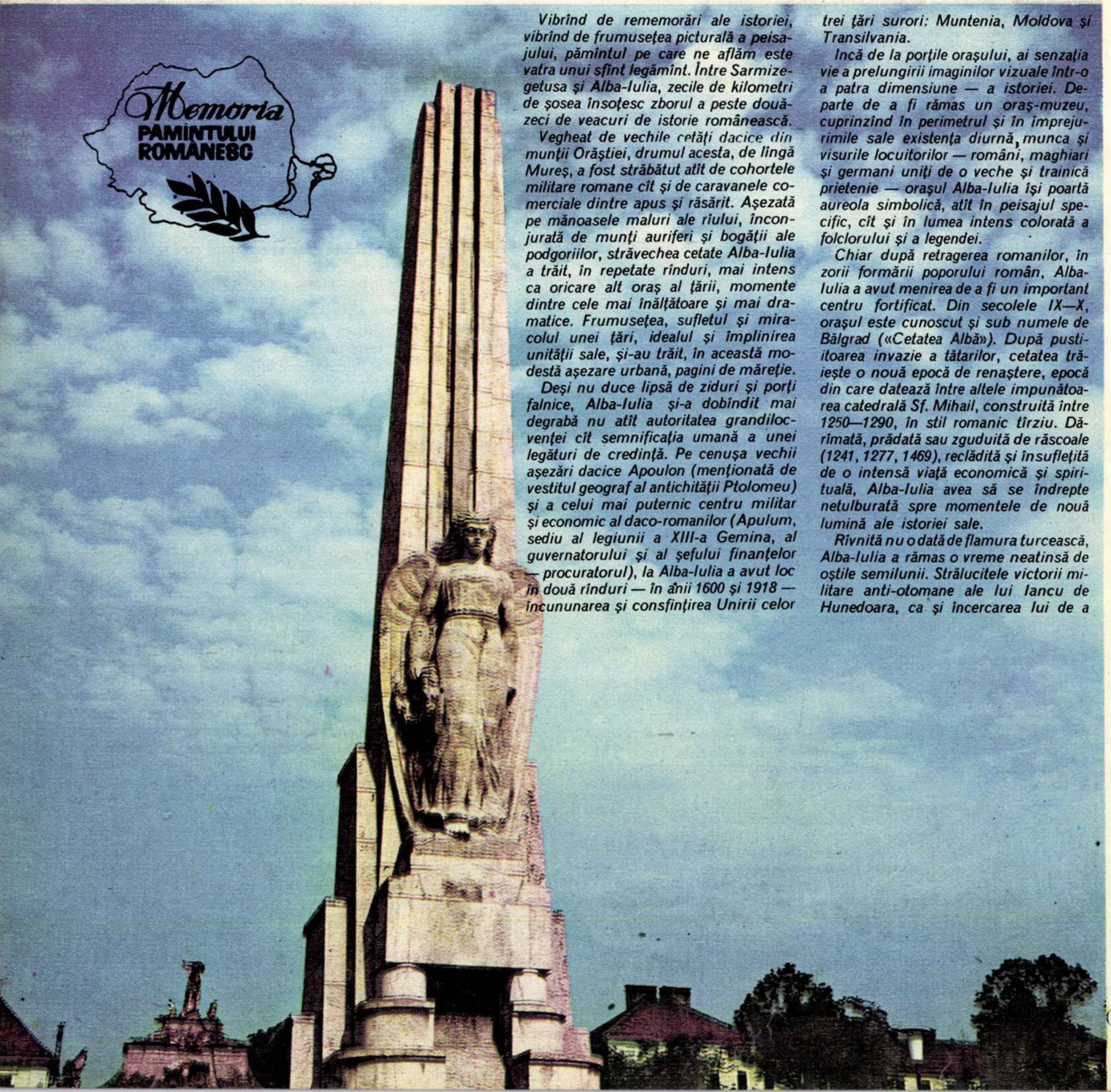

①

Vibrînd de rememorări ale istoriei, vibrînd de frumusețea picturală a peisajului, pămîntul pe care ne aflăm este vatra unui sfînt legămînt. Între Sarmizegetusa și Alba-Iulia, zecile de kilometri de șosea însoțesc zborul a peste douăzeci de veacuri de istorie românească.

Vegheat de vechile cetăți dacice din munții Orăștiei, drumul acesta, de lîngă Mureș, a fost străbătut atît de cohortele militare romane cît și de caravanele comerciale dintre apus și răsărit. Așezată pe mănoasele maluri ale rîului, înconjurată de munți auriferi și bogății ale podgoriilor, străvechea cetate Alba-Iulia a trăit, în repetate rînduri, mai intens ca oricare alt oraș al țării, momente dintre cele mai înălțătoare și mai dramatice. Frumusețea, sufletul și miracolul unei țări, idealul și împlinirea unității sale, și-au trăit, în această modestă așezare urbană, pagini de măreție.

Deși nu duce lipsă de ziduri și porți falnice, Alba-Iulia și-a dobîndit mai degrabă nu atît autoritatea grandilocvenței cît semnificația umană a unei legături de credință. Pe cenușa vechii așezări dacice Apoulon (menționată de vestitul geograf al antichității Ptolomeu) și a celui mai puternic centru militar și economic al daco-romanilor (Apulum, sediu al legiunii a XIII-a Gemina, al guvernatorului și al șefului finanțelor — procuratorul), la Alba-Iulia a avut loc în două rînduri — în anii 1600 și 1918 — încununarea și consfințirea Unirii celor trei țări surori: Muntenia, Moldova și Transilvania.

Încă de la porțile orașului, ai senzația vie a prelungirii imaginilor vizuale într-o a patra dimensiune — a istoriei. Departe de a fi rămas un oraș-muzeu, cuprinzînd în perimetrul și în împrejurimile sale existența diurnă, munca și visurile locuitorilor — români, maghiari și germani uniți de o veche și trainică prietenie — orașul Alba-Iulia își poartă aureola simbolică, atît în peisajul specific, cît și în lumea intens colorată a folclorului și a legendei.

Chiar după retragerea romanilor, în zorii formării poporului român, Alba-Iulia a avut menirea de a fi un important centru fortificat. Din secolele IX—X, orașul este cunoscut și sub numele de Bălgrad («Cetatea Albă»). După pustiitoarea invazie a tătarilor, cetatea trăiește o nouă epocă de renaștere, epocă din care datează între altele impunătoarea catedrală Sf. Mihail, construită între 1250—1290, în stil romanic tîrziu. Dărîmată, prădată sau zguduită de răscoale (1241, 1277, 1469), reclădită și însuflețită de o intensă viață economică și spirituală, Alba-Iulia avea să se îndrepte netulburată spre momentele de nouă lumină ale istoriei sale.

Rîvnită nu o dată de flamura turcească, Alba-Iulia a rămas o vreme neatinsă de oștile semilunii. Strălucitele victorii militare anti-otomane ale lui Iancu de Hunedoara, ca și încercarea lui de a crea un regim politic bazat pe unitatea dintre țările române în scopul apărării Europei răsăritene și centrale împotriva turcilor, aveau să ocrotească pentru încă o jumătate de secol prosperitatea orașului Alba-Iulia. Retras sub cupola solemn-austeră a catedralei romano-catolice, trupul neobositului ocrotitor al Transilvaniei, neînvins de turci, dar doborît de ciumă în 1456, sporește rezonanța de eternitate a Bălgradului.

În dreptul mormîntului său, de simplu soldat și general al unei credințe, va fi zăbovit, cu adîncă pietate, la finele secolului următor, și vajnicul fiu al Țării Românești, craioveanul ridicat cu oaste să împlinească prin sabie dorul de neatîrnare al țării, voința ei de unitate națională. Devenind mai întîi domn al Țării Românești (se împlinesc de atunci 375 de ani), împodobit cu laurii unor victorii de rezonanță europeană împotriva turcilor și tătarilor (Șerpătești, Călugăreni, Nicopole, Vidin, Cladova ș.a.), cuceritor al Transilvaniei (1 noiembrie 1599) și al Moldovei (1600), apoi proclamat, aici la Alba-Iulia, domn al Țării Românești, al Transilvaniei și a toată Țara Moldovei, Mihai Vodă Viteazul avea să înnobileze orașul acesta nu numai cu luminoasa-i zodie înviforată. Trăia în fapta sa o vigoare, o sete, o așteptare a tuturor pămînturilor românești. Secole de istorie, comună ori fărîmițată, dar totdeauna unitară, a celor trei țări surori, rememorară astfel sub ochii Europei o entitate națională indivizibilă.

Pe fondul biografiei dramatice a orașului (cetate de scaun a principilor Transilvaniei între 1542 și 1690), momentul unirii române din zorii secolului al XVII-lea avea să însemne — pentru posteritatea marelui voievod — o adevărată torță călăuzitoare.

Între 1715—1738 se construiește maiestuoasa cetate din timpul împăratului Carol al VI-lea al Austriei, prin munca a peste 20 000 de țărani iobagi. În același secol, orașul avea să-și atragă asupra sa oprobriul istoriei, prin frîngerea cu roata a legendarilor fii ai Țării Moților: Horia și Cloșca (1785), final tragic despre care păstrează mărturie Turnul Cetății vechi și Dealul Furcilor din apropierea orașului.

Alte zbuciumate pagini de istorie se petrec sub zidurile cetății în secolul următor, cînd în 1848—1849 trupele revoluționare ale generalului Bem țin patru luni orașul sub asediu. În aceeași vară avusese loc, în apropierea Albei-Iulia, pe Cîmpia Libertății de la Blaj, impresionanta adunare a peste 40 000 de reprezentanți ai românilor din Transilvania, în cadrul căreia idealurile naționale și sociale ale Revoluției de la 1848 se făcuseră auzite răspicat. Sub zidurile cetății Alba-Iulia, s-a aflat o vreme și tabăra oastei revoluționare a lui Avram Iancu.

Evocatoare ale trecutului, imaginile orașului patinat de vreme converg spre a lumina deopotrivă remarcabile valori culturale și artistice, pe care această străveche vatră de țară le păstrează în aparențele calme ale unuia dintre orașele de mărime mijlocie. Dincolo de porțile fastuos împodobite ale cetății, sufletul orașului vibrează generos în relieful auster al catedralelor (romano-catolică și ortodoxă), în Monumentul lui Horia, Cloșca și Crișan, în murii cenușii ai Palatului princiar, în Lapidariumul din preajma muzeului, în ungherele prielnice reveriei ale străvechiului observator astronomic (printre primele din Europa) sau ale bibliotecii documentare «Batthyaneum», (situată printre valoroasele biblioteci ale lumii prin cele peste 1 200 de manuscrise rare, prin 530 de incunabule, adevărate nestemate ale «copilăriei tiparului» și o bogată colecție din primele tipărituri românești)...

Printre celelalte vechi monumente de pe platoul cetății Alba-Iulia pașii vizitatorului sînt atrași de o construcție mai deosebită — Blocul «Babilion», bloc în formă de cetate, avînd creneluri în partea superioară, iar în colțuri cîteva mici turnuri. În vecinătate, clădirea Muzeului Unirii.

«Pentru marea, istorica adunare națională de la Alba-Iulia unde s-a hotărît alipirea Transilvaniei la patria-mumă — avea să-și amintească scriitorul **Lucian Blaga**, martor al evenimentului *— n-a fost nevoie de o deosebită pregătire a opiniei publice. Pregătirea se făcuse de sute de ani. În dimineața zilei de 1 decembrie, ca la un semnal, lumea românească a purces spre Alba-Iulia (spre Bălgrad, cum îi spuneam noi, cu vechiul nume)...»*

Aici, în orașul-cetate străbătut de o zbuciumată istorie, a fost consfințit acum o jumătate de secol, la 1 decembrie 1918, în entuziasmul zguduitor al celor 100 000 de participanți la Marea Adunare populară de la Alba-Iulia, actul istoric al desăvîrșirii unității tuturor urmașilor lui Traian și Decebal, și a pămînturilor locuite de ei. Prin unirea Transilvaniei cu Țara, se desăvîrși atunci, strălucit, fapta neuitaților ani 1600 și 1859. Și se deschise drum hotărît împlinirilor de astăzi, împlinirilor viitoare.

②

⑤

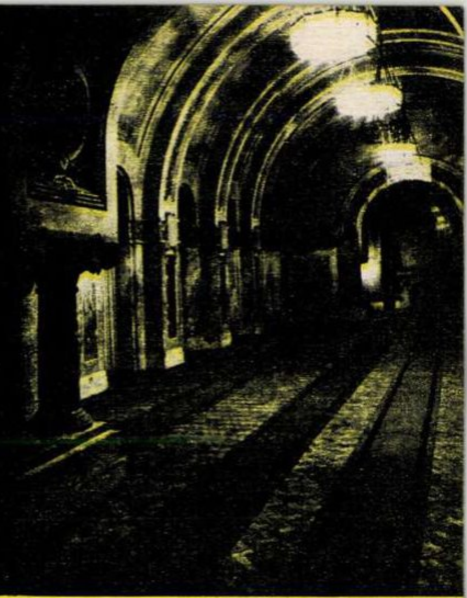

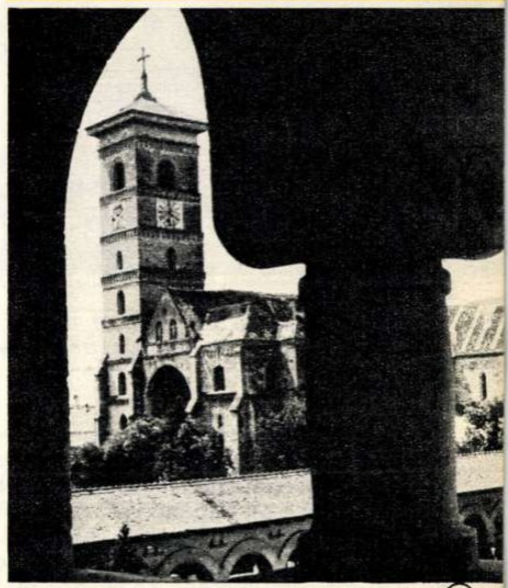

⑥

1. Obeliscul ridicat în memoria lui Horia, Cloșca și Crișan.

2. Alba Iulia — vedere generală.

3. Aici a fost închis Horia.

4. Una din porțile cetății.

5. Sala Unirii, unde a fost semnat în 1918 actul unității naționale.

6. Catedrala Sf. Mihail — monument istoric din secolul al XIII-lea.

③

④

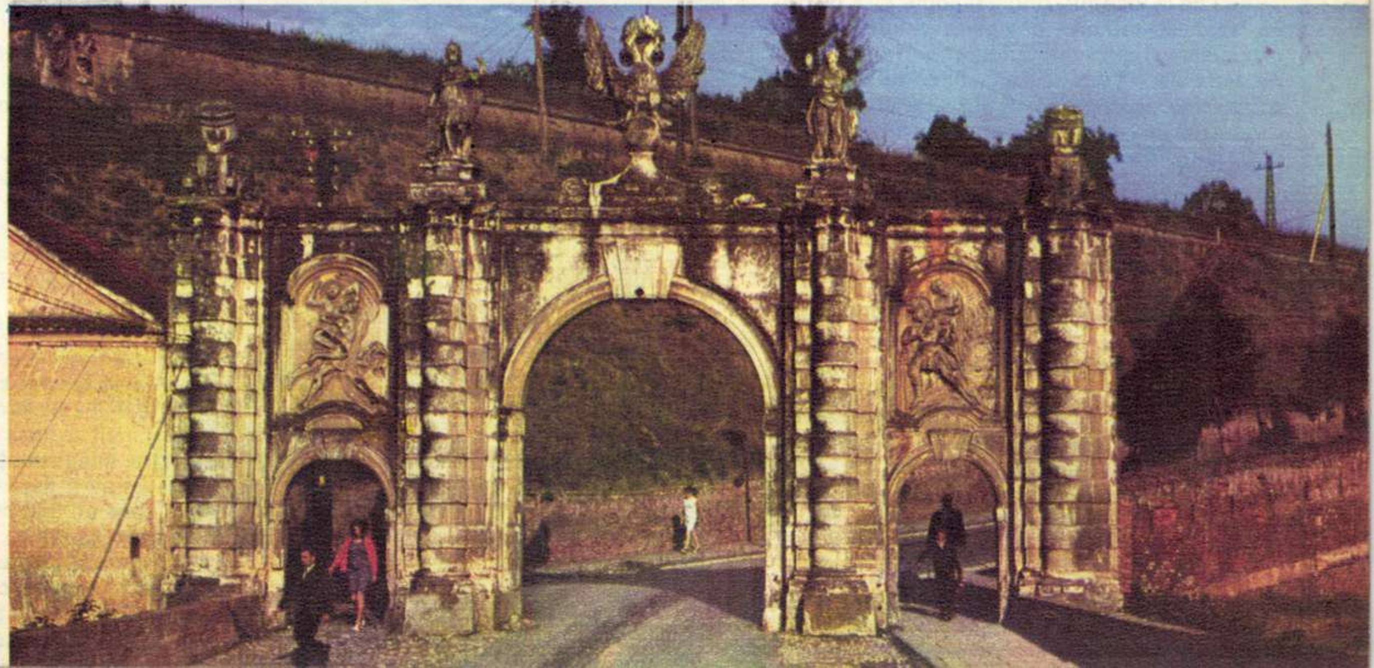

GnOToBiOL

O LUME APROAPE FANTASTICĂ

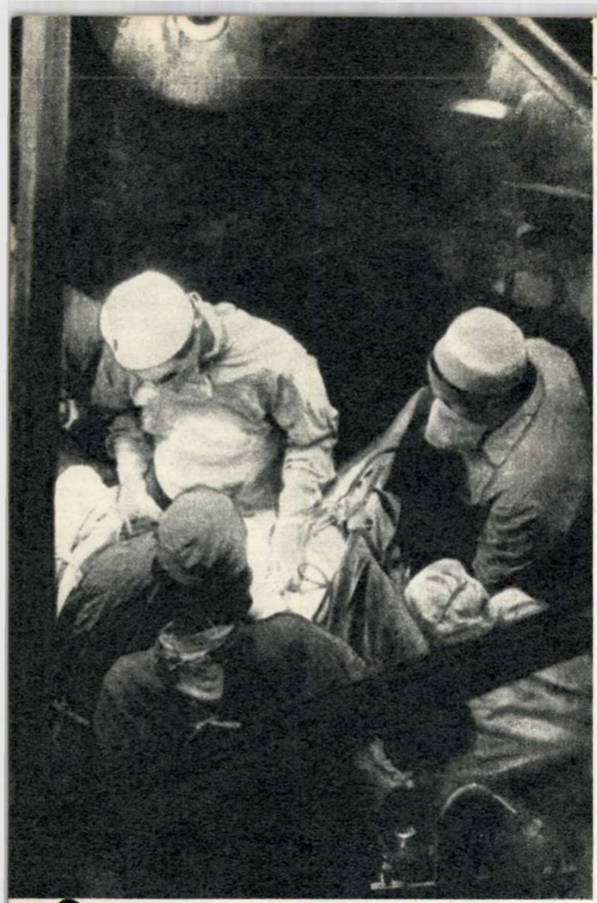

▲ *Cabina izolatoare asigură mediul lipsit de microbi necesar, între altele, transplantărilor de inimi.*

Dacă acum trei sute de ani Antonie van Leeuwenhoek, celebrul naturalist olandez, primul care a descoperit lumea microbilor, a rămas uimit de universul nebănuit ce se dezvăluia privirilor sub bagheta magică a microscopului, nu mai puțin neobișnuită pare ideea existenței unei lumi din care microbii să fie izgoniți.

Această lume există, deocamdată, în laborator.

Ideea realizării unui mediu fără microbi aparține de fapt secolului trecut și a fost emisă de Louis Pasteur în 1885. Deși zece ani mai tîrziu s-au făcut primele încercări practice, în perioada care a urmat, unii savanți erau încă sceptici față de vitalitatea acestor experiențe, dată fiind importanța microorganismelor în prepararea unor alimente și vitamine. Căci, dacă numărul microbilor dăunători omului, animalelor și plantelor este din nefericire destul de apreciabil, există o serie de microorganisme, bacterii fără ale căror binefaceri viața este greu de conceput.

Încă de la început, gnotobiologia și-a propus să studieze relațiile complexe existente între organisme și microbi. Lucru greu de realizat în mediul obișnuit din cauza multitudinii de microorganisme existente. Singura cale era izolarea organismului față de anumiți microbi sau față de toți microbii.

Porcul, acest animal...

În numeroase țări au fost construite instalații denumite izolatoare, în care sînt ținute animalele de experiență. Aici se realizează un mediu complet steril, iar animalele sînt hrănite cu alimente sterilizate. Acestea, preparate la temperaturi înalte, nu mai conțin nici urmă de microbi. Pînă și aerul furnizat acestor instalatii a fost «prăjit» în prealabil la 350°C. Se folosește de asemenea sterilizarea prin radiații (care însă poate afecta vitaminele alimentelor) sau filtrarea lor prin instalații speciale, care păstrează integritatea fizică și nu distruge calitățile chimice ale hranei.

În izolator au fost introduși la început șoarecii și șobolanii, «cobaii» dintotdeauna ai laboratoarelor. Au urmat apoi păsările, capra, cîinele, maimuța, chiar și porcul. Referitor la ultimul «prizonier» al curățeniei absolute toți experimentatorii sînt de acord că, în ciuda renumelui pe care și l-a cîștigat printre celelalte viețuitoare din cauza predilecției lui pentru murdărie, trebuie subliniat că în această cabină în care nu mai există nici măcar un fir de praf nu se simte deloc rău. Se poate chiar afirma că-i priește de minune.

Dar interesul savanților pentru acest animal are o motivație cu mult mai importantă. Se pare că, trecînd peste toate susceptibilitățile noastre, porcul își permite, prin fiziologia sa, să se asemene foarte mult cu... omul, și din acest de neiertat punct de vedere el este un model ideal pentru studiul comportamentului organismului în lipsa microbilor.

Microbii își schimbă intențiile

Deși gnotobiologia este doar la începutul explorărilor ei și principalele sale eforturi sînt îndreptate mai ales spre perfecționarea tehnicii și a metodelor proprii, primele constatări au și arătat că dezvoltarea animalelor în mediu absolut steril parcurge același drum ca și în cazul confraților lor care trăiesc în lumea «reală». Întîlnim și schimbări: microorganisme complet nevătămătoare pentru șoarecele crescut în mediu normal provoacă, pentru cel din mediu sterilizat, diverse boli. De exemplu, la șoareci e foarte răspîndită hepatita șoricească, al cărei virus este mortal pentru șoriceii nou-născuți, dar inofensiv pentru cei maturi. În atmosfera sterilă acest virus a devenit însă mortal chiar și pentru adulți.

O altă curiozitate a fost remarcată de un grup de cercetători americani care au urmărit dezvoltarea fasolei, a tomatelor și porumbului crescute în mediu gnotobiotic. Plantele nu s-au prea sinchisit de lipsa microbilor, ci au căpătat o greutate, în substanță uscată, mai mare. Ele au continuat să-și sporească greutatea și în momentul în care au fost din nou asaltate de microorganisme saprofite. Foarte important este faptul că, deși în mediu gnotobiologic apariția bolilor nu diferă, mijloacele de apărare față de boli sînt mult mai slab dezvoltate. Ca urmare a lipsei mi-

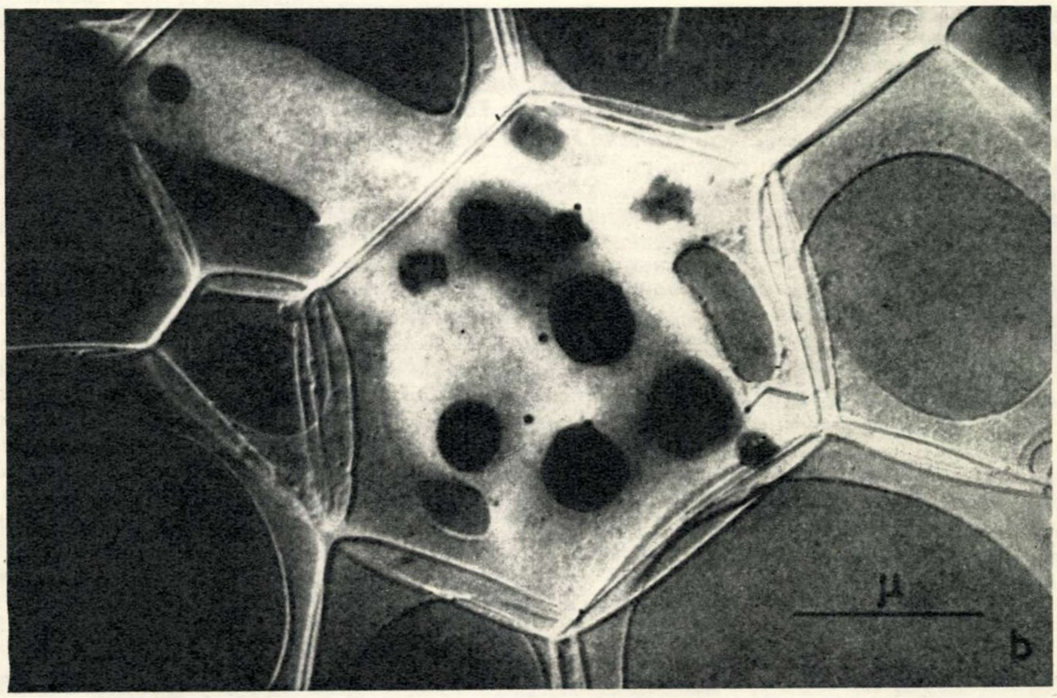

▲ *Acest delicat desen reprezintă temutul microb al difteriei, mărit de 30 000 de ori în Laboratorul de optică electronică C.N.R.S. din Toulouse.*

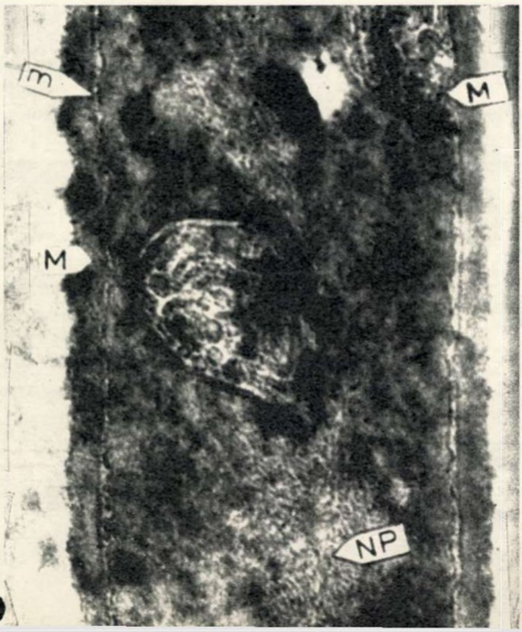

Lactobacillus plantarum, microorganismul care poartă vina fermentației laptelui, mărit de 134 000 de ori. ▶

crobilor, din sîngele animalelor crescute în mediu sterilizat au dispărut anticorpii, baza luptei organismului pentru integritatea sa.

Gnotobiologie pe pămînt, dar și... în cer

Încetul cu încetul, gnotobiologia trece din faza experiențelor și-și croiește drum spre clinicile spitalelor. Menținerea unui bolnav în mediu complet steril este indispensabilă cînd organismul și-a dereglat sistemul de apărare împotriva microbilor și apare astfel pericolul infecției. În urma tratamentului cancerului cu ajutorul radiațiilor, fiind distrus acest sistem, bolnavul este introdus în izolator pînă la refacerea lui. În cazul transplantărilor de organe și țesuturi, al transplantărilor de inimă, așa cum ne arată istoria recentă a medicinei, instalațiile izolatoare sînt extrem de necesare. În multe dintre operațiile efectuate în lumea întreagă mediul complet sterilizat, cabina izolatoare,sînt singura chezășie împotriva infecției.

ogia

FĂRĂ MICROBI!

Ultima ambiție a gnotobiologiei este însă cosmosul. Unele asemănări între condițiile de izolare ale bolnavului și cele în care trăiește cosmonautul, au adus noua știință în centrul atenției cosmonauticii. Izolarea îndelungată a unui organism duce la schimbarea microflorei sale. Se pare că și izolarea biologică a cabinei cosmonautului poate avea efecte asemănătoare asupra acestuia.

Care vor fi influențele negative ale unei «izolări» prelungite a omului în cosmos, cum se va comporta în acest caz sistemul său de apărare contra microbilor? Printre alte mii de taine ale naturii, gnotobiologia își propune să le dezlege și pe acestea.

N. MARIȘ

Bacteriofagul, așa cum apare mărit de 1,5 milioane de ori.

STOP!

ATENȚIUNE, MINITEHNICIENI! ATENȚIUNE, MINITEHNICIENI! ATENȚIUNE! FOARTE IMPORTANT!

În curînd, începe a II-a etapă a concursului MINITEHNICUS. *Regulamentul de desfășurare a concursului va fi publicat într-unul din numerele viitoare.*

Pionieri și școlari!

Participați în număr cît mai mare la cea de a doua etapă a concursului MINITEHNICUS!

Vă așteaptă Premiul cel mare: UN CART. Magnetofoane, aparate de radio cu tranzistori, biciclete, numeroase alte premii colective și individuale.

Primii 200 de participanți devin membri ai clubului Minitehnicus-Cutezătorii și își vor petrece vacanța în tabăra Minitehnicus.

Succes tuturor!

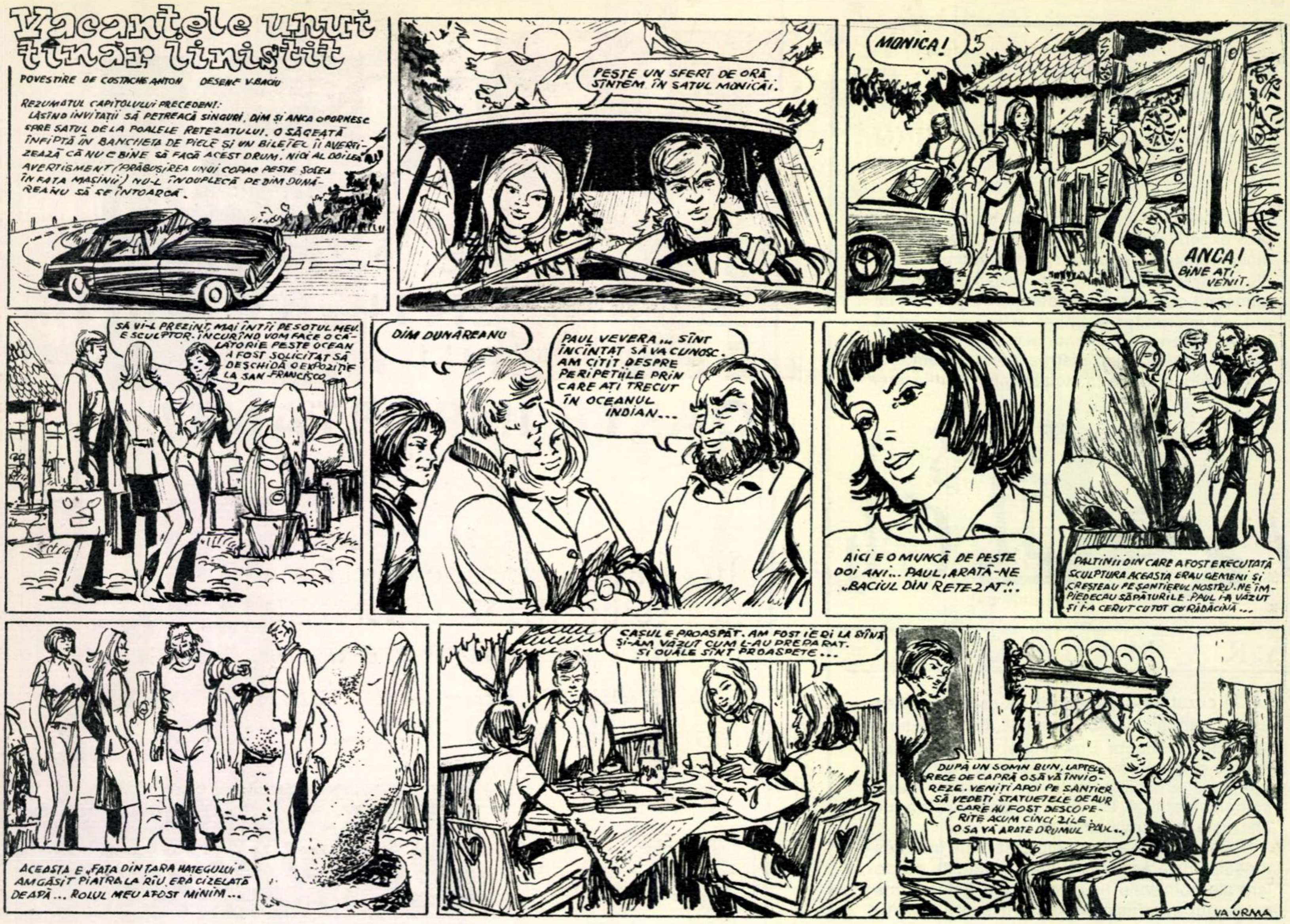
Vacanțele unui tînăr liniștit
POVESTIRE DE COSTACHE ANTON DESENE V. BACIU
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
LĂSÎND INVITAȚII SĂ PETREACĂ SINGURI, DIM ȘI ANCA O PORNESC SPRE SATUL DE LA POALELE RETEZATULUI. O SĂGEATĂ ÎNFIPTĂ ÎN BANCHETA DE PIELE ȘI UN BILEȚEL ÎI AVERTIZEAZĂ CĂ NU E BINE SĂ FACĂ ACEST DRUM. NICI AL DOILEA AVERTISMENT (PRĂBUȘIREA UNUI COPAC PESTE ȘOSEA ÎN FAȚA MAȘINII) NU-L ÎNDUPLECĂ PE DIM DUNĂREANU SĂ SE ÎNTOARCĂ.
PESTE UN SFERT DE ORĂ SÎNTEM ÎN SATUL MONICĂI.
MONICA!
ANCA! BINE AȚI VENIT.
SĂ VI-L PREZINT, MAI ÎNTÎI PE SOTUL MEU. E SCULPTOR. ÎN CURÎND VOM FACE O CĂLĂTORIE PESTE OCEAN. A FOST SOLICITAT SĂ DESCHIDĂ O EXPOZIȚIE LA SAN-FRANCISCO.
DIM DUNĂREANU
PAUL VEVERA... SÎNT ÎNCÎNTAT SĂ VĂ CUNOSC. AM CITIT DESPRE PERIPEȚIILE PRIN CARE AȚI TRECUT ÎN OCEANUL INDIAN...
AICI E O MUNCĂ DE PESTE DOI ANI... PAUL, ARATĂ-NE „BACIUL DIN RETEZAT”...
PALTINII DIN CARE A FOST EXECUTATĂ SCULPTURA ACEASTA ERAU GEMENI ȘI CREȘTEAU PE ȘANTIERUL NOSTRU. NE ÎMPIEDECAU SĂPĂTURILE. PAUL I-A VĂZUT ȘI I-A CERUT CU TOT CU RĂDĂCINĂ...
ACEASTA E „FATA DIN ȚARA HAȚEGULUI”. AM GĂSIT PIATRA LA RÎU. ERA CIZELATĂ DE APĂ... ROLUL MEU A FOST MINIM...
CAȘUL E PROASPĂT. AM FOST IERI LA STÎNĂ ȘI-AM VĂZUT CUM L-AU PREPARAT. ȘI OUĂLE SÎNT PROASPETE...
DUPĂ UN SOMN BUN, LAPTELE RECE DE CAPRĂ O SĂ VĂ ÎNVIOREZE. VENIȚI APOI PE ȘANTIER SĂ VEDEȚI STATUETELE DE AUR CARE AU FOST DESCOPERITE ACUM CINCI ZILE. O SĂ VĂ ARATE DRUMUL PAUL...
VA URMA

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

După ce ieși pe poarta spitalului, mașina se angajă pe niște străzi pustii și întortocheate, biciuite de rafale de ploaie. În curînd, printre siluetele cenușii ale caselor, cei doi băieți zăriră portul, cu brațele gigantice ale macaralelor învăluite în aburi, printre umbrele prelungi ale șlepurilor trase la chei. Vlad frînă mașina lîngă un trotuar.

— Ne despărțim aici băieți... le spuse el, deschizînd portiera mașinii. Ne-am înțeles! În port o să-l găsiți pe Onufrie... vă așteaptă pe chei... vă urcați în barcă și porniți spre Pradina. Restul mă privește pe mine... clar?

— Am înțeles, nene Vlad, spuse vesel Scatiul, coborînd din mașină, și făcîndu-i semn lui Babușcă să-l urmeze. Și nu avea nici o grijă. Ne descurcăm noi...

Și trînti portiera mașinii la loc. Vlad le făcu un semn prietenos cu mîna, și în curînd dispăru, într-un viraj fantastic, în direcția portului.

Și parcă o dată cu el, ploaia încetă brusc. Deasupra bălților, norii se zdrențuiau, rostogolindu-se ca un fum negru, de vapor, printre coșurile caselor. Scatiul și Babușcă o luară la fugă spre port. Cînd în sfîrșit, asudați și gîfîind, pătrunseră pe chei îl găsiră pe Onufrie, îmbrăcat îhtr-o manta cauciucată și cu o glugă țuguiată pe cap,

• OSTROVUL LUPILOR • 202

care îl aștepta singur, rezemat de balustrada unei scări de piatră.

— Veniți cu mine... le spuse el scurt, cînd cei doi băieți se opriră din fugă în dreptul lui, și atenție... le șopti el pe un ton misterios. Sînteți urmăriți!

Toți trei coborîră scara de piatră, și se opriră în dreptul unui de-

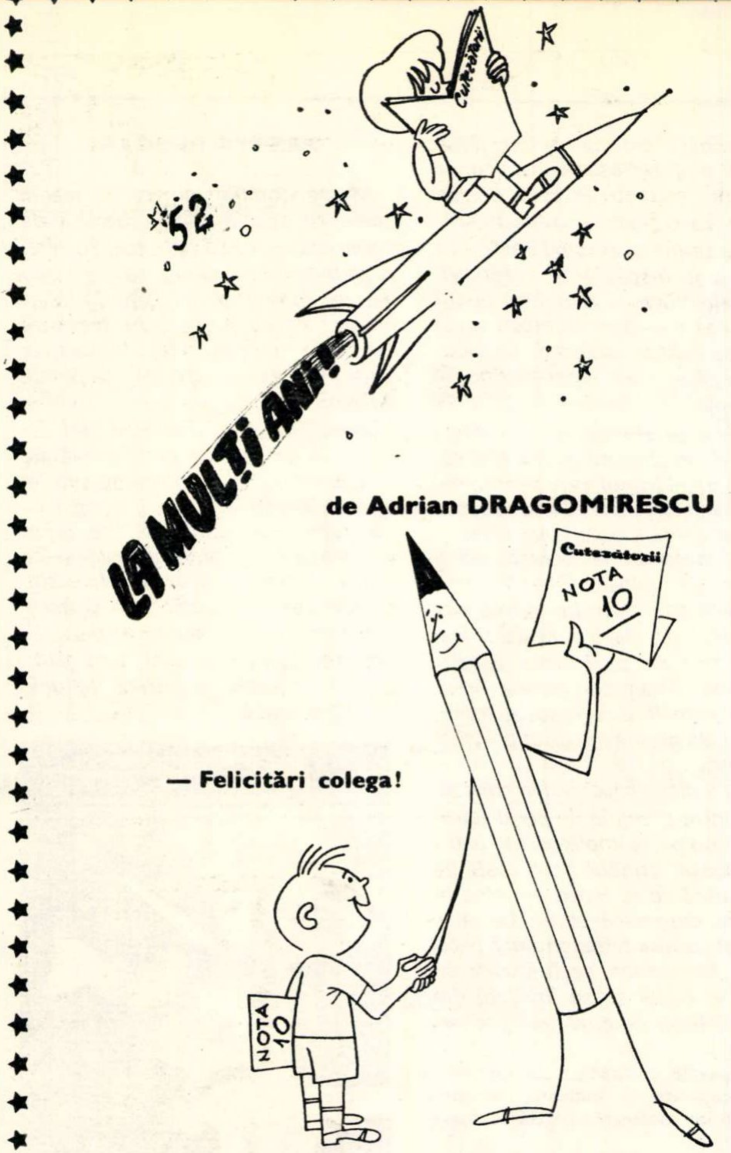

de Adrian DRAGOMIRESCU

— Felicitări colega!

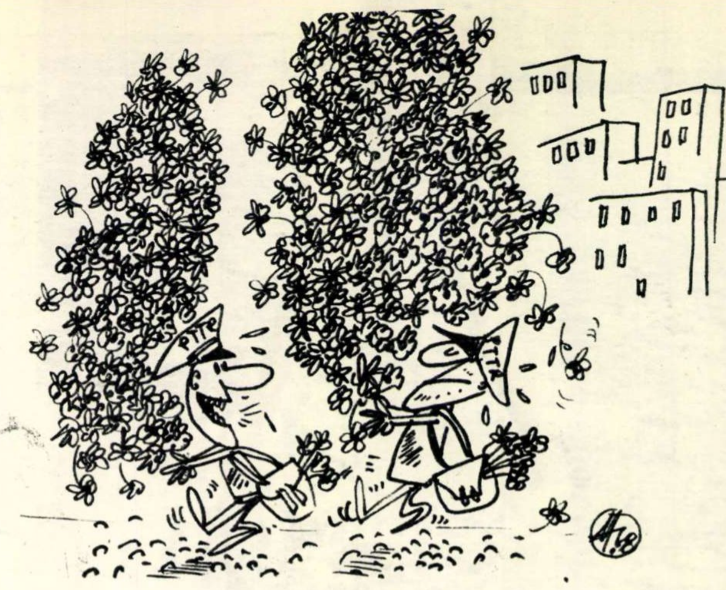

— Și dumneata tot la «Cutezătorii»?

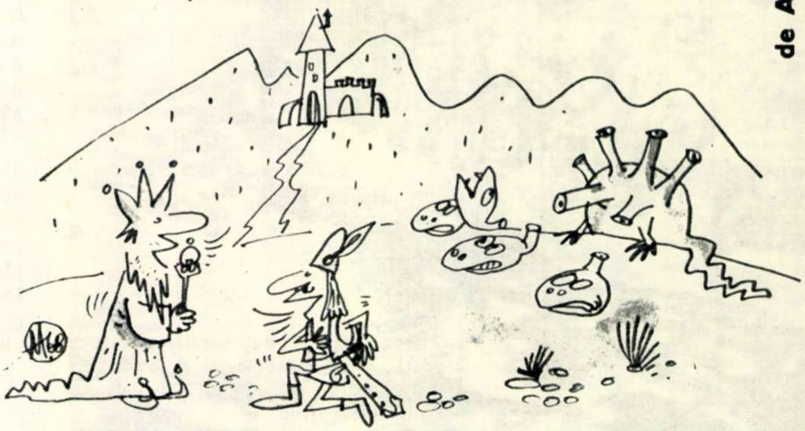

— Îți dau mîna fiicei mele și jumătate din împărăție...
— Mulțumesc, aș prefera colecția completă a revistei «Cutezătorii»!!!

de Adrian ANDRONIC

• OSTROVUL LUPILOR • 203

barcader, de care erau legate două bărci ce se depărtau și se apropiau purtate de curent de stîlpii debarcaderului, izbindu-se din cînd în cînd de ei, cu un zgomot surd și înfundat. Una din ele, era o *mahună* mare, proaspăt smolită, încărcată cu fîn...

— Asta-i barca noastră, spuse nedumerit Scatiul, recunoscînd una din bărci, dar cealaltă a cui e nene Onufrie?

Onufrie îi făcu semn cu ochiul.

— Cum a cui e; mă Scatiule? Păi nu-i barca mea? Ziceam să mi-o duceți și mie acasă, că eu rămîn pînă mîine la oraș. Voi cînd plecați?

— Chiar acum, răspunse Scatiul, și în clipa aceea tresări. Pe puntea unui vas din apropiere, o umbră apăruse de după o grămadă de lăzi goale, și spînzura parcă, deasupra lor.

— O să vă apuce noaptea pe drum... continuă cu glas tare Onufrie, dîndu-le să înțeleagă celor doi băieți că erau spionați. Fiți cu băgare de seamă să nu intrați într-un vapor! La noapte o să fie ceață pe Dunăre...

— Nici o grijă, nene Onufrie, strigă Scatiul, trăgînd cu coada ochiului spre puntea vasului din apropiere. Babușcă o să stea la «cîrmă» și-o să fie cu ochii în patru.

Umbra dispăruse.

Scatiul și Babușcă, săriră în barcă, fixară vîslele și dezlegînd bărcile le împinseră în larg.

— Drum bun... le ură Onufrie în timp ce băieții, vîslind de zor, se îndepărtau de mal, trăgînd după ei, misterioasa mahună neagră. După ce urmări cîtva timp, cele două bărci care se pierdeau în largul Dunării, Onufrie își înfundă mîinile în buzunarele mantalei de cauciuc, și părăsi cheiul. În clipa cînd silueta lui dispăru prin aburi, printre magazii, pe puntea pustie a vasului își făcu apariția Bărbosul .

Aruncînd o privire fugară în urma celor două bărci, care acum

• OSTROVUL LUPILOR • 204

pluteau în mijlocul Dunării, el străbătu puntea vasului în fugă, și-apoi în două, trei salturi coborî pasarela, și o porni grăbit pe cheiul pustiu.

După ce merse vreo sută de pași, se opri, și se întoarse brusc, vrînd să se convingă că nu era urmărit. Pe chei nu se zărea nimeni. Mulțumit, Bărbosul, se apropie de malul Dunării, unde se zărea ancorată o mică șalupă verde, și făcîndu-și vînt, sări pe puntea ei. În clipa aceea, ușa cabinei se deschise și Vînătorul apăru în întîmpinarea lui.

— Cum e Max? îl întrebă acesta pe Bărbos cu o voce uscată. Au plecat băieții?

— Da... Uite-i, rînji Bărbosul, întinzînd brațul și arătîndu-i Vînătorului cele două bărci ce apăreau și dispăreau ca două coji de nucă prin perdelele de aburi ce zburau la suprafața fluviului. La noapte o să împușcăm deodată doi iepuri... Ai adus și ceasurile?

— Da, răspunse Vînătorul, arătîndu-i cu capul un trunchi uscat de salcie ce zăcea aruncat pe puntea șalupei. E timpul să scăpăm de ele. Apropo, adăugă bănuitor Vînătorul, văd două bărci. De unde a apărut a doua?

— E a unui pescar din Pradina, răspunse Bărbosul, ridicînd de pe punte o canistră cu motorină. Să umplu rezervorul. Ce facem? Pornim după ei?

Vînătorul îi puse mîna pe braț, privind cîteva clipe norii negri care se rostogoleau deasupra capului său.

— Ai răbdare, Max. În curînd are să se întunece și va coborî ceața. Și cîte nu se întîmplă noaptea, în ceață pe Dunăre... Înțelegi, Max?

Bărbosul izbi ușor cu dosul palmei pe Vînător în piept, și apoi dispăru cu canistra în cabină.

(va urma)